

ΝΕΖΟΣ. Όχι! Τὴν συνώδευσε ὁ κύριος Βαρᾶκος.

ΘΕΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ. Εἶσαι μὲ τὰ καλά σου; Ἄφησες τὴν γυναῖκα σου νὰ πάη μὲ τὸν Βαρᾶκο στὸ χορὸ καὶ κάθησες ἐσὺ καὶ διαβάζεις; Ἄκοῦς ἐκεῖ πράγματα! Ἐλα γρήγορα, ντύσου νὰ πᾶς. Πᾶμε μαζύ. Πᾶμε γρήγορα νὰ ντυθοῦμε. Νὰ δῶ καὶ τὸν φίλο μου. Τὸν γραμματέα τῆς Σουηδικῆς Πρεσβείας...

ΝΕΖΟΣ. Πᾶμε μαζύ... Μὴ μοῦ στενοχωρῆσαι.

ΘΕΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ. Ἄκοῦς ἐκεῖ πράγματα... Σβῦσε τὸ φῶς. Πᾶμε γρήγορα.

ΝΕΖΟΣ. Μὴ μοῦ στενοχωρῆσαι. Μιὰ στιγμή ἀδυναμίας ἦταν. Πέρασε (Σβύνει τὸ φῶς. Ἡ σκηνὴ μένει σκοτεινὴ).

ΘΕΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ (μονολογοῦσα). Ἄκοῦς ἐκεῖ πράγματα! Νὰ στείλῃ τὴν γυναῖκα του μ' αὐτὸν τὸν Βαρᾶκο! Κακόμοιρό μου παιδί Πόπη! Ἄκοῦς τὸν παλαβό...

Λ Υ Λ Α Ι Α

ΤΟ ΜΠΟΥΡΙΝΙ

(1934)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΦΟΥΤΣΗΣ, φαρμακοποιός	ἔτων	55
ΚΩΣΤΑΣ } παιδιά του	»	25
ΑΣΥΜΗ }	»	18
ΤΟΥΛΑ, μακρυνή ἀνηψιά τοῦ Φούτση	»	19
ΚΛΕΙΩ, κουνιάδα τοῦ Φούτση	»	58
ΑΡΓΥΡΗΣ, φίλος τοῦ Κώστα	»	28
ΑΓΗΣ ΜΩΡΑΚΗΣ, ἐραστής τῆς Τούλας	»	27
ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ, μιὰ χαρτορίκτρα καὶ μάγισσα	»	40
ΙΩΑΚΕΙΜ, πρόσφυξ κομματάρχης	»	35
ΣΑΛΑΜΠΑΣ, ναυτικός	»	60
Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ ΜΑΡΙΑ	»	17

Ἐποχή σύγχρονος

Ἡ σκηνὴ σὲ κάποιο νησάκι τῆς Ἑλλάδος

ΣΚΗΝΗ : Πρωτὶ ἀνοιξιάντικο. Τὸ φῶς λαμποκοπάει στὴ μεγάλη ἀλλή τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Φούτση. Κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιό τοῦ πελώριου πλάτανου ποὺ τὴν στολίζει, ὁ Κώστας μ' ἓναν ἡλικιωμένο ναυτικό τὸν Σαλαμπᾶ, ποὺ τὸν περνοῦν γιὰ μισότρελλο στὸ νησί, ματίζον κατὶ κουπιά. Δίπλα τους διάφορα ἐργαλεῖα (σφυρί, τανάλια, λαδομπογιές) καὶ πῶς πίσω τους μιὰ ἀρματωσιὰ βάρκας (ἓνα πανὶ τυλιγμένο σὲ μπόγο, μιὰ ἄγκυρα κ.τ.λ) ποὺ πρόκειται νὰ μεταφερθοῦν.

Δεξιὰ, πρῶτο πλᾶνο, ἓνα τραπέζι ἐξοχῆς καὶ γύρω του μερικὲς ψάθινες καρέκλες. Ἐπάνω του ἓνα κανάτι μὲ νερό. Σὲ μιὰ του γωνιὰ μιὰ τσαγιέρα, ἓνα φλυτζάνι, ψωμιὰ, μαρμελάδες, κ.λ.π. Κάποιος φαίνεται πὼς σηκώθηκε χωρὶς νὰ τελειώσῃ τὸ πρόγευμά του. Γύρω ἀπὸ τὸν κορμὸ τοῦ πλάτανου, ἀριστερὰ πρὸς τὸ κέντρον τῆς σκηνῆς, ἓνας κυκλικὸς μπάγκος. Στὴ μέση του ἓνα παραγαδιάρικο κοφίνι καὶ στὰ κλαριά του κρεμασμένη μιὰ κουλοῦρα σῦρμα.

Στὸ βάθος κάγκελα ποὺ ἀφήνουν μιὰ εἴσοδο στὸ κέντρον στολισμένη μὲ γλάστρες. Ἀπὸ πίσω φαντάζει χαρούμενος ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ λουλακιὰ θάλασσα. Ἀριστερὰ προὔποιθεται πὼς ἡ ἀλλή εἶναι κλεισμένη μὲ κάποια μάνδρα ποὺ τὴν ἀπομονώνει ἀπὸ τὰ γύρω χωράφια καὶ δεξιὰ πὼς βρῖσκεται τὸ σπῆτι τοῦ Φούτση. Ὅταν ἀνοίξει ἡ ἀλλήα ὁ Κώστας σιγοτραγουδῶντας δένει ἓνα κουπί. Στὰ πόδια του, καθισμένος σταυροπόδι, ὁ Σαλαμπᾶς ἐργάζεται.

Σ Κ Η Ν Η 1η

(Κώστας, Σαλαμπᾶς).

ΚΩΣΤΑΣ (μισοτραγουδῶντας). Νὰ χαμηλώναν τὰ βουνά, νάβλεπα τὸ Λεβάντε (ἐργάζεται).

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΛΕΙΩΣ (φωνάζει κατὶ κόττες). Τρ... τρ... τρ...!

ΚΩΣΤΑΣ (τραγουδῶντας). Νάβλεπα τὴν Κεφαλλωνιά καὶ τὸ ὄραϊο Τζάντε. (Πρὸς Σαλαμπᾶν). Ποῦ εἶπες λοιπὸν τραβήξανε τὸν καπετάνιο τὰ τελώνια ;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (ἐργαζόμενος). Στὰ νησιὰ τῆς σκοτεινιάς κύρ - Κώστα.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΛΕΙΩΣ. Τρ... τρ ! Κό... κό !.. Ἐλα. Ἐλα !

ΚΩΣΤΑΣ (κνιτῶντας ἀριστερὰ). Μὰ τί διάολο πάθανε σήμερα μ' αὐτὲς τίς κόττες ! Ἡ Τούλα ἄφησε τὸν καφέ της καὶ ψάχνει στὸ κοιτέσι. Ἡ θειά μου πάλι... (Φωνάζει). Θειά ! Θειά ! (Τὴν σκηνὴ διασχίζει βιαστικὸς

ἀπὸ δεξιὰ ὁ ἀκόλουθος τοῦ Φούτση, Ἰωακείμ. Εἶναι ἰδιόρρυθμα ντυμένος, κι' ἔχει κωμικὴ ἐμφάνιση. Ἐξαφανίζεται στὸ βάθος).

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΛΕΙΩΣ. Τί θέλεις ;

ΚΩΣΤΑΣ. Ἔλα μέσα πιά ! Δὲν βαρέθηκες νὰ κυνηγᾷς τὶς κόττες στὰ χωράφια ;

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΛΕΙΩΣ. Τὴ δουλειά σου ! Δὲν θ' ἀφήσουμε νὰ χαθοῦνε τὰ ζωντανά. Τρ... Τρ... (*Ἡ φωνή της σβύνει σιγά - σιγά*).

ΚΩΣΤΑΣ. Χμ ! Μπορεῖς καὶ νὰ μιλήσης ; Ὅλοι σήμερα δῶ μέσα ἔχουνε τὰ νεῦρα τους. (*Ξαναεργάζεται*). Λοιπόν ; Σὰν τραβήξανε τὰ τελῶνια τὸν καπετάνιο στὰ νησιὰ τῆς σκοτεινιάς τί γίνηκε Σαλαμπᾶ ;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ἔ ! Στώπα κύρ - Κώστα... Πάλευε μερόνυχτα μέσα στὸ σκοτάδι. (*Σὰν νὰ βλέπη τὸ ὄραμα*). Ἦτανε πιά ἀπελπισμένος ὅταν ἀξαφνα ἦρθε ἡ Νεράϊδα καὶ τοῦδωσε τὸ πιετὸ τῆς ἀνδρειᾶς. Τότε πέρνει θάρρος καὶ κατεβάζει τὴ βάρκα...

ΚΩΣΤΑΣ (*διακόπτων καὶ εἰρωνικά*). Ποιά Νεράϊδα ; Ἡ Τούλα ποὺ μοῦλεγες προχθές ;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ἄ ! Κύρ - Κώστα ! Μὲ κοροϊδεύεις... Ὅχι, ὄχι. Ἦρθε ἡ πραγματικὴ Νεράϊδα.

ΚΩΣΤΑΣ. Νὰ σὲ πάρη ἡ ὀργή μωρὲ Σαλαμπᾶ ! Ποῦ στ' ἀνάθεμα θυμᾶσαι ὅλες αὐτὲς τὶς ἱστορίες ; Κάθησε νὰ σοῦ δώσω λίγο σῦρμα νὰ δέσης γερά τὸ κουπί μὴ μᾶς σπάση πάλι. (*Ξεκερμαίει τὴν κουλούρα μὲ τὸ σῦρμα*).

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Μὰ ἔχω ταξειδέψει ἀπὸ μικρὸ παιδί. Ἐγὼ ἔχω δεῖ τὰ νησιὰ μὲ τὰ ξωτικά πουλιὰ καὶ μὲ τὰ πετράδια ποὺ λαμποκοπᾶνε σὰν τὸν ἥλιο (*μυστηριωδῶς*). Ἐχω δεῖ καὶ τὶς νεράϊδες κύρ - Κώστα. Ἐγὼ βλέπω γιατί εἶμαι καθαρὸς. Ἐγὼ μιλάω μὲ τ' ἄστρα.

ΚΩΣΤΑΣ (*γελῶν*). Μιλᾷς μὲ τ' ἄστρα !.. Βρὲ ὄλοι εἴμαστε γιὰ δέσιμο δῶ μέσα ἄκου ποὺ σοῦ λέω !.. (*Ὁ Σαλαμπᾶς δυσσαρεστεῖται*). Νά. (*Τοῦ πετάει τὸ σῦρμα*). Καὶ κάνε γρήγορα γιατί ὅπου κι' ἂν εἶναι, θάρρη ὁ Σάρφακας μὲ τὴν σουστά νὰ τὰ πάρη.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ἐτοιμος εἶμαι κύρ - Κώστα.

Ἀκούγεται τὸ τραγοῦδι τῆς Μαλαμανιώσ (λαϊκὸ μοτίβο).

ΚΩΣΤΑΣ. Ποιὸς τραγουδάει ; (*Γυρίζει πρὸς τὸ βάθος τὸ κεφάλι του. Ἐμφανίζεται ἡ Μαλαμανιώ*).

Σ Κ Η Ν Η 2α

(*Σαλαμπᾶς, Κώστας, Μαλαμανιώ*).

ΚΩΣΤΑΣ. Ρὲ Μανιώ ; Στὸ κέφι βλέπω μοῦσαι πρωῖ - πρωῖ.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Καλημέρα λεβεντόπαιδο.

ΚΩΣΤΑΣ. Τραγοῦδια καὶ χαρές, ἔ ; Οἱ δουλειές μας, φαίνεται θὰ πᾶνε πρίμα.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Γιατί νὰ μὴ τραγουδάω ;.. Ἐδῶ εἶναι ἡ κυρὰ Κλειώ ;

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ δὲ μοῦ λές σὲ παρακαλῶ, τί νταραβέρια ἔχεις μὲ τὴ θειά μου ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Τί νταραβέρια θέλεις νᾶχω ;... Ἐρχομαι καὶ μοῦ δίνει κάνα χορταράκι, κάνα ζαρζαβατικό. Ἄμ τόσες ψυχές δὰ τρῶνε ἀπὸ τὸ σπίτι σας καὶ τὰ χτήματά σας ! Κι' ἂν βγῆ μάλιστα ὁ πατέρας σου βουλευτής !..

ΚΩΣΤΑΣ. Δὲν τὰ παρατᾷς αὐτὰ λέω γώ ! Εἶμαι βέβαιος πὼς κάποια καινούργια ἀτιμία θὰ σκαρώνης. Ἡ κάνα φυλαχτὸ πᾶς νὰ τῆς πασσάρης πάλι σὰν τὴν ἄλλη φορὰ ποὺ τὸ βρήκα ραμμένο στὸ σακκάκι μου, ἦ... μπᾶς κι' ἔρχεσαι ἐδῶ γιὰ προξενιά ; Μήπως μοῦ φέρνεις καμμιὰ νύφη ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Τί νὰ σοῦ κάνη ἐσένα μιὰ νύφη ; Ἐσὺ θέλεις χαρέμι δλάκερο ! Δὸς μου ἓνα τσιγάρο.

ΚΩΣΤΑΣ (*δίνοντάς της τσιγάρο*). Τί νὰ τοῦ κάνω αὐτουνοῦ τοῦ ἀστυνόμου ποὺ δὲν σὲ πιάνει μὲ κάνα στυλιάρη νὰ σοῦ δείξω γὼ τὰ μάγια καὶ τὰ φυλαχτά.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Κοροΐδευε, κοροΐδευε... ἀλλὰ θάρρης καμμιὰ φορὰ στὴν πόρτα μου ὅπως ἦρθανε κοτζᾶμ - κοτζᾶμ προσώπατα. Ὅλους σας μωρὲ ἄμα θέλω ἐδῶ σᾶς κρατάω (*δείχνει τὴν χούφτα της*). Καὶ πᾶψε, κακομοίρη μου, γιατί θὰ σὲ δέσω' καπόνι θὰ σὲ κάνω. (*Βλέπουσα ὁμως εἰσερχομένην ἀπὸ τ' ἀριστερὰ τὴν Κλειώ, πέρνει μισοκακόμοιρο ὕφος καὶ κρύβει τὸ τσιγάρο*).

Σ Κ Η Ν Η 3η

(*Κώστας, Σαλαμπᾶς, Κλειώ, Μαλαμανιώ*).

ΚΛΕΙΩ (*εἰσερχομένη καὶ ἀντιλαμβανομένη τὴ Μαλαμανιώ*). Μπᾶ ! Ἐδῶ εἶσαι Μανιώ μου ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ (*κάνοντάς της νόημα*). Πέρασα νὰ σὲ δῶ κυρὰ - Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ. Καλὰ ἔκανες. Κάθησε.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ (*καθημένη*). Τί γίνεσαι ;

ΚΛΕΙΩ. Ἄφησέ με. Ἐχω πάρει μιὰ σύγχιση ἀπὸ τὸ πρωῖ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ στὴν πῶ.

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ τί τρέχει, ἀδελφέ, μ' αὐτὲς τὶς κόττες ;

ΚΛΕΙΩ (*πρὸς Κώσταν*). Βρὲ παιδί μου' ἔχω πεῖ ἑκατὸ χιλιάδες φορὲς τὸ πορτάκι ἀπ' ἐκεῖ νὰ τὸ κλείνουνε τὴ νύχτα, γιατί φεύγουνε τὸ πρωῖ τὰ ζωντανὰ καὶ πᾶνε στὰ χωράφια. Δὲν μοῦχουνε ἀφήσει κόττα γιὰ κόττα

οί δίπλα μας περιβολαράιοι. Σήμερα πάλι τὸ πορτάκι μας ἀνοιχτό, πάλι δυὸ πουλάδες μου λείπουνε.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐ! καὶ γιατί δὲν λὲς τῆς Μαρίας νάχη τὸν νοῦ της;

ΚΛΕΙΩ. Τῆς τόπα χίλιες φορές. Τὴν ἔδειρα καὶ πρωτῆτερα. Ἄλλ' αὐτὴ μου λέει πὼς τὸκλεισε χθές. Λοιπὸν ποιὸς βγήκε; Ἡ Ἄσυμῆ δὲν βγήκε τὸ πρωτὶ ἢ Τούλα σηκώθηκε ἀργά. Μήπως ἐσὺ ποὺ ἔφυγες τὰ χαράματα νὰ πᾶς στὰ παραγάδια;

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐγὼ ἀπὸ τὰ χωράφια γιὰ τὰ παραγάδια;

ΚΛΕΙΩ. Μὰ ξέρω γὼ τί γίνεται δῶ μέσα μὲ τις καινούργιες μόδες ποὺ μου βγάλατε;.. Ἡ Τούλα σηκώνεται μεσάνυχτα καὶ κάνει σουλάτσα στὴν αὐλὴ γιατί ἔχει, λέει, ἀπνίες. Ἐσὺ μουῦκανες τὸ σπίτι ταρσανᾶ μὲ τὰ κουπιὰ σου καὶ τὰ δίχτυα σου!..

ΚΩΣΤΑΣ. Ὦχ ἀδελφέ! Κάθεσαι τώρα καὶ σκοτίζεσαι γιὰ ψύλλου πηδῆμα! Νὰ βάνω τώρα τὸν Σαλαμπᾶ νὰ τὴν καρφώσῃ τὴν πόρτα νὰ τελειώσῃ ἢ ἱστορία. (Πρὸς Σαλαμπᾶν). Χτύπα ἕνα καρφί Σπύρο. (Ὁ Σαλαμπᾶς πάει νὰ σηκωθῆ).

ΚΛΕΙΩ (πρὸς Σαλαμπᾶν). Στάσου! (Πρὸς Κώστα). Ὅλο φούριες εἶσαι. Πᾶς νὰ τὴν κλείσουμε ἀφοῦ ξέρεις πὼς ἔχω ἀπ' ἔξω τὴν ἀποθήκη γιὰ τὰ κάρβουνα. Τοῦπα τοῦ πατέρα σου νὰ μ' ἀνοίξῃ μιὰ πόρτα στὸν τοῖχο νὰ μπαίνουμε ἀπ' ἐδῶ ἀλλὰ ποὺ ἔχει τὸ μυαλό του μὲ τις ἐκλογές. Ὅριστε! Βαφτίσια μουῦχει πάλι σήμερα καὶ κοντεῦει νὰ τρελλάνῃ τὴν Ἄσυμῆ γιὰ νὰ τοῦ ράψῃ τὰ βαφτιστικά.

Ἀκούγεται κουνουρισμὸς σούστας.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐννοια σου... Θὰ σοῦ πάρω γὼ ἕνα λουκέττο καὶ κρατᾶς τὸ κλειδί... Ἄ!.. Ὁ Σάρφακας. (Πρὸς Σαλαμπᾶν). Σπύρο, σήκω. Ἦρθε ἢ σούστα.

ΣΑΛΑΜΠΙΑΣ. Ναι κύρ - Κώστα. Τὴν ἄκουσα. (Σηκώνεται, μαζεύει τὰ διάφορα ἀντικείμενα καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸ βᾶθος).

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΣΑΡΦΑΚΑ. Γειά σου κύρ - Κώστα. Ἐτοιμος;

ΚΩΣΤΑΣ. Καλημέρα Σάρφακα. Ἐτοιμος (πρὸς Σαλαμπᾶν). Ἐλα μπρός, νὰ νετάρουμε μάνι μάνι. (Βοηθεῖ τὸν Σαλαμπᾶ καὶ μεταφέρουν τὰ κουπιὰ, τὰ πανιά, τὴν ἄγκυρα κτλ. Ἐμφανίζονται ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ στὸ βᾶθος. Κατὰ διαλείμματα ἀκούγεται ὁ κουνουρισμὸς).

ΚΛΕΙΩ (πρὸς Μαλαμανιὸν ἐνῶ οἱ ἄλλοι βρῖσκονται ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνή). Τὰ βλέπεις; Αὐτὰ γίνονται ὅλη τὴν μέρα. Ὁ ἕνας μὲ τις βάρκες καὶ τὸν Σαλαμπᾶ, ὁ ἄλλος μὲ τοὺς κομματάρχες καὶ τὴν πολιτικὴ. Ἐχουν μυαλό νὰ τοὺς πῆς γιὰ τὸ κορίτσι;... Λέγε, Μανιώ μου, λέγε γιατί ἐγὼ σίγουρα μ' αὐτοὺς θὰ χάσω τὸ κεφάλι μου.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ἐχω σπουδαῖα νέα νὰ σοῦ πῶ. (Μικρὴ παῦσις καὶ μωστηριωδῶς). Πῆγα χθὲς σπίτι τους καὶ εἶδα τις ἀδελφές του.

ΚΛΕΙΩ. Ἀλήθεια; Λοιπὸν! (Τραβάει πιὸ κοντὰ τὴν καρέκλα της).

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ἐ! ἄρχισα νὰ τοὺς ρίχνω τὰ χαρτιά καὶ κεῖ ἐπάνω μόλις βρῆκα τὸ γραμμένο τῆς Ἄσυμῆς...

ΚΛΕΙΩ. Τῆς Ἄσυμῆς;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ἐπεφτε, παιδί μου, τὸ χαρτί τῆς Ἄσυμῆς μέσα στὸ σπίτι τους, δίπλα στὸν ἀδελφὸ τους.

ΚΛΕΙΩ (μὲ μεγάλη ἐδχαρλίσηση). Ἐτσι, ἔ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Τοὺς εἶπα. Δὲν μου λέτε... (παύει γιατί στὴν σκηνὴ ἐμφανίζεται ὁ Κώστας μὲ τὸν Σαλαμπᾶ γιὰ νὰ πάρουν κάτω).

ΚΩΣΤΑΣ (φορτώνοντας τὸν Σαλαμπᾶ). Σιγά, σιγά νὰ μὴ πέσης. (Ἐξαφανίζεται μετὰ τοῦ Σαλαμπᾶ στὸ βᾶθος).

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ (ξαναρχίζει μόλις φεύγουν). Τοὺς λέω λοιπὸν. Δὲν μου λέτε γιατί ἐσεῖς, ἀφοῦ ἡ τύχη ἔρχεται μέσα στὸ σπίτι σας, τὴν κλωτσάτε ἔτσι; Ἐδῶ βλέπω τὴν Ἄσυμῆ ζευγαρωμένη μὲ τὸν ἀδελφὸ σας, τὸν Ἀργύρη. Γιατί δὲν σπρώχνετε τὰ πράγματα νὰ γίνῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα αὐτὸς ὁ γάμος ἀφοῦ τὸν θέλετε ὅλοι σας;

ΚΛΕΙΩ (μὲ ἀγωνία). Λοιπὸν; Λοιπὸν; Καὶ τί σοῦ ἀπάντησαν;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Τότες σηκώνεται ἢ πιὸ μεγάλη καὶ μου λέει: Ἐμεῖς τὸν θέλουμε αὐτὸν τὸν γάμο! Ἄμ' ἐμεῖς τοῦχουμε φάει τ' αὐτιὰ γιὰ νὰ συγγενέσουμε μὲ τέτοιο σπίτι! Αὐτὸς δὲν ξέρουμε τί ἔχει πάθει τελευταῖα κι' οὔτε μᾶς μιλάει, οὔτε μαζεύεται, μόνον τὸχει ρίξει στὸ πιοτὸ κι' ὅλο μᾶς λέει πὼς θέλει νὰ φύγῃ.

ΚΛΕΙΩ. Νὰ φύγῃ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ναι. Νὰ φύγῃ καὶ σὰν γυρίσῃ ἀπ' τὸ ταξειδί ποὺ θὰ κάνῃ νὰ σκεφθῆ. (Μὲ ἔμφαση) Τότες μὲ καβαλίκεψε καὶ μένα ὁ ἔξω ἀπ' ἐδῶ καὶ τοὺς μιλάω ἔξω ἀπὸ τὰ δόντια.

ΚΛΕΙΩ (σταυροκοπομένη). Τοὺς μίλησες ἄσχημα;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ἄμ δὲν βᾶσταξα πιά! Δὲν ντρεπώσαστε, τοὺς λέω, λιγάκι, νὰ μὴ μπορῆτε νὰ τὸν κρατήσετε; Καὶ γιατί δὲν μου τὸ λέγατε μένα; Χαθῆκανε τάχατες οἱ τρόποι γιὰ νὰ τὸν καρφώσω στὸ νησί; Ἄμ ρίζα τῆς δραγκουλιᾶς μονάχα νὰ βάνω στὸ μαξιλάρι του, βῆμα δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ μακρύτερα ἀπὸ τὸν ἴσκιο τῆς Ἄσυμῆς.

ΚΛΕΙΩ (μὲ μεγάλη ἐκπληξῆ). Τί λές; Ἐτσι, μὲ τὴν ρίζα;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ναι... Εἶναι μυστήριον πρᾶμμα... (Μικρὴ παῦσις). Λοιπὸν τώρα συνεννοηθήκαμε μαζί τους... Τοὺς ζήτησα καὶ λίγα πρᾶμματα δικὰ του — ἕνα κτένι του, λίγα μαλλιὰ του — γιὰ νὰ κάνω, καταλαβαίνεις, τὰ μαγικά. Ἐννοια σου! Θὰ δώσω ἀκόμα καὶ στοὺς δυὸ ἀπ' τὸ νερὸ τοῦ φεγγαριοῦ. Κι' ἂν μέσα σὲ τρία τέρμενα δὲν σοῦ παντρέψω γὼ τὸν Ἀργύρη μὲ τὴν Ἄσυμῆ... (Παύει πάλι γιατί ἐμφανίζεται ὁ Κώστας μὲ τὸν Σαλαμπᾶ καὶ βαδίζουν πρὸς τὸ μέρος τους).

ΣΑΛΑΜΠΙΑΣ (ἐμφανιζόμενος). Θὰ φορτώσουμε καὶ τὰ παραγάδια κύρ - Κώστα;

ΚΩΣΤΑΣ. Ὁχι, ἄστα. Εἶναι μεπερδεμένα. Θὰ τὰ ξεμπερδέψω μονάχος

μου... Νά. (*Σκύβει και πέρνει ένα σφυρί*). Πάρε τὸ σφυρί. Καὶ τοὺς σκαρ-
μοὺς μὴ ξεχάσης.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ἐδὼ τοὺς ἔχω. (*Δείχνει τὴν τσέπη του*).

Μαζεύουν κι' οἱ δύο διάφορα ἀντικείμενα.

ΚΛΕΙΩ (*πρὸς Μαλαμανιώ*). Πᾶμε μέσα, Μανιώ μου, νὰ σοῦ δώσω τὰ
χορταρικὰ (*σηκώνεται*).

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Εὐχαριστῶ κυρὰ Κλειώ μου. (*Ἐπιδεικτικὰ γιὰ νὰ τὴν
ἀκούσῃ ὁ Κώστας*). Ὁ Θεὸς νὰ κόβῃ μέρες ἀπὸ μένα καὶ νὰ τίς δίνῃ στ'
ἀνήψια σου. (*Κάνουν δυὸ βήματα δεξιὰ γιὰ νὰ φύγουν ἀλλ' ἢ Κλειώ στα-
ματᾷ*).

ΚΛΕΙΩ. Στάσου μιὰ στιγμή νὰ ρωτήσω γιὰ τὴν κόττα. (*Φωνάζει*).
Τούλα! Τούλα!

Ἐμφανίζεται δεξιὰ ἡ Τούλα. Φορεῖ ἑλαφρὰ μαῦρα.

ΤΟΥΛΑ (*ἐμφανιζομένη*). Ὅριστε. Μὲ φωνάξατε;

ΚΛΕΙΩ. Γύρισε ἡ μαύρη πουλάδα;

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι ἀκόμα. Ἐψαξα παντοῦ.

ΚΛΕΙΩ. Πάει κι' αὐτή! Χμ!.. Ἐχω δίπλα στὸ τζάκι τὸ γάλα τοῦ θειοῦ
σου. Νὰ τοῦ τὸ δώσης σὰν κατέβῃ γιατί ἡ Μαρία ἀσπρίζει κι' ἡ Ἄσυνμῃ
ἔχει δουλειά.

ΤΟΥΛΑ. Μάλιστα.

Ἡ Μαλαμανιώ μὲ τὴν Κλειώ ἐξαφανίζονται δεξιὰ.

Σ Κ Η Ν Η 4η

(*Κώστας, Τούλα*).

ΚΩΣΤΑΣ (*στοὸ βᾶθος*). Δὲν σὲ θέλω τίποτ' ἄλλο. Νὰ περιμένῃς στὴν
βάρκα.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Καλὰ κύρ - Κώστα (*ἐξαφανίζεται*).

Ἀκούγεται μιὰ στιγμή ὁ κουνουρισμὸς τῆς σούστας καὶ ἀμέσως.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΣΑΡΦΑΚΑ. Γειά σου Κώστα!

Ὁ Κώστας χαιρετᾷ μὲ τὸ χέρι. Ὁ κουνουρισμὸς σβύνει σιγὰ - σιγὰ.

ΚΩΣΤΑΣ (*βαδίζοντας πρὸς τὴν Τούλα*). Ἄ! τελείωσε κι' αὐτό.

ΤΟΥΛΑ (*κοντὰ στοὸ τραπέζι*). Μὰ ποῦ τὰ κουβαλᾷς ὅλα αὐτὰ τὰ πρά-
γματα;

ΚΩΣΤΑΣ. Εἶχα ἐδῶ ἀπὸ περίσου μιὰ ἀρματοσιὰ τῆς μεγάλης βάρκας —
ἓνα πανί, κάτι κουσιά... Ἐπειδὴ λοιπὸν τίς ἄλλες, μ' αὐτὸν τὸν διαβολο-
πουνέντε, πάθαμε στραπάτσο, τᾶστειλα κάτω ἕως ὅτου φτιαχτοῦν τὰ
ἄλλα. Μὰ δὲν ξέρεις τί μᾶς ἔκανε! Κομμάτια πανιά, φλώκος... Ἀφοῦ
γιὰ νὰ τὴν ἀράξουμε σπάσαμε δυὸ κουσιά. (*Κυττάζει τὰ λερωμένα χέρια
του*). Θὰ πῆς τὸ τσάι σου;

ΤΟΥΛΑ. Μπᾶ. Τώρα κρύωσε. Λιγάκι βούτυρο θὰ φάω. Θέλεις τίποτα;

ΚΩΣΤΑΣ. Λίγο νερό, σὲ παρακαλῶ, ἂν ἤθελες νὰ μοῦρριχνες γιὰ νὰ
πλύνω τὰ χέρια μου. Πρέπει νὰ κατέβω στὴν ἀγορὰ γιὰ τὴν πετρελαιο-
μηχανή τοῦ Ἄργυρη.

ΤΟΥΛΑ. Εὐχαρίστως. Κάθησε νὰ σοῦ φέρω καὶ σαποῦνι.

ΚΩΣΤΑΣ. Δὲν θέλω σαποῦνι. Ἐχω δῶ. (*Πέρνει ἀπὸ τὸ παραγαδιόρικο
κοφίνι μιὰ πετσέτα διπλωμένη, τὴν ξεδιπλώνει, βρῖσκει ἓνα σαποῦνι, ὕστερα
ρίχνει τὴν πετσέτα στὸν ὄμο του. Ἡ Τούλα πέρνει τὸ κανάτι ἀπὸ τὸ τρα-
πέζι. Πᾶνε σὲ μιὰ ἄκρη. Ἡ Τούλα τοῦ ρίχνει νερό. Ἐκεῖνος πλένεται*).

ΤΟΥΛΑ. Πρόσεξε. Βρέχεις τὸ πανταλόνι σου.

ΚΩΣΤΑΣ (*καθ' ὃν χρόνον πλένεται*). Ὠραῖα μᾶς τὴν ἔσκασες σήμερα!
Γιατί δὲν ἦρθες μαζί μας νὰ σηκώσουμε τὰ παραγάδια; Χτυποῦσα τὰ
χαράματα τὴν πόρτα σου, χτυποῦσα... (*Τραβῶντας τὰ χέρια του*). Φχα-
ριστῶ.

ΤΟΥΛΑ. Θὰ κοιμώμανε βαθειά. Μὲ πῆρε πολὺ ἀργὰ χθὲς ὁ ὕπνος.

Ἀφήνει τὸ κανάτι στοὸ τραπέζι.

ΚΩΣΤΑΣ (*σκουπίζοντας τὰ χέρια του*). Μὰ τί; Πάλι ἀϋπνίες ἔχουμε καὶ
σουλάτσα στὸν κῆπο;

ΤΟΥΛΑ (*στενοχωρημένη*). Ναί... Δὲν ξέρω... Αὐτὲς τίς μέρες δὲν εἶμαι
πολὺ καλά.

ΚΩΣΤΑΣ. Τὸ βλέπω. Χάλασε τὸ χρῶμα σου. Τὰ μάτια σου κόψανε.
Μὰ γιατί στενοχωριέσαι ἀδελφέ; Ὅτι κι' ἂν κάνῃς θὰ μπορέσης νὰ ξα-
ναζωντανέψῃς τὸν πατέρα σου;

ΤΟΥΛΑ. Καϋμένε Κώστα! Δὲν εἶναι μονάχα ὁ θάνατος τοῦ πατέρα
μου ποῦ μὲ στενοχωρεῖ. Εἶναι κι' ἄλλα.

ΚΩΣΤΑΣ. Τί ἄλλα;

ΤΟΥΛΑ. Δὲν ξέρω... (*σκεπτικῆ*). Πολλὲς φορὲς μοῦ φαίνεται πὼς εἶ-
μαι ὀλομόναχη στὸν κόσμον σὰν τὴν καλαμιὰ στὸν κάμπο. Ὑστερα πάλι
αἰσθάνομαι τόσο ἀσφαλισμένο τὸν ἑαυτό μου ἐπειδὴ βρῖσκομαι κο

ΚΩΣΤΑΣ. Ἀχαχοῦχα!

ΤΟΥΛΑ. Ναί, Κώστα. Μὲ συγχωρῆς ποῦ σοῦ μιλάω ἔτσι
(*Μικρὴ παῦσις*). Ἀλήθεια πὲς μου, τὰ χτήματά μου θὰ τ' ἀγ-
γορα ὁ Στρέφης; Σκέπτομαι κι' αὐτὲς τίς σπουδὲς μου...

ΚΩΣΤΑΣ. Ἄφησε τίς σπουδὲς σου, παιδί μου, ἄφησέ τε
καλοκαίρι κι' ὅλα τὰ σχολεῖα καὶ τὰ πανεπιστήμια εἶναι

λιγάκι υπομονή ! 'Αμέσως θέλεις νὰ πουληθοῦν τὰ κτήματα τοῦ μακαρίτη ;
 ΤΟΥΛΑ. Μά...

ΚΩΣΤΑΣ. 'Ακουσέ με... 'Εσὺ τὸ μόνο π' ἔχεις τώρα νὰ κάνης εἶναι νὰ ζῆς ξέγνοιαστα καὶ κοντὰ στὴ φύση ὅπως ζῶ ἐγὼ γιὰ νὰ συνέλθης ἀπὸ τὸν ψυχικὸ κλονισμό πὸ πῆρες. Βέβαια. Σὲ καταλαβαίνω... Δὲν εἶναι λίγο πρῶμμα νὰ ξέρης πὼς πάει στὸ Λουτράκι ὁ πατέρας σου γιὰ νὰ διασκεδάση καὶ νὰ στὸν φέρουνε ἔξαφνα κομματιασμένο ἀπὸ τὸ τραῖνο ! 'Αλλ' ὅ,τι ἔγινε ἔγινε πιά ! Ξέχασέ τα ! 'Εδῶ εἶσαι σὰν τὸ σπίτι σου, κι' ὅλοι σ' ἀγαπᾶμε.

ΤΟΥΛΑ. Τὸ ξέρω πὼς ὅλοι μ' ἀγαπᾶτε. Κι' ἂν πῆς γιὰ τὸν θεῖο...

ΚΩΣΤΑΣ. 'Αστον τὸν πατέρα μου ! Αὐτὸν δὲ τὸν ἔχεις κατακτήσει ὀλάκερο. Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ διώξῃ ἐμᾶς γιὰ σένα. (*Ἡ Τούλα χαμογελά*). 'Ελα. (*Περνῶντας τὸ χέρι στὴ μέση της*). Παραπονιάρικο !

ΤΟΥΛΑ. 'Εγὼ ;

ΚΩΣΤΑΣ. 'Αμ ποιός ; 'Εγὼ ; Καταλαβαίνω τί θάχῃ γίνεῖ, μαῖμουδίτσα ! Τίποτα γκρίνιες ὄφρῃσε πάλι ἢ θειά σου καὶ σὺ τὰ πῆρες κατὰκαρδα (*ἀφήνοντάς την*). 'Ακουσέ με. 'Αμα φωνάζουνε θὰ κάνης ὅτι κάνω ἐγὼ : θὰ πέρνης τὸ καπελλάκι σου καὶ θὰ φεύγῃς... Ἐνα βιβλίο καὶ στὴν ἀκρογυαλιά... Νά... Μὲ τὸν πατέρα μου, ξέρεις, εἶμαι στὰ μαχαίρια γιὰ τὰ ἐκλογικά. Θέλει καλὰ καὶ σώνει νὰ βάνῃ κάλπη γιὰ βουλευτῆς ἐπειδὴ τοῦπανε αὐτοὶ οἱ μπαγαπόντηδες οἱ Μωράκηδες πὼς θὰ τὸν ὑποστηρίξουνε. (*Ἡ Τούλα κατεβάζει τὸ κεφάλι της*). 'Ε ; Μπορῶ νὰ τοῦ ἀλλάξω τὸ κεφάλι ; 'Απεφάσιστα λοιπὸν νὰ μὴν ἀνακατωθῶ σ' αὐτὲς τὶς ἐκλογές καὶ τελείωσε ἡ ἱστορία. 'Ελα μὴ σκάς... 'Ολα θὰ διορθωθοῦν. 'Εννοια σου !

ΤΟΥΛΑ (*σὰν ἀρηρημένη*). Ναὶ Κώστα...

ΚΩΣΤΑΣ (*φορῶντας τὸ καπέλλο του*). Νάβλεπες ἕνα ροφὸ πὸν τραβήξαμε σήμερα. Δέκα ὀκάδες... 'Αλλὰ μᾶς ἔκοψε νὰ πάρῃ ἢ ὀργῇ τ' ἀγκίστρι καὶ μᾶς ἔφυγε πρὶν τὸν βγάλουμε ἀπὸ τὸ νερό. (*Δείχνοντάς της τὸ παραγάδι*). Γιὰ κόντα δῶ.

ΤΟΥΛΑ (*μηχανικά*). 'Αλήθεια ; (*Κυττάζει*).

ΚΩΣΤΑΣ. Ξέρεις τί σκασίλα πῆρα ! Μὰ περισσότερο λυπήθηκε ὁ Σαλαμπᾶς γιὰτὶ ἤθελε νὰ στὸν φέρῃ ζωντανὸ σὲ μιὰ βρεγμένη λινάτσα... 'Α ! εἶσαι ἢ ἀδυναμία του. Τοῦ φαίνεσαι — μούλεγε μιὰ μέρα — στὰν στέκεσαι ὀρθια στὴν πλώρη τῆς βάρκας σὰν τὶς νεράιδες πὸν ἔχουν κλέψει τὸ χρυσάφι ἀπὸ τὸν ἥλιο γιὰ τὰ μαλλιά τους καὶ γιὰ τὰ μάτια τους τὸ μπλὲ τῆς θάλασσας.

ΤΟΥΛΑ (*γελῶσα*). 'Εγὼ μιὰ νεράιδα ;

ΚΩΣΤΑΣ. Γιατὶ ὄχι ; 'Ενα κορίτσι εἶναι πάντα μιὰ νεράιδα κι' ἕνα ποίημα.

ΤΟΥΛΑ (*σοβαρά*). 'Ενα κορίτσι ; Πὼς αὐτό ;

ΚΩΣΤΑΣ. Γιατὶ ποίηση θὰ πῆ τὸ περισσότερο ἀγνότητα τῆς ψυχῆς καὶ αἴσθημα, καὶ τὸ κορίτσι... ἔχει καὶ τὰ δύο.

ΤΟΥΛΑ (*σκεπτική*). 'Α ! τὸ κορίτσι... (*Κεττώντας τον*). Μονάχα τὸ κορίτσι ; Μιὰ γυναίκα δὲν μπορεῖ νάναί ἀγνή στὴν ψυχῇ ;

ΚΩΣΤΑΣ (*ἀφελῶς*). Μὰ γιὰ κορίτσια μιλάμε τώρα. Δὲν μιλάμε γιὰ γυναῖκες.

ΤΟΥΛΑ (*μὲ ψεύτικο γέλιο*). Ναί...

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΦΟΥΤΣΗ. Πήγαινε στὸ διάβολο ἀπ' ἐδῶ. Παληοσουσουράδα !

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΜΑΛΑΜΑΝΙΩΣ. Μπάρμπα - Λευτέρη, ἐγὼ πὸν στὸ σπίτι σας !..

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΦΟΥΤΣΗ. Στὸ διάβολο ! Μὴν ξαναπατήσης ἐδῶ μέσα γιὰτὶ θὰ σοῦ κόψω τὰ ποδάρια.

ΚΩΣΤΑΣ (*γελῶντας*). Μὲ τὴν Μαλαμανιὸν τᾶχει ὁ πατέρας ; (*Ἡ Μαλαμανιὸν ἐμφανίζεται δεξιὰ σὰν βρεγμένη γάτα, διασχίζει βιαστικὰ τὴν σκηνὴ καὶ ἔξαφανίζεται στὸ βάθος*). (*Πειρακτικά*). Μανιὼ !.. Ψτ !

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. 'Αφησέ με...

'Εμφανίζεται δεξιὰ ὁ Φούτσης. Τὰ μαλλιά του εἶναι ἄνω κάτω. Φορεῖ ἕνα παλὸ σακκάκι καὶ κρατᾶ χαρτιά κι' ἕνα μολύβι.

Σ Κ Η Ν Η 5η

(*Τούλα, Κώστας, Φούτσης*).

ΦΟΥΤΣΗΣ (*ἐμφανιζόμενος*). Στὸ διάβολο ! 'Ολοι οἱ κατεργαρέοι ἐδῶ μοῦ μαζεῦνουνται. (*Πρὸς Τούλαν*). Φέρε μου τὸ γάλα κορίτσι μου καὶ ἐτοιμάσου. Φάρθῃ σὲ λίγο ὁ Μωράκης νὰ μᾶς πάρῃ γιὰ νὰ πᾶμε στὰ βαφτίσια.

ΤΟΥΛΑ. Μὲ συγχωρήτε, θεῖε, ἀλλὰ δὲ θάθελα νὰ ῥχώμανε. Δὲν εἶμαι καλά.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί ἔχεις ; 'Ελα δῶ.

ΤΟΥΛΑ (*ψεύτικα*). Δὲν ξέρω... Τὸ κεφάλι μου πονάει.

'Ο Κώστας πὸν μόλις τὸν εἶδε ἐτοιμάσθηκε νὰ φύγῃ, στέκει καὶ τὸν προσέχει.

ΦΟΥΤΣΗΣ (*πιάνοντάς της τὸν σφυγμὸ*). Δὲν βλέπω νάχῃς τίποτα. 'Αλλ' ἄμα δὲν μπορῆς... (*Ἡ Τούλα ἀποχωρεῖ δεξιὰ*). 'Ο Φούτσης εἶχῃε λοξὲς ματιὲς στὸν Κώστα καὶ κάθεται στὸ τραπέζι). Οὔτε νὰ δουλέψῃ δὲν μπορεῖ κανένας δῶ μέσα ! Τρελλαθήκανε σήμερα μὲ τ' ἀσπρίσματα !... (*Κάθεται στὸ τραπέζι καὶ κάτι σημειώνει στὰ χαρτιά του εἰχνοντας λοξὲς ματιὲς στὸν Κώστα*).

Μικρὴ σιγῇ.

ΚΩΣΤΑΣ (τόν πλησιάζει). "Ωστε λοιπόν... Τὴν ἀπόφασή σου βλέπω δὲν τὴν ἀλλάξεις, ἔ ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μπᾶ ! 'Εδῶ εἶσαι καὶ σύ ;

ΚΩΣΤΑΣ. Γιὰ νὰ σοῦ μιλάω ἐδῶ θάμαι... Γιὰ ἀπάντησέ μου σ' αὐτὸ πού σέ ρώτησα.

ΦΟΥΤΣΗΣ (βρίσκοντας ἀφορμὴ γιὰ νὰ τὰ βάνη μαζί του). Καὶ τί ἐνδιαφέρεσαι σ' αὐτὰ πού κάνω γώ ; 'Εσύ νὰ πᾶς μ' αὐτὸν τὸν τρελλοῦλιακα τὸν Σαλαμπᾶ ν' ἀνοίξετε στὴν ἀγορὰ κᾶνα ψαράδικο μπάγκο. (Κτυπώντας τὸ χέρι του στὸ τραπέζι). Βρὲ δὲν ντρεπόμαστε λιγάκι λέω γώ ! 'Απὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ μέσα στὴ θάλασσα σὰν κᾶνας τρατάρης !

ΚΩΣΤΑΣ. Σ' ἐνοχλεῖ ἀδελφέ, ἂν πηγαίνω ἐγὼ στὸ ψάρεμμα ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Καὶ βέβαια μ' ἐνοχλεῖ. 'Εγὼ δὲν ἔκανα παιδί γιὰ νὰ τρέχει μ' ἕναν κολοβρέχτη στὶς ἀκρογυαλιές. 'Εγὼ σέ μεγάλωσα, σέ σπούδασα, γιὰ νὰ γίνῃς ἄνθρωπος.

ΚΩΣΤΑΣ. Καὶ τώρα τί εἶμαι, γαῖδαρος ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ξέρω γὼ τί εἶσαι ; Μιὰ φορὰ ἄνθρωπος δὲν εἶσαι. "Ἄνθρωπος εἶναι ὁ γυιὸς τοῦ Καρατζᾶ πού μένει στὸ μαγαζὶ τοῦ πατέρα του, κοντὰ του, ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ. "Ἄνθρωπος εἶναι ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Γκρετσέκα, τοῦ γιατροῦ, πού ἄνοιξε ἐδῶ φαρμακεῖο καὶ πάει νὰ μοῦ κλείσει τὸ δικό μου. Φτοῦ νὰ πάρῃ ὁ διάολος ! Μωρ' ἂν εἶχες γίνῃ φαρμακοποιὸς οὔτε σκόνῃ τῶν κορέων δὲν θὰ πουλάγανε αὐτοὶ οἱ τενεκέδες !

ΚΩΣΤΑΣ. "Ε, τί θέλεις τώρα νὰ γίνῃ ; Δὲν μ' ἄρεσε αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα καὶ πῆρα τὸ δίπλωμά μου μηχανικὸς.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Χμ !..

'Εμφανίζεται ἡ Τοῦλα μὲ τὸ γάλα του.

ΤΟΥΛΑ. 'Ορῖστε θεῖε.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Φχαριστῶ κορίτσι μου. 'Εσύ ἀξίζεις περισσότερο ἀπ' ὅλους μας δῶ μέσα ! Δὲν ἦτανε νᾶχες γεννηθῆ ἀγόρι καὶ νὰ σ' ἔχα παιδί !

ΤΟΥΛΑ. Εἶσατε καλὸς θεῖε.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Εἶναι ἀλήθεια. "Εμοιασες ἀπὸ τὴν καλὴ μεριὰ τοῦ πατέρα σου. Εἶχε μιὰ καρδιά τόση... Αὐτὸς μοῦσωσε τὴ ζωὴ στὸν πόλεμο. Τί νὰ τοῦ κάνω μονάχα πού πῆγε κι' ἔμπλεξε τελευταῖα μ' αὐτὴν τὴν σουρουκλοῦ, μὲ τὴν μητρυιὰ σου καὶ τοῦφαγε τοῦ κόσμου τὰ λεφτά. Θᾶχες ἕνα σπῖτι τώρα στὴν Ἀθήνα... (Δίνοντάς της μερικὰ χαρτιά). Κάνε μου τὴ χάρη νὰ γράψῃς στὴν γραφομηχανὴ αὐτὸν τὸν λόγο πού βγάνω γιὰτὶ σὰν ἀνεβαίνω στὸ βῆμα μερδεύεται ἡ γλῶσσα μου καὶ δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω οὔτε τὰ χειρόγρατά μου.

ΤΟΥΛΑ. 'Αμέσως θεῖε. (Πέρνει τὰ χειρόγραφα καὶ φεύγει δεξιὰ. 'Ο Φούτσης πίνει τὸ γάλα του).

Μικρὴ σιγή.

ΚΩΣΤΑΣ. Λοιπόν ;... 'Απεφάσισες ὀριστικά πᾶ νὰ ἐκτεθῆς βουλευτὴς μὲ τὴ συνεργασία τοῦ Μωράκη ;

ΦΟΥΤΣΗΣ (κτυπώντας τὸ χέρι του). Μὰ τί σ' ἐνδιαφέρει ἀδελφέ ;

ΚΩΣΤΑΣ (ἐντονα). Μ' ἐνδιαφέρει γιὰτὶ ἀρχίζεις νὰ μοῦ κουβαλᾷς τώρα μέσα στὸ σπῖτι αὐτὸν τὸν ὄμορφοιὸ τὸν ἀνηψιὸ του.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί ; Γιὰ τὸν "Ἄγῃ μιλάς ;

ΚΩΣΤΑΣ. Μάλιστα γιὰ τὸν "Ἄγῃ πού μᾶς ἄφησε τίς ἀγαπητικές του στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ μᾶς κᾶνῃ ἐδῶ τὸν κομματάρχη. Δὲν ἔχω καμμιά ἐκτίμηση σὲ δαῦτον καὶ δὲν θέλω ν' ἀνοίξῃ σχέσεις μὲ τὰ κορίτσια.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Νάτα μας !.. Τώρα θὰ μοῦ βάνῃς καὶ ἔλεγχο ποιὸς θὰ μπαῖνῃ μέσα στὸ σπῖτι μου, ἔ ; Μωρ' ἐσύ μοῦ τῶχεις κάνει χάνι ἐδῶ μέσα. Κάθε ἀλήτης, κάθε καμακαδόρος τῆς σουπιᾶς, κάθε σφουγγαράς, δυναμιτιστὴς μοῦ κουβαλιέται ἐδῶ καὶ παίζετε καρπαζιές, καὶ δὲν σ' ἄρέσει ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Μωράκη ; "Αῖντε παιδί μου ἐκεῖ πού ἤθελες νὰ πᾶς γιὰ νὰ μπορέσω νὰ γράψω καμμιά λέξη. 'Εγὼ θὰ μιλήσω σὲ λίγο στὸν Προσφυγικὸ συνοικισμὸ ἐνῶ ἐσύ θὰ παίζῃς τάβλι στὸν καφενέ.

'Εμφανίζεται ὁ 'Ιωακείμ κρατώντας κάτι κερὰ καὶ ἕνα κουτὶ μὲ βαπτιστικά.

Σ Κ Η Ν Η 6η

('Ιωακείμ, Κώστας, Φούτσης).

ΙΩΑΚΕΙΜ. Τᾶφερα κύριε 'Ελευθέριε. "Όλα εἶναι ἐν τάξει. Κερὰ. ('Ανοίγει τὸ κουτὶ). 'Εδῶ εἶναι ὁ σκοῦφος, τὰ παπούτσια. Τὸ φόρεμα τὸ κεντάει ἡ 'Ασυμή.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Καλά.

ΙΩΑΚΕΙΜ. Μᾶς περιμένουνε... "Όλος ὁ συνοικισμὸς εἶναι στὸ πόδι μόλις μάθανε πὼς θὰ μιλήσῃ ἡ ἀφεντιά σου καὶ ὁ κύριος "Ἄγῃς. 'Ο κουμπάρος σημαιοστόλισε τὸ σπῖτι. ('Ο Κώστας ἀγριεύει).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Βέβαια. Θὰ βάνω καὶ τὸν Μωράκη νὰ μιλήσῃ. Πὼς τὸν λένε, εἶπες, αὐτὸν πού θὰ τοῦ βαπτίσουμε τὸ παιδί ;

ΙΩΑΚΕΙΜ. Σκενπενδεσερόγλου.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Πὼς ;

ΙΩΑΚΕΙΜ. Σκενπενδεσερόγλου τζάνουμ !

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὰ ὄνομα εἶν' αὐτὸ ἡ αἰνιγμα ; Νὰ τὸ σημειώσω δῶ στὸν λόγο (σημειώνει). Σκενπενδέν...

ΚΩΣΤΑΣ (τραβώντας τὸ χαρτί). Στάσου πατέρα. Στάσου νὰ χαρῆς γιὰτὶ πᾶς νὰ πέσης στὴν παγίδα δυὸ κατεργαρέων. 'Εδῶ εἶσαι ἕνας γερός κομματάρχης. Τὰ ρουσφετάκια σοῦ τὰ κάνουνε. Γιὰτὶ σοῦ μπῆκε ὁ

δαίμονας να βάλης κάλη για βουλευτής; (Ο Ίωακείμ τον κοιτάζει έκπληκτος).

ΦΟΥΤΣΗΣ (θνητωμένος). Μωρ... Μωρέ σου είπα... Θέλω να κτυπήσω τον Δημόπουλο που πάει μ' αυτόν τον Γκρετσέκα να μου κλείσουν το φαρμακείο. Θα τον κτυπήσω. (Ο Ίωακείμ συγκρατανεύει).

ΚΩΣΤΑΣ (δυνατά). Μά πώς να τον κτυπήσης! Ο Δημόπουλος έχει θηρίο κόμμα και διαθέτει μάτσο λεφτά.

ΙΩΑΚΕΙΜ. Δεν έχεις δίκηο τζάνουμ! Είμαστε και μεϊς τώρα, και ή έκλογή είναι αναλογική.

ΚΩΣΤΑΣ. Πάψε εσύ ρε βλάκα! (Ο Ίωακείμ τρομάζει).

ΦΟΥΤΣΗΣ (έξω φρετών). Βρέ για στάσου! Τους ανθρώπους τους δικούς μου βρίζεις μέσα στο σπίτι μου;

ΚΩΣΤΑΣ. Δεν μπορώ να σ' αφήσω να πέσης στον γκρεμνό επειδή βρήκες ένα κουνενέ δώ πέρα και δύο κατεργαρέους! Ποῦ πᾶς, χριστιανέ μου, που πᾶς; Ώς και το φαρμακείο σου χρέωσες ακόμα για τις έκλογές.

ΦΟΥΤΣΗΣ (χτυπώντας το χέρι του στο τραπέζι). Σου απαγορεύω να μιλάς έτσι. Ο κύριος Ίωακείμ διαθέτει τον μισό προσφυγικό συνουικισμό.

ΚΩΣΤΑΣ. Καλά τοῦτος ο χάνος. Είσαι βέβαιος πώς ο γέρω-Μωράκης θα σέ υποστηρίξει ίσαμε το τέλος;

ΙΩΑΚΕΙΜ. Ά, κύρ - Κώστα! Ζευζέκης άνθρωπος είσαι! Άφοῦ ἔστειλε τον ἀνηπιό του γι' αυτή τη δουλειά ἐδῶ. Άφοῦ το λέει σήμερα ο ἴδιος στη «Φωνή του Αἰγαίου». (Βράζει ἀπό τὴν τσέπη του μιὰ ἐφημερίδα).

ΚΩΣΤΑΣ. Τί είναι αυτή ή «Φωνή του Αἰγαίου»;

ΙΩΑΚΕΙΜ. Ἡ φημερίδα μας που βγαίνει ἐδῶ. Δεν πρέπει να μιλάς έτσι. Ντροπή! Ο πατέρας σου τον χαιρετάει τον Μωράκη. Τα κορίτσια πηγαίνουνε μαζί του και κάνουνε μάνιο. Ντροπή.

ΚΩΣΤΑΣ (ἀρπάζοντας τὴν ἐφημερίδα ἀπὸ τὰ χέρια του). Βρέ ότι κι ἂν γράφει δεν μου βγάζετε ἀπὸ τὸ μυαλό πὼς παίζεται εἰς βᾶρος σου κόλλο πολιτικό.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Εἰς βᾶρος μου;

ΚΩΣΤΑΣ. Ναί. Οἱ Μωράκηδες βάζουν ἐσένα μπροστὰ για να ἐκβιάσουν τον Δημόπουλο επειδή θέλουνε να πετύχουνε ὠρισμένα ρουσφέτια. Και σύ είσαι ἕνας ἀφελῆς που πέφτεις στην παγίδα αὐτῶν τῶν μασκαράδων.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Άίντε πρωῖ - πρωῖ παιδί μου! (Ἐμφανίζεται τρομαγμένη ἢ Τούλα). Πάμε μέσα Ἂωακείμ γιατί αὐτὸς θα με σκάση.

Στὰ κάγκελα στο βάθος ἐμφανίζεται ὁ Ἀργύρης. Μόλις ἀκούει τοὺς διαπληκτισμοὺς στέκεται.

ΚΩΣΤΑΣ. Καλά... Θα σπάσης τὸ κεφάλι σου μα θάν' ἀργά.

ΦΟΥΤΣΗΣ (πρὸς Τούλαν). Τᾶγραψες κορίτσι μου;

ΤΟΥΛΑ. Ναί θεῖε. (Τοῦ δίνει κάτι χαρτιά).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Να πάρη ή ὄργη τὴν τύχη μου με τον διάδοχο που ἔβγανα. (Ἐξαφανίζεται με τον Ίωακείμ δεξιά).

ΤΟΥΛΑ. Μά τί τρέχει;

ΚΩΣΤΑΣ. Άφησέ με.

Ο Ἀργύρης μόλις βλέπει πὼς ἔφυγαν ἀποφασίζει να μπῆ. Εἶναι ντυμένος ὅπως οἱ ναυτικοί, με κασκέτο, και φανέλλα. Φαίνεται πὼς τον τυρανᾷ κάποια σκέψις.

Σ Κ Η Ν Η 7η

(Κώστας, Τούλα, Ἀργύρης).

ΑΡΓΥΡΗΣ (εἰσερχόμενος). Κώστα...

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐδῶ ἦσανε Ἀργύρη;

ΑΡΓΥΡΗΣ (κομπιάζοντας). Ναί... Εἶχα κάποια δουλειά ἀπ' ἐδῶ και πέρασα.

ΚΩΣΤΑΣ. Καλά ἔκανες. Ἐ; Τὸν ἀκουσες; Δεν θέλει να καταλάβη πὼς θα φάη μαυρο με περικεφαλαία.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ἄστον να κάνη τὸ κέφι του. Δεν ξέρεις τί θα γίνη. Ἄναλογική είναι ή έκλογή. Ἐπειτα ο Μπάρμπα - Λευτέρης ἔχει συμπάθειες στο νησί κόσμο και κοσμάκη ἔχει σώσει με τὰ μαντζούνια του και τις ἀλοιφές του.

ΚΩΣΤΑΣ (ψάχνοντας τις τσέπες του). Τώρα μάλιστα... Στάσου μιὰ στιγμή γιατί μου φαίνεται πὼς ἔχω ἀφήσει στην κάμαρά μου τοὺς καταλόγους που μουδωσες να ἐξετάσω. «Σεμί Ντῆζελ» δεν είναι ή μηχανή που θ' ἀγοράσης;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ναί, ἐκατὸ ἵππων. Για τὸ καῖκι τὸ μεγάλο.

ΚΩΣΤΑΣ. Περίμενε. (Κάνει να φύγη).

ΤΟΥΛΑ (που δεν θέλει να μείνει μόνη με τον Ἀργύρη). Να στὰ φέρω ἐγὼ Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ. Δεν θα τὰ βρῆς, τᾶχω σ' ἕνα φάκελλο. Κάθησε να φᾶς τ' αὐγά σου. Ἡ θεῖα με τις κόττες, ἐγὼ με τὴν βάρκα μου δεν σ' ἔχουμε ἀφήσει ἡσυχῆ ἀπὸ τὸ πρωῖ.

ΤΟΥΛΑ. Δεν ἔχω πιὰ ὄρεξη.

ΚΩΣΤΑΣ. Κάθησε, κάθησε. Εἶπαμε πρέπει να τρῶς. (Ἀποχωρεῖ δεξιά).

ΤΟΥΛΑ (καθήμενη στο τραπέζι). Με ζαλίσανε σήμερα ὄλοι με τις φωνές τους. (Ο Ἀργύρης κάθεται ἀπέναντί της).

Μικρὴ σιγή.

ΑΡΓΥΡΗΣ (ἀνάβοντας τσιγάρο). Παράξενος άνθρωπος κι' αὐτὸς ὁ Κώστας! Ὅλο μὲ τὰ παραγάδια καὶ τὸν Σαλαμπᾶ... λέει κανένα πὼς εἶναι ψαρρᾶς κι' ὄχι ἐπιστήμονας.

ΤΟΥΛΑ. Ναί. Τοῦ ἀρέσει πολὺ ἡ θάλασσα. Γι' αὐτὸ βλέπεις παράτησε τὴν φαρμακευτικὴ καὶ σπούδασε μηχανικὸς μήπως βρῆ θέση σὲ κανένα μεγάλο καράβι καὶ ταξειδεύει... Ὁ θεῖος ἔπρεπε νὰ τὸν εἶχε ἀφήσει νὰ γίνῃ σὰν καὶ σένα ναυτικός.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ἄ, μάλιστα! Σπουδαία δουλειά! Νᾶξερές τι μελιάδες ἔχει αὐτὴ ἡ καταραμένη θάλασσα ὅταν βγάξης ἀπὸ δαύτην τὸ ψωμί σου!

ΤΟΥΛΑ. Ἐ βέβαια... Θᾶχη (τρῶει μιὰ ταρτίνα).

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ἄλλ' ἔτσι εἶναι. Ὁ Κώστας, πὸ ξῶδεψε τόσα λεφτὰ ὁ πατέρας του γιὰ νὰ τὸν σπουδάσει, τρέχει μέσα στὶς θάλασσες κι' ἐγὼ π' ἔχω δικὰ μου καϊκία, ζηλεύω κείνους πὸ κάθονται μέσα σ' ἕνα γραφεῖο. Γιατὶ νὰ μὴ μ' ἀφήσει καὶ μένα νὰ σπουδάσω ὁ πατέρας μου! Θὰμποροῦσα σήμερα...

ΤΟΥΛΑ. Πάλι ἄρχισες τὰ ἴδια; Σοῦπα κι' ἄλλοτε πὼς ἐσὺ δὲν ἔχεις κανένα λόγο νὰ παραπονήσῃς γιατί οἱ γονεῖς σου ἐξασφάλισαν τὴν οἰκονομικὴ σου ἀνεξαρτησία. Τί νὰ ποῦν ἄλλοι;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Καὶ τί νὰ τὴν κάνω τέτοια ἀνεξαρτησία ὅταν...

ΤΟΥΛΑ (διακόπτοντας). Σοῦτ! Σῶπα! Μὰ εἶναι μεγάλο πρᾶγμα Ἄργυρη νὰ διαθέτῃς τὸν ἑαυτὸ σου ὅπως σ' ἀρέσει, νὰ μὴν ἔχῃς τὴν ἀνάγκη ἀλλοινοῦ (μένει λίγο σκεπτικῆ). Ἄς εἶναι... Νὰ (τοῦ προσφέρει ψωμί μὲ βούτυρο καὶ μέλι). Θέλεις; Τὸ μέλι εἶναι περίφημο.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Φχαριστῶ. (Τὸ πέρνει ἀλλὰ δὲν τρῶει. Μικρὴ σιγή. Σὰν νὰ πῆρε κάποια ἀπόφαση). Ἄκουσέ με Τούλα... Ξέρεις πὼς σὲ λίγες μέρες φεύγω καὶ τούτη τὴ φορὰ γιὰ πολὺ μακριά;

ΤΟΥΛΑ (μὲ δυσαρέσκεια). Ναί... Κάτι μοῦλεγε ἡ ἀδελφή σου.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ἄ! Ἡ ἀδελφή μου... Λοιπὸν ἐγὼ ἤθελα νὰ σὲ βρῶ γιὰ νὰ σοῦ πῶ... Ἦθελα νὰ σοῦ πῶ νὰ σκεφθῆς ἀκόμα...

ΤΟΥΛΑ (πολὺ αὐστηρά). Ἄργυρη, ἐξηγηθήκαμε μοῦ φαίνεται τίς ἄλλες καθαρά.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ναί, μὰ δὲν μοῦ λέει ἡ καρδιά νὰ φύγω ἔτσι πρωτοῦ μιλήσω ἀκόμα. Πίστεψέ με, κάνω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ μὴ σὲ βλέπω, ὅλα ὅμως μὲ σπρώχνουνε νὰ βρισκομαι πάντα ἐκεῖ πὸ εἶσαι σύ... Νά... Καὶ σήμερα ἀκόμα βρήκα πρόφαση τὴν πετρελαιομηχανὴ γιὰ νᾶρθω νὰ σὲ δῶ... Τούλα, γιατί δὲν ἔρχεσαι νὰ ζήσουμε μαζύ;

ΤΟΥΛΑ. Γιατὶ σοῦ εἶπα: Δὲν θέλω νὰ παντρευτῶ.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Μὰ γιατί δὲν μὲ θέλεις; Μήπως εἶμαι κάνας σημειωμένος, κάνας ἄχρηστος; Κατάντησα νὰ κάθομαι σὰν καμμιὰ γυναίκα μπροστὰ στὸν καθρέφτη καὶ νὰ ξομπλιάζω τὸν ἑαυτὸ μου.

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι πὼς δὲν θέλω ἐσένα. Δὲν παντρεύομαι.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Μ' ἀφοῦ εἶσαι καὶ μονάχη τώρα στὸν κόσμο...

ΤΟΥΛΑ (κουρασμένη). Οὐφ! Ἄργυρη μὲ στενοχωρεῖς. Τὸ ξέρεις; ΑΡΓΥΡΗΣ (χάνοντας τὸ ἠθικό του). Τούλα!

ΤΟΥΛΑ. Δὲν εἶναι κατάστασις αὐτὴ. Μιά, δύο στὸ τέλος θὰ μὲ ἀναγκάσῃς...

ΑΡΓΥΡΗΣ. Μὰ σ' ἀγαπᾶω. Τί νὰ κάνω. Σ' ἀγαπᾶω ἀπὸ χρόνια, ἀπὸ τότε ποῦσανε μικρὴ κι' ἐρχώσανε νὰ ξεκαλοκαιριάσῃς στὸ νησί μας.

ΤΟΥΛΑ. Ἐλα, πάψε! Ἐνας ἄντρας τότε ὥσαμε κεῖ ἐπάνω θ' ἀγαποῦσες ἐμένα, ἕνα κοριτσάκι τοῦ σχολείου! Τίποτε δὲν εἶναι ἀπ' ὅλα αὐτά! Σοῦ φάνταξα γιατί μὲ εἶδες ἐξαφνα μεγάλη ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια. Αὐτὸ εἶναι. (Αὐστηρά). Ἐπειτα νὰ σοῦ πῶ κάτι: Δὲν εἶναι οὔτε ἀντρίκιο, οὔτε τίμιο αὐτὸ πὸ κάνεις.

ΑΡΓΥΡΗΣ (ὕπερήφανα). Ποιὸ δὲν εἶναι τίμιο;

ΤΟΥΛΑ. Αὐτὸ πὸ κάνεις. Ὅλο τὸ νησί ξέρει πὼς πρόκειται νὰ πάρῃς τὴν Ἄσυμῃ καὶ σὺ μόλις εἶδες ἐμένα...

ΑΡΓΥΡΗΣ (μὲ ἔντονη διαμαρτυρία). Ἐγὼ; Τὴν Ἄσυμῃ;

ΤΟΥΛΑ. Ἄφοῦ μοῦ τῶπανε οἱ ἀδελφές σου!

ΑΡΓΥΡΗΣ (θυμωμένος). Μπορεῖ νὰ θέλουνε οἱ ἀδελφές μου καὶ ἡ θειά τοῦ Κώστα αὐτὸν τὸν γάμο. Ἐγὼ ὅμως δὲν ἔχω δώσει οὔτε λόγο οὔτε ἔχω πεῖ λέξη τῆς Ἄσυμῆς.

ΤΟΥΛΑ. Κι' ἂν δὲν τῆς πεῖ πρέπει νὰ τῆς τὸ πῆς. Ἡ Ἄσυμῃ εἶναι πρώτης τάξεως κορίτσι καὶ γυναίκα πὸ κάνει γιὰ σένα... Ξέχασέ με... Ἐγὼ ἄμα πάρω τὴν κληρονομιά τοῦ πατέρα μου πρέπει νὰ φύγω, νὰ κυττάξω τίς σπουδές μου. Ὑστερα θὰ σκεφθῶ γιὰ γάμο.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ἄμ αὐτὸ εἶναι... Τὸ καταλαβαίνω... Ἐσοῦ δὲν μπορεῖς νὰ μὲ παντρευτῆς γιατί εἶσαι ἕνα κορίτσι σπουδασμένο π' ἔχεις ζήσει στὴν πρωτεύουσα. Ἐγὼ εἶμαι ἕνας παληοκαπετάνιος...

ΤΟΥΛΑ. Ἄργυρη...

ΑΡΓΥΡΗΣ. Αὐτὸ εἶναι. Δὲν θέλεις ξάστερα νὰ μοῦ τὸ πῆς.

Τῆς Τούλας πέφτει τὸ κονταλάκι. Σκύβει νὰ τὸ πιάσῃ ἀλλὰ σκύβει καὶ ὁ Ἄργυρης. Τὰ χέρια τους γιὰ μιὰ στιγμή μπλέκονται.

ΤΟΥΛΑ. Ἄφησέ το.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ὅχι. (Τῆς σφίγγει τὸ χέρι καὶ τὴν κυττάζει ἐρωτικά. Ἡ Τούλα θυμῶνει. Ὑστερα χαμηλώνοντας τὰ μάτια καὶ κυττάζοντας τὸ χέρι πὸ κρατᾷ πάντα). Τί ὠραῖο πὸ εἶναι τὸ χεράκι σου Τούλα! Φοβᾶται κανένας νὰ σφίξῃ τὰ δάχτυλά σου μήπως λυώσουν γιατί εἶναι πιὸ τρυφερά κι' ἀπὸ τὰ φύλλα τοῦ βασιλικοῦ.

ΤΟΥΛΑ (μὲ συμπόνοια). Ἄργυρη.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Συχώρεσέ με... Ξέρω πὼς αὐτὸ εἶναι μιὰ τρέλλα ἀλλὰ... (ἀντιλαμβάνόμενος ὅμως πὼς ἔρχεται ὁ Κώστας πέρνει ντροπιασμένος τὸ καπέλλο του καὶ ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ).

ΚΩΣΤΑΣ (*ἐμφανιζόμενος και κρατώντας χαρτιά*). Ή! ποῦ πᾶς; Μᾶς ἔγνησε καφέ ἢ θειᾶ.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δὲν θέλω καφέ Κώστα. Ἐχω κάπου νὰ πάω. Θὰ σὲ βρῶ στὸ γραφεῖο.

ΚΩΣΤΑΣ. Κάθισε λίγο. Μπᾶ! Νὰ τὰ χαρτιά τῆς μηχανῆς σου.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ναί, θὰ περάσω ἀπὸ τὸ γραφεῖο.

ΚΩΣΤΑΣ. Περίμενε μιὰ στιγμὴ ἀδελφέ! Οἱ γυναῖκες τὰ παρατήσανε ὅλα γιὰ νὰ σὲ χαιρετήσουν. (*Ὁ Ἀργύρης στέκεται*). Μὰ τί ἔχεις; Στενοχωρημένος φαίνεσαι.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Τίποτα... Δὲν ἔχω τίποτα.

Ἐμφανίζεται ἡ Ἀσυμὴ κρατώντας δίσκο μὲ καφέδες και κουλουράκια. Δὲν εἶναι ὤμορφη και φορεῖ ἕνα φανταχτερὸ φουστάνι. Στὸν ὄμο της ἔχει ρίξει τὸ βαπτιστικὸ ποῦ κεντᾶ.

Σ Κ Η Ν Η 8η

(*Ἀργύρης, Τούλα, Κώστα, Ἀσυμὴ, Κλειώ, ὑπηρέτρια*).

ΑΣΥΜΗ (*ἐμφανιζομένη*). Καλημέρα Ἀργύρη. (*Ἀφήνει τὸν δίσκο στὸ τραπέζι*). Τί κάνεις; (*Τοῦ δίνει τὸ χέρι*).

ΑΡΓΥΡΗΣ (*ψυχρά*). Καλὰ Ἀσυμὴ.

Ἐμφανίζεται μὲ σπουδὴ δεξιὰ ἢ Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ. Καλημέρα Ἀργύρη μου. Δὲν τῶξερα πὼς εἶσαι δῶ και μόλις μοῦπε ὁ ἀνηγιός μου... (*Ὁ Ἀργύρης θέλει νὰ τῆς δώσει τὸ χέρι*). Ὅχι. Δὲν σοῦ δίνω τὸ χέρι μου γιατί ἔχω ἀσπρίσματα κι' εἶναι λίγο λερωμένο. Κάθισε παλληκάρι μου.

ΑΣΥΜΗ (*δείχνει τὸ βαπτιστικὸ ποῦ κεντᾶ στὴν Τούλα*). Σ' ἀρέσει;

ΤΟΥΛΑ. Καλὸ εἶναι. (*Συνομιλοῦν*).

ΚΛΕΙΩ (*πρὸς Ἀσυμὴν*). Ποῦ εἶναι τὸ γλυκὸ Ἀσυμὴ μου;

ΑΣΥΜΗ. Θὰ τὸ φέρῃ ἡ Μαρία.

ΚΛΕΙΩ. Πέστης νὰ τὸ φέρῃ γρήγορα νὰ φιλέψουμε τὸν Ἀργύρη.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δὲν θέλω γλυκὸ κυρὰ Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ. Ὅχι, ὄχι. Δὲν μπορεῖς... Ἐχει φτιάξει κάτι νεραντζάκια ἢ Ἀσυμὴ μου ποῦ ὅσοι τὰ φάγανε γλύφουνε ἀκόμα τὰ χεῖλια τους.

ΑΣΥΜΗ (*ἀφελῶς*). Μὴν τὴν ἀκοῦς Ἀργύρη. Ἡ θειά ὄλο μὲ παινεύει. (*Κάθεται και ἀρχίζει νὰ κεντᾶ τὸ βαπτιστικὸ*).

Ἐμφανίζεται ἡ ὑπηρέτρια κατσοφιασμένη μὲ μισοσηκωμένα τὰ φουστάνια κρατῶσα στὸ ἕνα χέρι τὸ βάζο μὲ τὸ γλυκὸ και στ' ἄλλο ἕνα ἀσημένιο ποτήρι μὲ κουταλάκια.

ΚΛΕΙΩ (*θυμωμένη*). Ἔτσι τᾶφερες; (*Ἡ ὑπηρέτρια τρομάζει*).

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐλα, δὲν πειράζει. Ἀφυσέ τα δῶ. (*Ἡ ὑπηρέτρια τ' ἀφήνει στὸ τραπέζι*).

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ (*πρὸς Τούλαν*). Τὸ ἀφεν... Τὸ ἀφεντικὸ σὲ θέλει νὰ τοῦ γράψῃς κάτι στή... μηχανή.

ΤΟΥΛΑ. Ἀμέσως. (*Ἀποχωρεῖ δεξιὰ*).

ΚΩΣΤΑΣ (*γελῶντας και πρὸς Κλειώ*). Ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ τις ἔφαγε γιὰ τις κόττες γλωσσοδέτης τὴν ἔπιασε. (*Ἡ ὑπηρέτρια ἀποχωρεῖ μὲ κλάματα*).

Μικρὴ σιγὴ.

ΚΛΕΙΩ (*πρὸς Ἀργύρη*). Τί κάνουνε ἡ μητέρα σου, οἱ ἀδελφές σου; ΑΡΓΥΡΗΣ. Φχαριστῶ κυρὰ Κλειώ. (*Πίνει βιαστικὰ τὸν καφέ σὰν νὰ θέλῃ νὰ φύγῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα*).

ΚΛΕΙΩ. Ἐγὼ μὲ τις δουλειές τοῦ σπιτιοῦ δὲν κατόρθωσα τοῦτες τις μέρες νάρθω νὰ σᾶς δῶ. (*Πρὸς Ἀσυμὴν*). Ἀφυσε πιά αὐτὸ τὸ κέντημα κορίτσι μου!

ΑΣΥΜΗ. Μὰ σὲ λίγο θὰ φύγουμε θειά! Πρέπει νὰ εἶναι ἔτοιμο.

ΚΛΕΙΩ. Μὲ τὰ βουλευτικὴ τῆς Λευτέρῃ σκλάβες ἔχουμε καταντήσει ἐδῶ μέσα! Ἀφοῦ οὔτε τὴν Ἰφιγένεια δὲν πῆγα νὰ δῶ ποῦ ἦταν ἄρρωστη.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ὅχι ἄρρωστη... Δηλαδή... Ὁ γιατρὸς μᾶς εἶπε οἱ πονοκέφαλοι και οἱ ἐμετοί...

ΚΛΕΙΩ. Μπᾶ!.. Μὲ τὸ καλὸ τότε. (*Τοῦ προσφέρει κουλουράκια*). Πάρε ἕνα κουλουράκι Ἀργύρη μου. Χθὲς τὰ φτιάξαμε.

ΑΡΓΥΡΗΣ (*πέρνει μὲ μεγάλη δυσφορία*). Φχαριστῶ.

ΚΛΕΙΩ. Μπράβο τῆς Ἰφιγένειας και τοῦ γαμπροῦ σου! Τρία παιδάκια μὲ τούτο, ἔ; (*Ὁ Ἀργύρης νεύει*). Νὰ δῶ κι' ἐγὼ ἕνα παιδάκι τῆς Ἀσυμῆς μου και ἀποκαταστημένο τὸν Κώστα μου και νὰ κλείσω τὰ μάτια μου εὐχαριστημένη. Νὰ παντρευτῆτε παιδιά μου, νὰ κάνετε οἰκογένεια. Μεγαλώσατε πιά και τὰ χρόνια περνοῦν. (*Πρὸς Κώστα*). Ξέρεις πὼς σὲ λίγες μέρες πατᾶς τὰ εἰκοσιπέντε;

ΑΣΥΜΗ. Πῶ! Πῶ! Ἐξῆ χρόνια μὲ περνᾶς;

ΚΩΣΤΑΣ (*κλείνοντας τὸ μάτι στὸν Ἀργύρη*). Καλὰ εἶναι αὐτὰ ποῦ λές! Ἐλα ὅμως ποῦ δὲν μᾶς θέλει καμμιά!

ΚΛΕΙΩ (*μὲ ἔντονη διαμαρτυρία*). Τί; Ἐσᾶς νὰ μὴ σᾶς θέλουνε... Παλληκάρια σὰν και σᾶς και νύφες σὰν τὴν Ἀσυμὴ μου πρέπει νὰ τοὺς ραίνουν μὲ λουλουδία κείνοι ποῦ θὰ τοὺς πάρουνε.

Ἡ Ἀσυμὴ κατεβάζει ντροπιασμένη τὸ κεφάλι της.

ΚΩΣΤΑΣ (*πρὸς Ἀργύρη*). Ἀκουσέ τα λοιπὸν (*γελᾷ*).

ΚΛΕΙΩ. Ἄ! ὄχι Ἀργύρη μου γιὰ νὰ τὸ ἐπαινεθῶ ἀλλὰ ἔχω ἀνήψια νὰ μοῦ τὰ ζηλεύουνε. Ὁ γαμπρός μου — καλὴ του ὥρα σ' αὐτὸ — τὰ σπού-

δασε και με γαλλικά και με μουσικές και με όλα... Δυο πιάνο έχει το νησί κι' ένα από τα δυο είναι της 'Ασυμής μου.

ΚΩΣΤΑΣ. Μά για σιάσου! Έβαλες πλήρη να συναγωνισθής την γρηά Κακούραινα, την προξενήτρα! (Πρός 'Αργύρη). Βρέ για να μη μās κοροϊδεύης νότα δεν μπορεί να κτυπήση.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Γιατί να σās κοροϊδεύω Κώστα; Αυτά είναι πράγματα σωστά. (Σηκώνεται). Έμένα θα με συγχωρέσετε...

Ἡ Κλειώ ταράσσεται.

ΚΩΣΤΑΣ (σηκώνεται). Ναί... Πάμε.

ΚΛΕΙΩ (σηκώνεται). Κάθησε λιγάκι! Παιδάκι μου.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Έχω δουλειά κυρά - Κλειώ.

ΑΣΥΜΗ (πρός Κώσταν και τρομαγμένη). Δεν θάρθης Κώστα στα βαφτίσια;

ΚΩΣΤΑΣ. Δεν ανακατεύομαι στίς πολιτικές δουλειές του πατέρα μου. Όρεξη είχα να δώ τον Μωράκη!

ΑΣΥΜΗ. Έλα σε παρακαλώ. Ἡ Τούλα δεν θάρθη και θάμαι μονάχη.

ΚΩΣΤΑΣ. Μά μωρό παιδί είσαι; Ἄφου θά πās με τον πατέρα;

ΚΛΕΙΩ. Έχει δίκιο το κορίτσι. Ὁ πατέρας σου θά την αφήση και θά τρέχη με τους ψηφοφόρους δεξιά κι' αριστερά.

ΚΩΣΤΑΣ (θυμωμένος). Ὁχ ἀδελφέ! Καμμιά φορά κάνεις...

ΚΛΕΙΩ (πρός 'Αργύρη). Έ! τον είδες 'Αργύρη μου; Ἄλλά δεν φταίει αυτός. (Πρός 'Ασυμήν). Φταίς εσύ που τον αγαπās τόσο. (Πρός 'Αργύρη). Δεν αφήνει άλλονε να τον περιποιηθῆ. Μονάχη της του στρώνει το κρεβάτι, μονάχη της του μπαλάνει τις κάλτσες.

ΚΩΣΤΑΣ (θυμωμένα και διακόπτων). Έλα τώρα! Πάψε! Κάνει ότι πρέπει να κάνη. (Πρός 'Ασυμήν). Με συγχωρῆς 'Αργύρη που δεν θάρθω.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δεν πειράζει Κώστα. Πάμε αύριο. (Πρός Κλειώ). Ἄντιο κυρά - Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ (του δίνει το χέρι). Στο καλό παιδί μου.

ΑΡΓΥΡΗΣ (πρός 'Ασυμήν). Ἄντιο 'Ασυμή. (Πρός Κώσταν). Γειά σου Κώστα.

ΑΣΥΜΗ. Ἄντιο.

ΚΩΣΤΑΣ. Μή σε νοιάζει. Θα φροντίσω να σου τελειώσω την δουλειά τ' απόγευμα.

ΚΛΕΙΩ (πρός 'Ασυμήν). Κόψε κάνα λουλοῦδι να δώσης στον 'Αργύρη.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δεν θέλω κυρά - Κλειώ. Φχαριστώ.

Ἐπισπεύδει τὰ βήματά του, ἢ Κλειώ τὸν προπέμπει καὶ ἐξαφανίζεται πρὸς στιγμὴν μαζί του στὸ βάθος. Ἡ Ἄσυμὴ αἰσθάνεται τὴν περιφρόνηση ποὺ τῆς ἔκανε ὁ Ἄργύρης, τὰ μάτια τῆς βουρκώνουν.

Πολὴ μικρὴ σιγή.

ΑΣΥΜΗ. Με συγχωρῆς Κώστα... Δεν ἤξερα πὸς εἶχες μαζί του δουλειά. ΚΩΣΤΑΣ. Μά τί να σε συγχωρῶ! Σὰν χαζὴ κάνεις πολλές φορές. Για να τρέχης στὸ Μουσικὸ Σύνδεσμο και στὰ μάνια μ' ένα σωρὸ κόσμο μπορείς. Στὰ βαπτίσια δεν μπορείς να πās μονάχη! Να πάρη ὁ διάβολος δῶ μέσα!

ΑΣΥΜΗ (μὲ δάκρυα στὰ μάτια). Μά ἔχω και τὴν Τούλα μαζί μου... Ἄλλ' ἀφου δεν θέλει νάρθη τώρα; (Μισοκλαίει).

ΚΛΕΙΩ (ποὺ ξαναγυρίζει θυμωμένη και ἀκούει τις τελευταῖες λέξεις). Δηλαδή τί; Ἐχεις μούτρα να τὴν βάνης και μπροστά; (Πρός 'Ασυμήν ποὺ πάει να φύγη). Έλα δῶ κορίτσι μου.

ΑΣΥΜΗ (βουρκαωμένη). Ἄφησέ με θειά. (Ἐξαφανίζεται).

ΚΛΕΙΩ. Ἄσυμή!.. Ὀρίστε... Τὴν ἔκανες και κλαίει! (Κτυπῶσα τὸ χέρι τῆς στὸ τραπέζι). Μά για να σου πῶ ἔσένα, τρελλάθηκες; Ἐτσι μιλάνε στον 'Αργύρη για τὴν ἀδελφῆ σου; Ἄντι να τραβήξης κι' αὐτὸν μαζί σας και να τὴν στολίσης σὰν Μάη εσύ τὴν βάνεις μπροστά;

ΚΩΣΤΑΣ (μὲ ἐκπληξη). Και γιατί να τὴν στολίσω σὰν Μάη;

ΚΛΕΙΩ. Γιατί; Ἄμ' ποὺ ἔχεις μυαλό και σύ και ὁ πατέρας σου να κυτάξετε τὸ σπίτι σας! (Τὸν πλησιάζει και σιγά). Δεν βλέπεις μωρὲ πὸς τὸν χάνουμε μέρα με τὴν ἡμέρα ἀπὸ γαμπρό, πὸς δεν ἐνδιαφέρεται πιά για τὴν Ἄσυμή;

ΚΩΣΤΑΣ (μὲ μεγάλη ἐκπληξη). Τί; Ὁ Ἄργύρης ἐνδιαφέρεται για τὴν Ἄσυμή; Ποὺ τὸ ξέρεις;

ΚΛΕΙΩ. Εἶχα φιάζει τὰ προξενιά με τοὺς δικούς του.

ΚΩΣΤΑΣ. Καλὰ οἱ δικοὶ του. Ὁ Ἄργύρης τί εἶχε πεί; Πὸς δεν μοὺ μίλησε μένα για ἕνα τέτοιο σοβαρὸ ζήτημα;

ΚΛΕΙΩ. Δεν εἶχε πεί ἀκόμα οὔτε ναι οὔτε ὄχι... Εἶχα μάθει ὅμως πὸς ἔβλεπε με καλὸ μάτι αὐτὸν τὸν γάμο ἀφου τὸν ἤθελε τὸ σπίτι του. Ἄλλ' εἶσατε ἄνθρωποι να σās ἐμπιστευτῆ κανένας τίποτε; Να τὸ σπρώξετε, να τὸ καλλιεργήσετε... Ἐσεῖς πήγατε μονάχα να μοὺ φέρετε ἐδῶ τὴν Τούλα.

ΚΩΣΤΑΣ. Αυτά θειά είναι γυναικειες κουβέντες. Ὁ Ἄργύρης ἂν θέλη τὴν Ἄσυμή ἄς ἔλθη να τὴν ζητήση. (Ἀδοτηρά). Και πάψε πιά σε παρακαλῶ να τὴν στολίζης σὰν Μάη γιατί γινόμαστε ρεζίλι. Ὀρίστε μας! Ἐπειτα για σιάσου. Ρώτησες τὴν Ἄσυμή ἂν τὸν θέλη; Ἐμένα μοῦχε πεί πὸς τῆς ἀρέσει ὁ Παναγιῆς.

ΚΛΕΙΩ. Αὐτὸ μās ἔλειπε τώρα. Ἐνα ψωρομηχανικὸ στὰ καράβια να δώσουμε στὸ κορίτσι μας.

ΚΩΣΤΑΣ. Γιατί ψωρομηχανικός; Ἐγὼ δηλαδή τί εἶμαι; Ἐπειδὴ ἔχω ἕνα δίπλωμα παραπάνω ἀπὸ αὐτὸν;

ΚΛΕΙΩ. Δεν τὸν θέλω!

ΚΩΣΤΑΣ. Μή φωνάζης... Βλέπω πὸς ἄρχισες πάλι τὰ ἴδια ὅπως τότε με τὸν Μπασάτο.

ΚΛΕΙΩ. Ούτε αυτόν τόν παλιομαουνιέρη θέλω πού μου έφερε ο πατέρα σου !

ΚΩΣΤΑΣ. Μά καλά θάτανε να βρίσκαμε τόν γιό του Κάρνεζυ για γαμπρό, αλλά βλέπεις ούτε τó φυσικό της δέν τήν βοηθάει σ' αυτό.

ΚΛΕΙΩ (σάν τήρις). Για κάνε μου τήν χάρη ! Τó κορίτσι μας είναι σαν ζωγραφιά ! Θά μου πής εσύ !..

ΚΩΣΤΑΣ. Έ ! Μά είμαι βλάκας πού κάθομαι τόσην ώρα και σ' ακούω. (Πέρνει από τó δένδρο τó καπέλλο του). Καταντήσαμε άηδία έδω μέσα ! (Υάχνει κάτι να βρῆ στο κοφίνι). 'Ο ένας με τις έκλογές. Έσὸ με τόν 'Αργύρη.

ΚΛΕΙΩ (μουρμουρίζουσα). 'Ακούς ! Να μου πῆ πώς ἡ 'Ασυμή... (Βλέπουσα όμως ότι φεύγει). Στάσου. Πού πᾶς ;

ΚΩΣΤΑΣ. Φεύγω.

ΚΛΕΙΩ. Στάσου.

ΚΩΣΤΑΣ. Έχω δουλειά. 'Αφησέ με !

ΚΛΕΙΩ. Στάσου σου λέω. Περιμένε ! Σέ θέλω. ('Ο Κώστας στέκεται. Μικρή σιγή. Πολύ μαλακά, μάλλον συντετριμμένη). 'Ακουσέ με... Μπορεί να μη καταλαβαίνης μερικά πράγματα γιατί είσαι άντρας... Τό κορίτσι πρέπει να πάη όπωςδῆποτε στα βαφτίσια για να ξαλεγράρη και θά τήν συνωδέψης εσύ. Μά νομίζεις πώς δέν έχω μάτια να δῶ αν είναι όμορφη ἢ όχι ἡ 'Ασυμή μου, πώς δέν νοιώθω τόν πόνο πού τήν καίει ; Τόσο κουτή με περνᾶς να μην ξέρω γιατί θέλει νάχη πάντα κοντά της τήν Τούλα πού τó φυσικό της άρέσει σ' όλο τόν κόσμο ; Χμ !.. Νά. (Βγάξει από τόν κόρφο της χοήματα). Πάρε.

ΚΩΣΤΑΣ. Τί είναι αυτά ;

ΚΛΕΙΩ. Τριακόσιες δραχμές για τούς βιολιτζῆδες... Θά τούς φωνάξεις εσύ. Θά μαζέψης άσκέρι δίπλα σου. Θ' άνάψης γλέντι. Καταλαβαίνεις ;... Και θά τήν βάνης να σύρη τόν χορό.

ΚΩΣΤΑΣ (σιγά). Ναί θειά.

ΚΛΕΙΩ. Κι' αν μιλάω σκληρά καμμιά φορά είναι για σᾶς, γιατί όλη μου ἡ σκέψη, όλη μου ἡ ζωή είσαστε σεῖς, τὰ παιδιά τῆς άδελφῆς μου' εσύ και ἡ 'Ασυμή.

ΚΩΣΤΑΣ. Τό ξέρω πώς μ' αγαπᾶς και πώς για μᾶς θυσίαςες τήν ζωή σου. Μά πολλές φορές φωνάζεις άδικα και μ' αναγκάζεις...

ΚΛΕΙΩ. Δέν φωνάζω άδικα... Δέν πᾶμε καλά έδω μέσα. Γι' αυτό γκρινιάζω... Τὰ σπίτια μας είναι καταχρεωμένα. Έσὸ μόλις φέτος πῆρες δίπλωμα... 'Ο πατέρας σου δέν φθάνει πού μου κουβάλησε έδω τήν άνηψιά του, θέλει να φορτωθῶ τώρα και τó χρέος του μακαρίτη για να μη βγάλουνε τὰ χτήματά της στόν πλειστηριασμό εως ότου βρεθῆ άγοραστής. Πού να βρω εγώ τριάντα χιλιάδες δραχμές ; Να βάνω κι' άλλη υποθήκη στα σπίτια μου, να παίξω μονά ζυγά δηλαδή τήν λίγη προίκα τῆς 'Ασυμῆς μου ;

ΚΩΣΤΑΣ. Τό ξέρω' έχεις δίκιο. Πρέπει όμως να βοηθήσουμε κι' αυτό τó καυμένο.

ΚΛΕΙΩ. 'Ακουσε Κωστα μου... Πονάω τήν Τούλα περισσότερο από κάθε άλλον γιατί είναι όρφανή' αλλά πρώτα απ' όλα πονάω στο σπίτι μου. Κατάλαβετέ το και σεῖς καλά και μαζέψτε τó κεφάλι σας. Μαζέψτε το ! (Μικρή σιγή). 'Ανέβα στην κάμαρά της και καλόπιασε λίγο τήν άδελφή σου... κι' έλατε να σᾶς δώσω ένα φλωρι για να κρεμάσετε στην σκούφια του βαπτιστικού σας. ('Εξαφανίζεται δεξιά. 'Ο Κώστας μένει μιὰ στιγμή μόνος. Σκέπτεται. Προχωρεί προς τó κοφίνι όπου και βρίσκει ένα σκαρμό. Τόν βάζει στη τσέπη του σακκακιού του μονολογώντας). 'Α ! ρε ξεχασμένη Σαλαμπᾶ. (Τό χέρι του όμως πιάνει μηχανικά τήν έφημερίδα πού πῆρε από τόν 'Ιωακείμ, τήν κτυτάζει, κάθεται κάπου κι' αρχίζει να τήν διαβάξη).

'Ακούγεται ένα τραγούδι πού δυναμώνει όσο πάει και ματασβόνει' είναι κάτι παραδες φίλοι του πού περνοῦν.

ΜΙΑ ΦΩΝΗ. Κώστα, γειά σου !

ΚΩΣΤΑΣ (δρθιος). Γειά σου Μπαγιαντέρα ! Πώς πῆγε ἡ καλάδα ; Καλά ;

'Η Τούλα εμφανίζεται δεξιά και βαδίζει προς τó τραπέζι.

Σ Κ Η Ν Η 9η

(Κώστας, Τούλα).

Η ΦΩΝΗ. Μεγαλειό !

ΚΩΣΤΑΣ. Μπράβο ! Γειά σου ! (Τόν χαιρετᾶ κι' αρχίζει να ξαναδιαβάξη).

ΤΟΥΛΑ (άφελως πού μαζεύει κάτι πράγματα στο τραπέζι). Ξέρεις ο θεός με τόν 'Ιωακείμ κοντέγανε να τσακωθοῦνε γιατί τουχυσε νερά στα χειρόγραφα του λόγου του πού θά βγάλη. Να τούς έβλεπες...

ΚΩΣΤΑΣ (διακόπτων και σοβαρά). Δέν μου λές Τούλα, προχθές πού ἤσαστε καλεσμένες με τήν 'Ασυμή στο σπίτι του Σεργάκη ἤτανε και ο 'Αγης ;

ΤΟΥΛΑ. Ναί.

ΚΩΣΤΑΣ. Πῆγες ύστερα μαζί του με τήν βάρκα ;

ΤΟΥΛΑ (άνήσυχη). Ναί. Γιατί με ρωτᾶς ; Πῆγαμε όλοι με τις άδελφές του Σεργάκη ώσαμε τις Συκιές. Μονάχα ἡ 'Ασυμή δέν ἤλθε... Μά γιατί με ρωτᾶς ; Σούπαν τίποτα για μένα ;

ΚΩΣΤΑΣ. 'Α ! 'Ησαν και οι άδελφές του Σεργάκη. Παληανθρώποι ! Διάβασε δῶ τί γράφουν.

ΤΟΥΛΑ (πέρνει ανήσυχα την έφημερίδα και διαβάζει). 'Η πολιτική ζύμωσις τής νήσου μας.

ΚΩΣΤΑΣ. 'Οχι εκεί. 'Εδώ! (Δείχνει). Στην κοσμική κίνηση.

ΤΟΥΛΑ (διαβάζει). 'Ενα χαριτωμένο ζευγάρι έθεάθη σέ μιá βάρκα. 'Η ώραία συμπατριώτις μας έχει ένα πικάντικο σέξ άπηλ πού ή μαύρη περιβολή της... Μά τί άηδίες είνε αυτές;

ΚΩΣΤΑΣ. 'Υπαινιγμοί για σένα και τόν Μωράκη.

ΤΟΥΛΑ. Καταλαβαίνω. Θα τάχη γράψει...

ΚΩΣΤΑΣ (διακόπτων). 'Οποιος κι' άν τάχη γράψει θα λογαριαστή με μένα γιατί δέν μπορεί νά γράφη ότι του καπνίσει για τά κορίτσια του κόσμου. Σέ παρακαλώ μονάχα νά μήν εκτίθεσαι μαζί του γιατί δίνεις άδिका βάση στη συκοφαντία.

ΤΟΥΛΑ (πολύ στενοχωρημένη). Σέ τί εκτίθεμαι; 'Αν κάναμε παρέα είναι γιατί οί εξαδέλφες του Μωράκη είναι φίλοι του σπιτιού σας. 'Επειτα τόν 'Αγη τόν ξέρω από την 'Αθήνα. 'Ητανε οίκογενειακός μας φίλος.

ΚΩΣΤΑΣ. Μπορεί νά ήτανε ότι ήθελε. 'Εδώ ζούμε σέ επαρχία. Δέν θέλω νά φαίνεσαι έξω μαζί του.

ΤΟΥΛΑ. Μά Κώστα... Μιά βδομάδα έχει πού ήλθε στό νησί κι' αυτό για τίς έκλογές του θείου.

ΚΩΣΤΑΣ. 'Αφησε τίς έκλογές. Με τόν πατέρα μπορεί νά κάνη ότι θέλει. Για σένα μιλάω... 'Επειτα δέν μου άρέσει ως χαρακτηήρας άδελφέ! 'Εγώ τουχω κόψει την καλημέρα.

ΤΟΥΛΑ. Γιατί;

ΚΩΣΤΑΣ. Γιατί είναι ένας παληάνθρωπος πού στηρίζεται στα χρήματα αútουνοϋ του τοκογλύφου του θείου του, για νά εξαπατά τόν κόσμο και νά διαφθείρη όποια δυστυχισμένη γυναίκα πέση στα χέρια του.

ΤΟΥΛΑ (με πιγμένη φωνή). 'Ο 'Αγης;

ΚΩΣΤΑΣ. Μάλιστα. 'Ο κύριος Μωράκης... Για τόν κύριο Μωράκη ήπια τó πικρότερο ποτήρι στην ζωή μου... 'Εκανε τόν πιό καλό μου φίλο ν' αυτοκτονήσῃ γιατί τόν παρέσυρε στό χρηματιστήριο και ύστερα... Τό μίσος μου πρós αυτόν είναι κι' ένας λόγος πού δέν θέλω ν' άνακατευθώ στις έκλογές... 'Αλλ' αυτά δέν σ' ενδιαφέρουν. ('Εντονα). Σέ παρακαλώ ξέκοψε μαζί του και έκδρομές και Μουσικό Σύνδεσμο... Θα τó πώ και τής 'Ασυμής γιατί αυτή είναι πού λυσσάει, από την κουταμάρα της, με τούς Σεργάκηδες και τούς άλλους κολοκυθάδες.

ΤΟΥΛΑ (άγωνιζόμενη νά κρύψη την συγκίνηση της). Θα προσπαθήσω άν και...

ΚΩΣΤΑΣ (έντονα). Δέν έχει «θά». Νά κάνης αυτό πού σου λέω.

ΤΟΥΛΑ. Θα μου είναι λιγάκι δύσκολο νά κόψω έτσι άπότομα.

ΚΩΣΤΑΣ. 'Ε! 'Ακουσέ με! 'Επί τέλους είσαι σπίτι μου και έννοώ νά συμμορφωθής με ώρισμένες άπόψεις μου.

ΤΟΥΛΑ. 'Α! (Κατεβάζει τó κεφάλι της και κάθεται στον μπάγκο).

Μικρή σιγή.

ΚΩΣΤΑΣ (μαλακά, σαν νά μετανοή). Τούλα. (Τήν πλησιάζει και τήν πιάνει από τó χέρι).

ΤΟΥΛΑ. 'Αφησέ με.

ΚΩΣΤΑΣ. Θύμωσες;

ΤΟΥΛΑ. Σέ παρακαλώ Κώστα... Δέν ξέρω τί έχεις έσύ με τόν Μωράκη. Δέν θέλω όμως νά μου μιλάς έτσι. Είμαι άρκετά μεγάλη, μου φαίνεται, για νά ξέρω, όσο είμαι εδώ, νά σέβομαι κείνους πού με φιλοξενούν. (Πάει νά φύγη).

ΚΩΣΤΑΣ. Πώ! πώ! νεύρα! (Τήν πιάνει).

ΤΟΥΛΑ. 'Αφησέ με.

ΚΩΣΤΑΣ (γελών). Στάσου πού μόλις σουπαμε ένα λόγο γίνηκες τουρκος νά μάς φάς. (Τήν πιάνει από τούς ώμους άλλ' ή άλυσσίδα του σταυρου της μπλέκεται στα χέρια του).

ΤΟΥΛΑ. Σιγά... Θα μου κόψης την άλυσσίδα του σταυρου μου και είναι τής μητέρας μου.

ΚΩΣΤΑΣ (τήν αφήνει). Συγγνώμη. (Κυττάζει την άλυσσίδα). Δέν έπαθε τίποτα. (Με μεγάλη στοργή). Μά σ' αγαπώ και σ' εκτιμώ, γι' αυτό σου μίλησα έτσι. Δέν καταλαβαίνεις λοιπόν, κουτό κορίτσι, πώς τώρα έπειδή φαντάζονται πώς είσαι χωρίς στήριγμα στον κόσμο θα γίνης ό στόχος του κάθε παληανθρώπου;

ΤΟΥΛΑ. Με προσβάλλεις μ' αυτά πού λές.

ΚΩΣΤΑΣ. Δέν θέλω νά σε προσβάλω. Θέλω μονάχα νά σε προσυλάξω. Δέν τούς ξέρεις άκόμα καλά τούς άνθρώπους. (Τήν πιάνει από τά χέρια). Τούλα πρέπει νά βασίζεσαι σέ μένα σαν... σαν σέ άδελφό. ('Η Τούλα χαμηλώνει τά μάτια. Τά μερδεμένα αισθήματα του Κώστα, έρωσ και στοργή, την τρομάζουν άλλά και την εύχαριστούν). 'Ελα. Γινήκαμε πάλι φίλοι, έ; ('Η Τούλα σηκώνει τó κεφάλι της και χαμογελά). 'Ετσι... Γέλα! Χμ! (Τήν άρπάζει και την φιλεί στα μαλλιά). Χρυσάφι! 'Ελα μαζί μας στα βαφτίσια. Θα διασκεδάσουμε. Θα εύχαριστηθής και ή 'Ασυμή.

ΤΟΥΛΑ. Ευχαριστώ Κώστα, μα δέν μπορώ. Δέν είμαι πολύ καλά.

ΚΩΣΤΑΣ. 'Οπως θέλης. ('Εξαφανίζεται στό βάθος).

Σιγή. 'Η Τούλα πιάνει με τά δυό της χέρια τó κεφάλι της και συλλογίζεται. 'Υστερα, σαν νά επεβλήθη στον έναντό της πηγαίνει στό τραπέζι και μαζεύει τά πράγματα. 'Ακούγεται κορνάρισμα αútοκινήτου. 'Η Τούλα τάράσσεται. 'Εμφανίζεται από τó βάθος ό Μωράκης πολύ κομπά ντυμένος. 'Η Τούλα τόν υποδέχεται άκίνητη, άγαλαματώδης.

Σ Κ Η Ν Η 10η

(Μωράκης, Τούλα).

ΜΩΡΑΚΗΣ. Καλημέρα. (Τῆς πιάνει τὸ χέρι. Ἐκείνη δὲν τοῦ τὸ δίνει).

ΤΟΥΛΑ. Μοῦ εἶπες πὼς θάφουγες σήμερα. Γιατί δὲν κράτησες τὴν ὑπόσχεσή σου;

ΜΩΡΑΚΗΣ (ἀφελῶς). Μὰ τί ὑποδοχή εἶν' αὐτή;

ΤΟΥΛΑ. Ἀπάντησέ μου σ' αὐτὸ πού σε ρωτῶ. Ριψοκινδυνεύω ὅλα γιὰ ν' ἀπαλλαγῶ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα ἀπὸ σένα. Σὲ συναντῶ τὰ μεσάνυχτα. Γιατί πᾶς νὰ μοῦ καταστρέψης καὶ τὴν λίγη εὐτυχία πού μοῦ μείνει· τὴ γαλήνη μου· γιατί;

ΜΩΡΑΚΗΣ. Τούλα! Στὰ καλά σου εἶσαι; Μὰ πίστεψες σοβαρὰ πὼς θὰ φύγω ἀφοῦ ἦρθα δῶ μονάχα γιὰ σένα, ἀφοῦ ἔβανα τὸν θεῖό μου νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν Φούτση γιὰ νά...

ΤΟΥΛΑ (μὲ νευρική κρίση). Ὅχι... Δὲν εἶναι σωστὸ αὐτὸ πού κάνεις... Ἐπρεπε νὰ μ' ἀφήσης νὰ σε ξεχάσω... Δὲν ὄφειλες νὰ ρθῆς ἐδῶ ἀφοῦ μιὰ φορά μ' ἀφῆσες νὰ φύγω, ἀφοῦ δὲν εἶχες τὴν δύναμη νὰ με κρατήσης. (Μὲ περισσότερα νεῦρα). Δὲν ἔπρεπε νὰ με ξαναἰδῆς. (Κλαίει).

ΜΩΡΑΚΗΣ (χίνοντας τὸ εὐθυμο ἕφος του). Μὰ Τούλα τί εἶν' αὐτὰ! Στὰπα χίλιες φορές καὶ χθὲς τὰ μεσάνυχτα σὰν χωρισθήκαμε ἐδῶ (δείχνει τὸ πορτάκι) πὼς δὲν μπορούσα νὰ κάνω ἀλλοιῶς. Θὰ μ' ἀποκλήρωνε ὁ θεῖός μου. (Τὴν ἀγκαλιάζει). Τούλα. Σ' ἀγαπῶ πάντα καὶ σε ποθῶ ὅπως ὅταν σε πρωτογνώρισα.

ΤΟΥΛΑ (τραβιέται τρομαγμένη). Τί κάνεις; (Κυττάζει δεξιὰ κι' ἀριστερά).

ΜΩΡΑΚΗΣ. Περίμενε! Μιὰ μέρα θάσαι δικιά μου.

ΤΟΥΛΑ. Δὲν θέλω πιά τίποτα. Νὰ φύγῃς. Δὲν σ' ἀγαπῶ πιά.

ΜΩΡΑΚΗΣ (τὴν πιάνει). Θὰ με κάνῃς νὰ χάσω τὸ μυαλό μου!

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ. Τ' αὐτοκίνητό του εἶναι τζάνουμ! Ἄκου πού σοῦ λέω.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΦΟΥΤΣΗ. Ἐ! Πήγαινε νὰ δῆς.

ΤΟΥΛΑ (τρομαγμένη). Ὁ θεῖος. Ἄφησέ με. Κι' ἂν σε ρωτήσῃ τίποτα ὁ Κώστας δὲν βγήκαμε ποτὲ μόνοι μας οἱ δυὸ ἐξω. Ἄκου; Ποτέ.

Ἐμφανίζεται μὲ σπουδὴ δεξιὰ ὁ Φούτσης. Φορεῖ μαῦρο ἀναχρονιστικὸ κοστοῦμι γιὰ τὰ βαπτίσια. Ἀκολουθεῖ ὁ Ἰωακείμ.

Σ Κ Η Ν Η 11η

(Τούλα, Μωράκης, Φούτσης, Ἰωακείμ).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄ! Ἦλθατε κύριε Μωράκη!

ΙΩΑΚΕΙΜ. Τὰ βλέπεις πού σοῦ λέω;

ΦΟΥΤΣΗΣ (δίδοντας του τὸ χέρι). Πῶς ἔχετε κύριε Μωράκη; (Πρὸς Τούλαν). Γιατί δὲν με εἰδοποίησες ἀμέσως πὼς ἦλθε ὁ κύριος Μωράκης;

ΜΩΡΑΚΗΣ. Μὰ μόλις ἔφθασα.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Καθῆστε κύριε Μωράκη.

ΙΩΑΚΕΙΜ. Νὰ μὴν καθήσουμε κύριε Ἐλευθέριε... Ἀργήσαμε (Τοῦ κάνει νόημα νὰ τοῦ συστήσῃ τὸν Μωράκη).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Νὰ φύγουμε τότε, νὰ φύγουμε ἀμέσως. (Πρὸς Τούλαν). Πῆς τῆς Ἀσμηῆς νὰ κατέβῃ καὶ νὰ φέρῃ αὐτοὺς τοὺς διαόλους, τὰ κεριά, τίς σκούφιες.

Ἡ Τούλα φεύγει δεξιὰ.

ΙΩΑΚΕΙΜ. Ὅλα εἶναι ἔτοιμα κύριε Ἐλευθέριε. (Τὸν σκουντᾷ).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί θέλεις μωρέ; Γιατί με σκουντᾷς;

ΙΩΑΚΕΙΜ. Νὰ με παρουσιάσῃς τζάνουμ.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄ! βέβαια. Εἔχασα. Νόμισα πὼς γνωρίζεστε. (Πρὸς Μωράκη). Ὁ κύριος Ἰωακείμ Γκαλιοντζογλίδης, (ὁ Ἰωακείμ ἀποκλίνεται δουλικῶτα), πρῶην Γάλλος ὑπῆκοος, ἀλλ' Ἕλλην σήμερα ἀκραιφνῆς καὶ ἀδικηθεῖς.

ΜΩΡΑΚΗΣ. Χαίρω πολὺ.

ΙΩΑΚΕΙΜ. Ἄδικηθεῖς, ἀδικηθεῖς. (Χειραφίαι).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Νὰ κι' ἓνας ἄλλος πού τὸν παρεγνώρισε ὁ Δημόπουλος ἀφοῦ τὸν ἐξεμεταλεύθη προηγουμένως ὅπως ὄλους μας. Γιατί σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ τοῦ δώσῃ ἐγκαίρως τὰ χαρτιά ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος γιὰ νὰ πάρῃ κάνα οἰκόπεδο ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τίς ἀπαλλοτριώσεις πού γινῆκανε παρὰ νὰ περιμένῃ νὰ τοῦ δώσω ἐγὼ τώρα ἀπὸ τὴν διανομὴ πού θὰ κάνουμε στὰ κτήματα τῆς Μονῆς;

ΙΩΑΚΕΙΜ. Σωστά, σωστά!

Ἐμφανίζονται ὁ Κώστας, ἡ Τούλα, ἡ Ἀσμηῆ, ἀκολουθεῖ ἀμέσως ἡ ὄπη-ρέτρια μὲ κεριά καὶ τὸ κουτὶ μὲ τὰ βαπτιστικά. Ὁ Κώστας μόλις βλέπει τὸν Μωράκη στέκεται καὶ τὸν κυττάζει περιφρονητικά. Ἡ Τούλα παρατηρεῖ ἀνήσυχη τὸν Κώστα.

ΦΟΥΤΣΗΣ (παρασυρόμενος καὶ σὰν ν' ἀγορεύῃ). Ὅχι! Παρεξήγησε τὴν καλωσύνην καὶ τὴν ἀνεκτικότητα ὄλων μας. Ἀλλὰ νὰ εἰσθε βέβαιος

κύριε Μωράκη πώς θ' άκουσθῆ και ἡ δική μας ἡ φωνή. Είμαι εὐτυχῆς διότι ὁ θεῖος σας κατενόησεν ἐγκαίρως... ἐγκαίρως...

ΙΩΑΚΕΙΜ. Μπράβο ! (Χειροκροτεῖ).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ναί. Μπράβο ! (Χειροκροτεῖ τὸν ἑαυτὸν του). Πάμε !

Μιά στιγμή πυροτοῦ. Ὁ Ἰωακεῖμ τρέχει και ἀρπάζει ἀπὸ τὴν ὑπηρέτρια τὰ πράματα.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ (μὲ παράπονο πρὸς Φούτσην). Ἐμένα δὲν θὰ μὲ πάρετε μαζί σας !

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί νὰ σὲ κάνουμε κοντοπίθαρη ! (Προχωρεῖ πρὸς τὴν ἔξοδο ψάχνοντας νευρικά τίς τσέπες του μήπως ξέχασε τὸ λόγο. Ἡ ὑπηρέτρια ἐμφανίζεται δεξιά. Ἡ Ἄσυμῆ ἀφοῦ φίλησε τὴν Τούλα προχωρεῖ μὲ τὸν πατέρα της. Τέλος ὄλοι ἐξυφανίζονται στὸ βάθος πλὴν τοῦ Κώστα, τοῦ Μωράκη και τῆς Τούλας).

Σ Κ Η Ν Η 127

(Τούλα, Κώστας, Μωράκης).

ΚΩΣΤΑΣ. (σταματώντας τὸν Μωράκη πρὸς τὴν ἔξοδο και μὲ κάποια εἰρωνεία). Ἀλήθεια κύριε Μωράκη ἡ ζωὴ εἶναι γιομάτη ἀπὸ ἐκπλήξεις. Δὲν φανταζόμανε ποτὲ πὼς ὁ θεῖος σας, ἕνας προύχοντας τοῦ τόπου, θὰ γινώτανε πολιτικὸς φίλος τοῦ πατέρα μου οὔτε κι' ἐγὼ πὼς θὰ σὰς ξαναμιλοῦσα χάρις στὸν πατέρα μου. (Βγάζει τὸ καπέλλο του). Ὅρῖστε. (Τοῦ κάνει νόημα νὰ περάση).

ΜΩΡΑΚΗΣ. Μοῦ φαίνεται, Κώστα, δὲν ἔχεις δίκηο νὰ μοῦ μιλάς ἔτσι. Δὲν ἔκανα σὲ κανένα τόσο κακὸ ὅσο φαντάζεσαι... λίγο περισσότερο πρακτικὸ πνεῦμα φίλε μου ! Θὰ δῆς ἀλλοιώτικα τὰ πράματα.

Ἡ Τούλα παρακολουθεῖ μὲ ἀγωνία τὸν διάλογο.

ΚΩΣΤΑΣ. Πιθανόν. Ἐξαρτᾶται μὲ τί μέτρο σταθμίζει κανένας τὸ κακό. (Πρὸς Τούλαν). Ἄντιο Τούλα. (Τὴν πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι). Τὴν γνωρίζετε βέβαια ἔ ;

ΜΩΡΑΚΗΣ. Αὐτὸ ἔλειπε !

ΚΩΣΤΑΣ (ἐπίσημα). Ἡ δεσποινὶς Τούλα Λαμπῆ, μακρυνή μου ἐξαδέλφη και μέλος τώρα τῆς οἰκογενείας μου. Μήπως ἀλήθεια ἔχετε τίποτα νὰ πῆτε, τίποτα νὰ ζητήσετε ;

ΜΩΡΑΚΗΣ (ταραγμένος). Δὲν καταλαβαίνω τί ἐννοεῖς. Δὲν ἔχω νὰ ζητήσω ἀπολύτως τίποτα.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἔτσι ;... Σὰς ἐρώτησα ἀπλῶς γιατί φοβᾶμαι μήπως παρε-

ξηγηθῶ και ἄσχημα γιὰ δεύτερη φορὰ μαζί σας. Εἶναι μέλος τῆς οἰκογενείας μου. Μὲ καταλαβαίνετε τώρα ; (Μιά μικρὴ ἀγωνιώδης χαρακτηριστικὴ σιγή. Ἀκούγεται κορνάρισμα αὐτοκινήτου και ἡ φωνὴ τοῦ Φούτση). Χμ ! μᾶς φωνάζουν... Πάμε κύριε Μωράκη.

Ὁ Κώστας και ὁ Μωράκης προχωροῦν σιωπηλοὶ πρὸς τὸ βάθος. Ἡ Τούλα σκομπρίζει τὰ μάτια της ἐνῶ κλείνει

Σιγὰ σιγὰ

ἢ

Α Υ Λ Α Ι Α

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ : Ένα γραφείο στο σπίτι του Φούτση. Άριστερά λοξά ντιβά-
νι. Στο κέντρον γραφείο, επάνω του βιβλία, μιὰ ηλεκτρική λάμπα, και
άλλα αντικείμενα όχι με πολὺ γοῦστο τοποθετημένα. Στὸν τοῖχο τοῦ βά-
θους, ἀπέναντι ἀπὸ τοὺς θεατὰς, στενόμακρο τζαμωτὸ παράθυρο, στολισμένο
μὲ γλάστρες, εἶναι ἀνοιχτὸ και ἔξω φαντάζει ὁ οὐρανός. Δίπλα στὸ γραφείο
μικρὸ τραπεζάκι μὲ γραφομηχανή. Δεξιὰ, πλάι στὸν τοῖχο, ἕνα στενόμα-
κρο Σκυριανὸ σενοῦκι. Βιβλιοθήκες ἀπὸ κάσες σ' ἕναν ἄλλο τοῖχο. Δεξιὰ
ἀριστερὰ πόρτες. Στὸ βάθος δεξιὰ πόρτα φαίνεται πὼς συγκοινωνεῖ μ' ἕνα
χαγιάτι ἀπ' ἄπου μπαίνουν στὸ σπίτι.

Ὅταν ἀνοίξη ἡ ἀδελὰ ἀ ἡ Τούλα κάθεται στὸ γραφείο. Φαίνεται τρομερὰ στε-
νοχωρημένη. Σκέπτεται. Ἡ δεξιὰ πόρτα ἀνοίγει και φαίνεται ὁ Φούτσης.

Σ Κ Η Ν Η 1η

(Φούτσης, Τούλα).

ΦΟΥΤΣΗΣ (ἐμφανιζόμενος). Ποῦ πάει ὁ Μωράκης; Ἐφυγε;

ΤΟΥΛΑ. Ναι... Πάει νὰ ἐνεργήσῃ μοῦ εἶπε γιὰ τὴν ἀπογευματινὴ συγ-
κέντρωση.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Χμ !.. Αὐτὰ νὰ τ' ἀφήσῃ πέστου και δὲν τρῶμε ἄχυρα. Ἄλλ'
ἄς εἶναι... Θὰ ξεκαθαρίσω, και σήμερα, τὰ αἷτια αὐτῆς τῆς ψυχρότητος...
Ἄποφεύγει νὰ μᾶς βλέπῃ. Μὲ βία τὸν κουβαλᾶμε δῶ... Στοιχηματίζω πὼς
αὐτὸς ὁ μασκαρᾶς ὁ θεῖός του θὰ τὰ ξανάφτιαξε μὲ τὸν Δημόπουλο. (Σκέ-
πτεται και ἀπότομα :) Γράφε! Γράφε! (Κυττάζει τὸ ρολοῖ του και ὑπα-
γορεύει βηματίζων κατὰ μῆκος τῆς σκηνῆς). Σταματῶ ἔως ἐδῶ και ἀναλο-
γισθῆτε... (ὕψωνε τὴν φωνήν) ἀναλογισθῆτε πὼς ὄχι μόνον ἡ τιμὴ ἀλ-
λὰ και τὰ συμφέροντά σας, και ὁ πατριωτισμός... (Σταματᾶ). Ἐγραψες ὁ
πατριωτισμός;

ΤΟΥΛΑ. Μάλιστα. (Βήχει).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ὁ πατριωτισμός και ἡ πίστις πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν
προγόνων σας, σᾶς ἐπιβάλλουν νὰ μὲ ψηφίσετε. Ἐχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν
ὅτι δὲν ἀποστέργομεν τὴν Δημοκρατίαν, συμπαθοῦμεν πρὸς τὴν Βασι-
λείαν και προσκείμεθα πρὸς τὸν Κομμουνισμόν. Ἄς εἶναι λοιπὸν ἡ νίκη
μεθ' ἡμῶν... Ἐχει ὁ Θεός... Ἐχει ὁ Θεός... (Ἡ Τούλα σταματᾶ και τὸν
κυττάζει). Γράφε! Γράφε! Τί μὲ κυττᾶς; (Ἡ Τούλα γράφει. Ἀνοίγει τὴν
ἀριστερὰ πόρτα και φωνάζει). Ὁ καφεὶς Μισιὰ ποῦ εἶναι: (Ξαγαννοῖζει).

Και τώρα ἀντίγραφέ τα στὴν γραφομηχανὴ και σιγά, μὴ τὴν σπάσης,
γιατὶ τὴν δανεισθήκαμε ὅπως ξέρεις γιὰ τὶς ἐκλογές.

ΤΟΥΛΑ. Μὰ μοῦ φαίνεται θεῖε πὼς πρέπει νὰ διορθώσετε...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Γιατὶ; Ἄς νὰ μὴ μᾶς καταλάβῃ ὁ κόσμος; (Πέρνει τὰ χαρ-
τιὰ και διαβάζει). Τίποτα, τίποτα... Δὲν θέλει τίποτα. Τὰ θίγει ὄλα, και
πατριωτισμό, και οἰκονομικὰ ζητήματα και θρησκευτικὸ αἶσθημα... ὅτι
πρέπει νάχῃ ἕνας ἐκλογικὸς λόγος... (Τῆς ξαναδίνει τὰ χαρτιὰ). Βγάλε
λοιπὸν ὅσο μπορεῖς περισσότερα ἀντίγραφα γιὰ νὰ τὰ μοιράσω, ἀφοῦ ἡ
καταραμένη «Φωνὴ τοῦ Αἰγαίου» δὲν θέλει νὰ μοῦ δημοσιεύσῃ λέξη γι'
αὐτὸν τὸν προκομμένο τὸν γυιὸ μου ποῦ ἔσπασε στὸ ξύλο, στὰ καλά κα-
θούμενα τὸν ἀρχισυντάκτη... (Κυττάζει τὸ ρολοῖ του). Ὅριστε! Δέκα
παρὰ τέταρτο και ποῦ νὰ φανῆ! Κάνε παιδιὰ σοῦ λέει ἄλλος! Ἐσὺ νὰ
σκοτώνεσαι, ν' ἀγωνίζεσαι κι' αὐτοὶ νὰ καμακώνουνε σουπιές και νὰ πα-
ριστάνουνε τὸν παλληκαρᾶ. (Χώνει στὶς τσέπες του διάφορα χαρτιὰ και
ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ). Φεύγω... Πᾶω νὰ δῶ ἂν ἦρθε τὸ βαπόρι γιατὶ πε-
ρισμένω τὶς εἰκόνες. (Προχωρεῖ γιὰ νὰ φύγῃ).

ΤΟΥΛΑ. Θεῖε...

ΦΟΥΤΣΗΣ (σταματᾶ). Τί θέλεις;

ΤΟΥΛΑ. Πότε σοῦ εἶπε ὁ Στρέφης πὼς θ' ἀγοράσῃ τὰ χτήματα τοῦ
πατέρα;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δὲν εἶναι τώρα καιρός, κορίτσι μου, νὰ μὲ ρωτᾶς τέτοια
πράγματα. Ἐδῶ ἔχουμε φουρτοῦνες στὸ κεφάλι μας. Τὰ χτήματα θὰ κυτ-
τάξουμε τώρα; Μὴ σὲ νοιάζει... Ὅπως κι' ἂν ἔλθῃ, θᾶσαι πάντα ἐξασφα-
λισμένη. (Πάει νὰ φύγῃ).

ΤΟΥΛΑ. Θεῖε.

ΦΟΥΤΣΗΣ (σταματᾶ). Ὅριστε.

ΤΟΥΛΑ. Κι' ἂν δὲν βγῆς βουλευτῆς θὰ μπορέσω νάχω τὴν ἀνεξαρτη-
σία ποῦ μοῦλεγες;

ΦΟΥΤΣΗΣ (κτυπῶντας ξύλο). Τί εἶναι αὐτὰ ποῦ λές; Κτύπα ξύλο!
(Κτυπᾶ ξύλο). Τί σχέση ἔχει τὸ βουλευτικὸ τὸ δικό μου μὲ τὸ ζήτημα
τὸ δικό σου. Ὅτι κι' ἂν γίνῃ στώπα εἶσαι σὰν παιδί μου, γιατὶ ἐκτὸς
ποῦ σ' ἀγαπᾶω ἔχω και ὑποχρεώσεις στὸν μακαρίτη τὸν πατέρα σου. Μοῦ-
σωσε τὴν ζωὴ... (Πάει νὰ φύγῃ).

ΤΟΥΛΑ (σηκώνεται). Θεῖε, θεῖε...

ΦΟΥΤΣΗΣ (γυρίζοντας θυμωμένος). Θὰ σοῦ πῶ καμμιά κουβέντα! Μ'
ἔσκασες πιά, θεῖε και θεῖε! Τί θέλεις; Ἐχουμε και δουλειές!

ΤΟΥΛΑ (μὲ ταραχὴ). Θέλω νὰ σὲ ρωτήσω κάτι... Κι' ἂν δὲν εἶμαι
ὅπως μὲ φαντάζεσαι, κι' ἂν μάθαινες τίποτα τὸ κακὸ γιὰ μένα θὰ μὲ ὑπο-
στήριζες;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὰ τρελλάθηκες πρῶϊ - πρῶϊ; Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ λές;

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι θεῖε. Πρέπει νὰ σοῦ πῶ κάτι πολὺ σοβαρὸ.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Σοβαρὸ :

ΤΟΥΛΑ (με μεγάλη ταραχή). Ναί... Ἐγὼ δὲν εἶμαι... Δὲν εἶμαι...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί δὲν εἶσαι ;

ΤΟΥΛΑ. Ἐγὼ δὲν εἶμαι... (με ἀπόφαση). Δὲν εἶμαι κορίτσι. (Σκεπάζει ἀπὸ ντροπὴ μὲ τὰ χέρια τῆς τὰ μάτια τῆς).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί ; (Τὴν κοιτάζει σὰν ἀπολιθωμένος). Δὲν εἶσαι... Βρὲ γιὰ τὴν Παναγία !.. (Τὴν πλησιάζει). Μωρὲ γιὰ πὲς μου πάλι μήπως δὲν ἄκουσα καλά. Εἶπες πὼς δὲν εἶσαι πιά κορίτσι ;

ΤΟΥΛΑ (με μεγάλη ντροπή, μόλις ἀκουσμένη). Ναί θεῖε...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἐ πάει !.. Τόχει ἢ μέρα νὰ μοῦ φύγη τὸ μυαλό !.. Ποιὸς μωρὲ στὴν ἔσκασε τὴν δουλειά ;... Πότε σοῦ συνέβη ; Ποῦ ; Ὑπὸ ποιὸς συνθήκες ; Γιατί μοῦ τὸ λές ; Ρὲ τί κεραμίδα εἶναι τούτη ! (Ἡ Τούλα ἔχει κατεβάσει τὸ κεφάλι τῆς). Μίλησε ποῦ κατέβασες τὸ κεφάλι σου ! Μπᾶς εἶσαι καί... Καί ποῦ νὰ ξεγεννήσουμε ἐδῶ πέρα !

ΤΟΥΛΑ (σιγά). Ὅχι. (Σιγοκλαίει).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δόξα σοι ὁ Θεός ! (Σκουπίζει μ' ἓνα μαντῆλι τὸ κεφάλι του. Μικρὴ σιγή. Κλείνει τὶς πόρτες καὶ πηγαίνει κοντὰ τῆς). Πὲς μου βρὲ παιδί μου ποιὸς σὲ ξεγέλασε ; Μήπως αὐτοὶ οἱ ἀλῆτες ποῦ γυρνᾶς μαζύ τους στὰ πυροφάνια καὶ στοὺς κάβους ;

ΤΟΥΛΑ (με ἔντονη διαμαρτυρία). Ὅχι, ὄχι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἐ, τότε ποιὸς ; Ποιὸς ;

ΤΟΥΛΑ. Ὁ Μωράκης.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ὁ Ἄγης ;

ΤΟΥΛΑ. Ναί.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἐ, πάει ! Μᾶς κερατώσανε οἱ ἄτιμοι γιὰ τὴν συνεργασία ! Πὼς ἔκανες κορίτσι μου τέτοιο πρᾶγμα ; Αὐτὸς ὁ κουνενὲς ὁ γυιὸς μου ποῦ εἶχε τὸ μυαλό του ; Ἄ ! τὸ ζῶον ! Ἄ ! τὸ κτῆνος ! Τοῦ πήρανε τὴν γυναίκα μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του. (Βηματίζει κατὰ μῆκος τῆς σκηνῆς). Θὰ χάσω τὸ μυαλό μου !

Μικρὴ σιγή.

ΤΟΥΛΑ. Θεῖε πρέπει νὰ σοῦ πῶ μερικὰ σοβαρὰ πράγματα γιὰ νὰ καταλάβης...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί ἄλλο σοβαρῶτερο ἔχεις νὰ μοῦ πῆς παιδί μου ; (Κάθεται στὴν καρέκλα). Μπᾶς καὶ ξέρει τίποτα κανένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τρελλοὺς ἐδῶ μέσα ;

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Εἶσαι βέβαιη ; Ἡ Κλειώ ;

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι, ὄχι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δόξα σοι ὁ Θεός. Τί ἄλλο σοβαρῶτερο ἔχεις νὰ μοῦ πῆς παιδί μου ; Νὰ σὲ κάνω πάλι κορίτσι δὲν μπορῶ. Νὰ σὲ παντρέψω ; Πρέπει νὰ τὸ θέλῃ κι' αὐτός. (Σκουπίζει μὲ τὸ μαντῆλι τὸ κεφάλι του). Ἐ ! τὸν λωποδύτη ! Ἀντάλλαγμα γιὰ τὴν συνεργασία !

ΤΟΥΛΑ. Θεῖε πρέπει νὰ μάθης...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Κάθησε μιὰ στιγμή γιὰτὶ ἂν πάρῃ τ' αὐτὶ τῆς θεῖας σου μιὰ λέξη πρέπει καὶ σὺ κι' ἐγὼ νὰ φύγουμε κολυμπώντας ἀπὸ τὸ νησί. (Σηκώνεται, κοιτάζει ἂν εἶναι κανένας στὶς πόρτες. Θέλει νὰ τὶς κλειδώσῃ ἀλλὰ μετανοεῖ καὶ τὶς ἀφήνει ξεκλειδωτές). Λέγε τώρα... λέγε σιγά... Ἄ ! λέγε. (Κάθεται κοντὰ τῆς).

Μικρὴ σιγή.

ΤΟΥΛΑ. Θεῖε... Ὅταν ζοῦσε ὁ πατέρας, ὁ Μωράκης ἐρχότανε συχνὰ σπῖτι μας πότε γιὰ νὰ παίξουμε χαρτιά, πότε γιὰ νὰ τὸν πάρῃ νὰ πᾶνε στὸ Λουτράκι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τὸ Λουτράκι τοῦφαγε καὶ τὸ κεφάλι ! Παρακάτω.

ΤΟΥΛΑ. Ἄρχισε νὰ μὲ προσέχη, νὰ μὲ παρακολουθῆ. Τὸν συναντοῦσα πάντοτε μπροστὰ μου στὸν δρόμο, στὸ Ὀδεῖο, στὸν Κινηματογράφο, παντοῦ.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Εἶχες πεῖ στὸν πατέρα σου πὼς σὲ κυνηγοῦσε ;

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι... Δὲν εἶχα πεῖ τίποτα. Ὁ πατέρας μου ὅμως εἶμαι βέβαιη δὲν θὰ μοῦφερνε ἀντίρρηση νὰ τὸν παντρευτῶ πρῶτα γιὰτὶ τὸν ἐκτιμοῦσε κι' ὕστερα γιὰτὶ θὰ κληρονομοῦσε μιὰ μέρα τὴν μεγάλη περιουσία τοῦ θεῖου του.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Σωστά. Δέκα ἑκατομμύρια τὸν λένε ! Λοιπόν ;

ΤΟΥΛΑ. Ἐ ! τὸν ἀγάπησα. Ἴσως νὰ μ' ἀγάπησε κι' αὐτός... Μιὰ μέρα ἔγινα δική του... Νόμιζα, μὲ τὶς ἰδέες ποῦ εἶχα τότε, πὼς δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ παντρευτῶ γιὰ νὰ τοῦ δοθῶ, ἀφοῦ μοῦχε ὀρκισθῆ πὼς μαζύ μου θάκανε μιὰ οἰκογένεια, μὲ μένα, μὲ τὴν γυναίκα ποῦ τὸν ἀγάπησε. (Κλαίει).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Οἱ ὄρκοι σὲ τέτοιες δουλειές εἶναι ἀέρας κοπανιστός. Παρακάτω, παρακάτω.

ΤΟΥΛΑ. Ἐχεις δίκην· τὸ κατάλαβα ἀργά... Ὅταν ἦρθες νὰ μὲ πάρῃς καὶ πῆγα σὰν τρελλὴ στὴν γκαρσονιέρα του γιὰ νὰ μὲ κρατήσῃ, τότε μοῦπε ξερὰ νὰ τὸν περιμένω ἕως ὅτου πάρῃ τὰ λεφτὰ τοῦ θειοῦ του γιὰτὶ ἂν ὁ γέρω Μωράκης μάθαινε τὶς σχέσεις μας θὰ ἦταν ἱκανὸς νὰ τὸν ἀποκληρώσῃ. (Ἐπίσημα). Θεῖε ! Ἐδῶ σκέφθηκα, κατάλαβα... Εἶδα ὅτι ὁ κόσμος ὑπολογίζει. Μονάχα ἐκεῖνος ποῦ ἀγαπάει πραγματικὰ δὲν ὑπολογίζει καὶ τὰ δίνει ὅλα ὅπως τὰδῶσα ἐγώ.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Κάπως ἀργὰ τὸ κατάλαβες.

ΤΟΥΛΑ (ἐντονα, μὲ ἔξαψη καὶ σὰν νὰ μὴν ἄκουσε τί τῆς εἶπε). Ὅχι ! Θέλω νὰ στηρίζομαι μονάχα στὸν ἑαυτό μου. Δὲν εἶμαι ἐμπόρευμα ἐγώ. (Δυνατώτερα). Δὲν μποροῦνε νὰ μὲ παρατᾶνε γιὰτὶ δὲν ἔχω προῖκα οὔτε μεγάλο ὄνομα. Δὲν εἶμαι ἐγὼ ἓνα πραγματάκι ποῦ τὸ περιφροῦνε.

ΦΟΥΤΣΗΣ (ὄρθιος καὶ ἀνήσυχος). Σιγῶτερα κορίτσι μου.

ΤΟΥΛΑ. Δὲν εἶμαι ἓνα ἐμπόρευμα ἐγώ. (Κλαίει).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Σώπα παιδί μου. (*Αρχίζει και τραγουδεί ψεύτικα κυττώντας ανήσυχος τις πόρτες*). Σώπα! (*Ξαναγυρίζει κοντά της*). Για τὸ Θεὸ μὴ μᾶς ἀκούσουν! Σώπα! (*Σκουπίζει μὲ τὸ μαντήλι του τὰ μάτια της*).

Πολὺ μικρὴ σιγή.

ΤΟΥΛΑ (*ποὺ ξανάπιασε τὸν ἑαυτὴ της*). Θεῖε, ξέρεις πιά ὅτι δὲν θὰ μάθαινες ποτὲ ἂν δὲν ἐρχότανε ἐδῶ ὁ Μωράκης γιὰ τὶς ἐκλογές... Μὰ τώρα ἄναψε ἄλλη πυρκαγιὰ στὸ κεφάλι μου. Ὁ Κώστας δὲν τᾶχει καλὰ μαζὺ του. Φοβᾶμαι, ἂν μάθῃ τὶς σχέσεις μου μὲ τὸν Ἄγη, μήπως γίνουν μεγάλες ἱστορίες στὸ νησί.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Καθὼς δὲν τὸν χωνεύει μάλιστα ὅλα νὰ τὰ περιμένῃς ἀπὸ δαῦτον! (*Κατ' ἰδίαν*). Ἐ! Πᾶνε στὸ διάλογο οἱ ἐκλογές!

ΤΟΥΛΑ. Ναι θεῖε, τὸν μισεῖ... Μοῦ ἔχει ἀπαγορεύσει καὶ νὰ τὸν βλέπω... Ὁ ἄλλος πάλι μὲ πιέζει νὰ τὸν συναντῶ. Γιὰ νὰ μὴ χάσω τὴν γαλήνη ποὺ ἔχω βρεῖ στὸ σπίτι σου ἀναγκάζομαι νὰ βγαίνω κρυφὰ τὴν νύχτα ἔξω, νὰ κάνω πράξεις ποὺ δὲν θέλω...

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ. Ναι κυρά. Ὅλα εἶναι ἔτοιμα.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Σώπα!

ΤΟΥΛΑ (*κρεμιέται στὸ λαιμὸ του*). Θεῖε μου βοήθησέ με! Μὴ μὲ διώξῃς! Σὲ σένα κρεμιέμαι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὰ δὲν θὰ σὲ διώξω παιδί μου. Σώπα μὴν κλαῖς. Θὰ σκεφθοῦμε τί θὰ γίνῃ. (*Βγάζει τὰ χέρια της ἀπὸ τὸν λαιμὸ του*).

ΤΟΥΛΑ. Βοήθησέ με νὰ γίνω ἀνεξάρτητη, νὰ μὴν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ κανένα. Εἶμαι ὑπερήφανη ἐγὼ θεῖε.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὰ μὴν κάνῃς ἔτσι. Ἄφησέ με νὰ σκεφθῶ λιγάκι. Μπορεῖ νὰ σὲ στείλω κάπου ἔως ὅτου τελειώσουν οἱ ἐκλογές μὴ μᾶς κάνῃ καμμιά γκάφα αὐτὸς ὁ θεότρελλος ὁ γυιὸς μου... (*Αγριεύοντας*). Ὑστερα θὰ πιάσω ἐγὼ αὐτὸν τὸν παλιάνθρωπο καί... (*Ἀκούγεται τριξίμο στὴν ἀριστερὴ πόρτα*). Σώπα! Πήγαινε μέσα! (*Ἄλλ' ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ ἐμφανίζεται ἡ Κλειὼ κρατώντας δίσκο μὲ τὸν καφέ. Ὁ Φούτσῃς ξεροβήχει καὶ προσποιεῖται ὅτι κάτι διαβάζει*).

Σ Κ Η Ν Η 2α

(*Φούτσῃς, Τούλα, Κλειὼ*).

ΦΟΥΤΣΗΣ (*πρὸς Κλειὼ προσπαθώντας νὰ φανῇ ἀδιάφορος*). Ἄ! Ἐσὺ τὸν ἔφερες; Φχαριστῶ.

ΚΛΕΙΩ (*ψυχρά*). Μὰ ἡ Μαρία εἶχε δουλειά. (*Ἀφήνει τὸν καφέ στὸ γραφεῖο, κυττάζει λοξὰ τὴν Τούλα καὶ γονατίζει μπροστὰ στὸ σκυριανὸ μπουῶλο γιὰ νὰ τὸ ξεκλειδώσῃ*).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Καλὰ, καλὰ. (*Μικρὴ σιγὴ καὶ δῆθεν πρὸς Τούλαν ποὺ ἔχει γυρίσει τὸ πρόσωπό της πρὸς τὸ βᾶθος τῆς σκηνῆς*). Ἐτσι λοιπόν... Ἄν δὲν βγάξῃς καμμιά λέξη ἀπὸ τὰ χειρόγραφα μοῦ τὸ λές... Νά... (*Τὴν πλησιάζει καὶ τῆς δίνει τὰ χειρόγραφα ποὺ κρατεῖ ρίχνοντας συγχρόνως λοξὲς ματιὲς στὴν Κλειὼ σὰν νὰ θέλῃ νὰ τὴν ψυχολογήσῃ*).

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι. Τὰ βγάζω. (*Βήχει*).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί ἐπαθες; Πάλι κρυωμένη εἶσαι; Ἐλα δῶ. Πλησίασε κι' ἀνοίξε τὸ στόμα σου. (*Ἡ Τούλα τὸν κυττάζει χωρὶς νὰ καταλαβαίῃ. Ἡ Κλειὼ γυρίζει καὶ τοὺς κυττάζει χαρακτηριστικά*).

ΤΟΥΛΑ. Δὲν ἔχω τίποτα θεῖε.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄνοιξε ἀδελφὲ τὸ στόμα σου νὰ δῶ τὸν λαιμὸ σου. (*Βγάζει τὸ μαντήλι καὶ σκουπίζει γρήγορα - γρήγορα τὰ μάτια της*). Ἄνοιξε. (*Ἡ Τούλα ἀνοίγει τὸ στόμα της*). Πῶς δὲν ἔχεις; Ἐξακολουθεῖ ἀκόμη δεξιὰ ἢ φλεγμονή. Γαργάρες Χλωράτ - ντὲ - ποτὰς καὶ ἐπαλείψεις μὲ ἰώδιο. (*Τῆς πιάνει ἐπιδεικτικά τὸν σφυγμὸ γιὰ νὰ τὸν δῇ ἡ Κλειὼ*). Ἐχεις καὶ μικρὸ πυρετό... Ἐμπρός... Ἐδῶ εἶναι ὅλα ἀνοιχτά... Πήγαινε καλλίτερα νὰ δουλέψῃς στὴν κάμαρά σου (*τῆς κάνει νόημα νὰ φύγῃ*) κι' ἄμα τελείωσης νὰ πᾶς στὸν γιατρὸ νὰ σὲ ἰδῇ... Μπορεῖ νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ σὲ στείλω στὴν ἐξοχή, ν' ἀλλάξῃς κλίμα.

ΤΟΥΛΑ. Μάλιστα θεῖε. (*Πᾶει νὰ πάρῃ τὴν γραφομηχανή*).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Κάθησε... Πιάσε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. (*Πιάνουν τὴν μηχανὴ καὶ ἐξαφανίζονται δεξιὰ. Ἡ Κλειὼ τοὺς κυττάζει καὶ μουρμουρίζει ἀπὸ τὸ μπουῶλο ποὺ ἔχει βγάλει ἐν τῷ μεταξὺ διάφορα παληὰ φορέματα, πέρνει ἕνα μπόγο γεμάτο ἀσημικά, πηγαίνει στὸ ντιβάνι, τὸν ἀνοίγει καὶ ψάχνει*).

ΚΛΕΙΩ (*μουρμουρίζουσα*). Φτοῦ ἔξω ἐπ' ἐδῶ! Ποῦ τῶχεις τρυπωμένο! (*Ξαναεμφανίζεται ὁ Φούτσῃς*).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄν δὲν εἶχα κι' αὐτὸ τὸ κορίτσι κύριος οἶδε τί θάκανα σ' αὐτὲς τὶς περιστάσεις. (*Κάθεται στὸ τραπέζι καὶ πίνει τὸν καφέ του*). Οἱ ἄλλοι μάτια μου ἀγρόν ἔχουν ἀγοράσει! (*Κυττάζει τὸ ρολοῖ του*). Ὅριστε! Δέκα ἢ ὡρα καὶ ποῦ νὰ φανῇ ὁ ἀχαίρευτος! Ὅχι ἄλλο, σκέπτομαι τί θὰ γίνω ἂν πῆ ὁ γιατρός τῆς Τούλας πὼς πρέπει ν' ἀλλάξῃ τὸ κλίμα. (*Βλέποντας ὅμως πὼς ἡ Κλειὼ δὲν τὸν προσέχει σηκώνεται καὶ πηγαίνει δίπλα της*). Μὰ τί ψάχνεις ἐκεῖ;

ΚΛΕΙΩ. Ἐνα δακτυλίδι θέλω νὰ βρῶ καὶ ὁ ἔξω ἀπ' ἐδῶ τῶχει χῶσει στὰ μάτια του.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἐνα δακτυλίδι; Τί νὰ τὸ κάνῃς;

ΚΛΕΙΩ. Ξέχασες πὼς ὁ γυιὸς σου ἔχει σήμερα τὰ γενέθλιά του; Γίνεται εἴκοσι πέντε χρονῶν. (*Ἀπὸ τὸν μπόγο χύνονται κάτι φλωριά*).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μπᾶ τὸ πουλάκι μου! Νὰ τὰ ἑκατοστήθη καὶ νὰ μὴ βασκαθῇ!.. (*Κυττώντας τὰ φλωριά*). Τί κρατᾷς, εὐλογημένη, αὐτὰ τὰ φλωριά! Χίλιες φορὲς σοῦπα, τώρα ποῦ ἡ λίρα ἔχει φτάσει στὰ οὐράνια. Νὰ τὰ κάνουμε ψιλὰ.

ΚΛΕΙΩ (πολύ έντονα). Κι' εγώ σου ξαναλέω πώς αυτά δεν πειράζονται επειδή είναι για την προίκα της Άσσυμης! Όρίστε μας! (Θυμωμένη). Μά δε ντρέπεσαι να μιλάς έτσι; Άντι να λαχταρήσης σαν πατέρας που γίνεται το παλληκάρι σου είκοσι πέντε χρονών, εσύ...

ΦΟΥΤΣΗΣ (διακόπτων). Τρομάρα να τούρθη, του βλάκα! Να λαχταρήσω που του κοπανάω από χθές το μεσημέρι νάναι σήμερα στις έννιά εδώ για να πάμε μαζί στον Ταρσανά κι' αυτός... (Κυττάζει το ρολόϊ του). Άλλά καλλίτερα να φύγω γιατί εσύ έχεις αδυναμία σ' αυτούς και θά τσακωθούμε πάλι. (Πέρνει το καπέλλο του από το γραφείο).

ΚΛΕΙΩ. Περίμενε, περίμενε, σε θέλω. (Δένει βιαστικά τον μπόγο).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δεν έχω καιρό... Έχω μεγάλες φουρτούνες στο κεφάλι μου.

ΚΛΕΙΩ (έπιτακτικά). Κάθισε. Για τα παιδιά σου θέλω να σου μιλήσω.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Για τα παιδιά μου τί ;...

ΚΛΕΙΩ. Θα μάθης, θα μάθης!

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ούφ! (Άφήνει το καπέλλο του κάπου και κυττάζει το ρολόϊ του. Η Κλειώ σηκώνεται, κλείνει τις πόρτες και κάθεται κοντά του. Ο Φούτσης την παρατηρεί άνήσυχος).

Μικρή σιγή.

ΚΛΕΙΩ. Λευτέρη έχουμε ζήσει χρόνια μαζί από τότε που πέθανε η αδελφή μου και σε πήρα σπίτι μου γι' αυτά τα παιδιά.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Άν πρόκειται ν' άρχίσουμε το τροπάρι για τα περασμένα καλλίτερα να του δίνω. (Σηκώνεται).

ΚΛΕΙΩ. Άφησέ με να τελειώσω σε παρακαλώ. Έδώ μέσα δεν πάμε καλά κι' αν θέλεις να λέγεσαι ακόμα πατέρας κι' όχι ρεμπεσκές...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Κλειώ!

ΚΛΕΙΩ (έντονα). Αυτό που σου λέω! Άκουσέ με και κάνε ύστερα ότι θέλεις. Άλλά να ξέρης πώς τούτη τη φορά θά κάνω κι' εγώ ότι μου λέει το κεφάλι μου. (Μικρή σιγή). Το φίλτρο σου Λευτέρη...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ποιό φίλτρο μου! Η Άσσυμη;

ΚΛΕΙΩ. Άφησε το κορίτσι. Άς είσαι καλά από τον γαμπρό που μου φερες, τον μαουνιέρη.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μά οί μαουνιέρηδες κυρά μου έχουνε σήμερα τα λεπτά. Άλλά τέλος πάντων... λέγε... Για ποιόν μιλάς; Για τον Κώστα;

ΚΛΕΙΩ. Ναι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Έ! Τί τρέχει με τον Κώστα;

ΚΛΕΙΩ. Τελευταία το παιδί δεν μου φαίνεται καλά. Έχασε το κέφι του. Δεν κοιμάται, ή κάμαρά του το πρωί είναι γιομάτη τσιγάρα... Όλα αυτά και κάτι περίεργα φερσίματα του Κώστα με την άνησιά σου...

ΦΟΥΤΣΗΣ (άνήσυχος). Φερσίματα... Τί φερσίματα;

ΚΛΕΙΩ. Νεδρα, θυμοί, όταν ή Τούλα κουβεντιάζει με τον Μωράκη...

(μυστηριωδώς). Και το πιό σπουδαίο... κάτι νυκτερινοί περίπατοι άτηνής.

ΦΟΥΤΣΗΣ (σιγά). Όχι!

ΚΛΕΙΩ. Ναι... περίπατοι την νύχτα όταν ο άλλος πάει στο ψάρεμμα από την εποχή φαίνεται που δεν τους άφησες να την ξαναπάρουνε μαζί τους στα πυροφάνια γιατί πούντιασε.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί έκανε λέει! (Σιγά). Βρέ μπας είναι κι' ο άλλος! (Τραβάει πιό κοντά την μαρέκλα του). Μίλα καθαρά χριστιανή μου. Τί ξέρεις; Τί έμαθες γι' αυτούς τους περιπάτους που λές;

ΚΛΕΙΩ. Δεν ξέρω καλά ακόμα γιατί προχτές το βράδυ την πήρα είδηση από το σκυλί που είχε αφήσει εδώ ο κολληγας μας.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Το σκυλί; Ποιό σκυλί;

ΚΛΕΙΩ. Φώναζε την νύχτα το σκυλί και σαν σηκώθηκα να δώ τί έχει την είδα να μπαίνει τα μεσάνυχτα από το πορτάκι του κήπου. Που ήτανε σε παρακαλώ;

ΦΟΥΤΣΗΣ (σιγά). Έ! Πάει! (Ανατά). Και που σου είπε πώς ήτανε;

ΚΛΕΙΩ. Δεν την ρώτησα... Παρακολουθάω κι' αυτήν και τον γυιό σου τρία βράδυα για να πιάσω κανένα σημάδι χειροπιαστό μα δεν έπιασα ακόμα.

ΦΟΥΤΣΗΣ (σαν να τούφθυγε κάποιο βάρος). Ά! δεν έπιασες τίποτα.

ΚΛΕΙΩ. Όχι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δηλαδή μ' αυτά τί θέλεις να πής; Πώς τάχει ο Κώστας με την Τούλα ή τίποτις άλλο;

ΚΛΕΙΩ. Και βέβαια το πρώτο. Γιατί όχι; Νέοι είναι. Το μαρουτί σαν μείνη δίπλα στη φωτιά άνάβει.

ΦΟΥΤΣΗΣ (άναπνέοντας). Έ! Άς το διάβολο! Άς το διάβολο!

ΚΛΕΙΩ. Τί άς το διάβολο! Να μπλέξη το παιδί μ' αυτήν την άπένταρη καθώς είναι και μακρυνή συγγενής του.

ΦΟΥΤΣΗΣ (σηκώνεται). Μωρέ που νάχαμε την τύχη να ήτανε έτσι όπως τα λές! Άν είχε κρεμαστή ή Τούλα άπ' αυτόν τον βλάκα θά σωζώμαστε μεις γιατί τέτοιο έξυπνο κορίτσι που είναι...

ΚΛΕΙΩ (έξω φρενών). Λευτέρη, είσαι στα καλά σου; Μέσα στο σπίτι μου να γίνονται...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μή συγχίζεσαι. Έννοια σου! (Με προσποιητό άσστηρό τόνο). Και στην άνάγκη θά διώξω ή εκείνη ή τον Κώστα άπ' εδώ, αν κι' είμαι βέβαιος πώς δεν συμβαίνει τίποτα. Έννοια σου! Για ξεχωριστή δουλειά θά βγήκε ο καθένας. Ο Κώστας για σουπιές και ή Τούλα (σιγά) για σουπόζυλο που να πάρη ο δαίμονας! (Κτυπούν την πόρτα). Έμπρός.

Η πόρτα άνοίγει και εμφανίζεται ο Ίωακείμ.

Σ Κ Η Ν Η 3η

(Φούτσης, Κλειώ, Ίωακείμ, ἀργότερα Ὑπηρέτρια).

ΙΩΑΚΕΙΜ. Καλημέρα κύριε Ἐλευθέριε. (Ὑποκλινόμενος πρὸς τὴν Κλειώ). Κυρία Κλειώ... Κύριε Ἐλευθέριε ἦλθε τὸ ἀτιμόπλοιο καὶ ἐπληροφορήθη ἀπὸ τὸν καμαρότον ὅτι ἀφίχθησαν καὶ αἱ εἰκόνας.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄ! ἦρθε; Πᾶμε γρήγορα νὰ τίς παραλάβω. Τὸ καπέλλο μου. (Φωνάζει). Μαρία! Μαρία! (Πρὸς Ἰωακείμ). Δὸς μου τὸ καπέλλο μου. (Ὁ Ἰωακείμ ψάχνει νὰ βρῆ τὸ καπέλλο. Ἐμφανίζεται δεξιὰ ἢ ὑπηρέτρια). Τὸ καπέλλο μου καὶ τὴν βούρτσα νὰ μὲ ξεσκονίσης.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ἐδῶ εἶναι ἡ βούρτσα κύριε. (Πέρνει ἀπὸ τὸ γραφεῖο τὴν βούρτσα καὶ τὸν ξεσκονίζει ἀλλὰ τῆς τὴν ἀρπάζει ὁ Ἰωακείμ καὶ τὸν ξεσκονίζει ὁ ἴδιος).

ΦΟΥΤΣΗΣ (πρὸς ὑπηρέτρια). Τὸ χαρτοφυλάκιο. (Ἡ ὑπηρέτρια ψάχνει νὰ βρῆ τὸν χαρτοφύλακα. Ὁ Ἰωακείμ ξεσκονίζει τὸν Φούτση κνηγῶντας τον γιατί αὐτὸς μετακινεῖται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πέρνοντας διάφορα χαρτιά).

ΙΩΑΚΕΙΜ. Σταθῆτε... Ἐχετε κι' ἐδῶ σκόνες. (Τὸν ξεσκονίζει δουλοπρεπῶς).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί γίνεται ἐξῶ; Εἰδοποίησες τὸν Ἀργύρη νάρθη;

ΙΩΑΚΕΙΜ. Ἐχω πάει τρεῖς φορές σπίτι του τζάνουμ! Εἶπα στίς ἀδελφές του νὰ τὸν στείλουν... Ἀμὰν κύριε Ἐλευθέριε! Βαδίζομεν πρὸς νίκην. Ὁ λαὸς εἶναι ἐνθουσιασμένος. (Παύων νὰ τὸν ξεσκονίζει). Ἐλπίζω μετὰ δύο μῆνας νάχω τὴν θέση τοῦ καθηγητοῦ τῆς Φιλολογίας καὶ νὰ βάνουμε χέρι στὰ κτήματα τῆς Μονῆς...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ὅλα θὰ τάχης... Ἐννοια σου! Θὰ βουτήξουμε τὸ μισὸ μοναστήρι. Θὰ σοῦ δώσω κι' ἓνα καλόγηρο.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ἡ σάκκα σας κύριε. (Τοῦ δίνει τὸν χαρτοφύλακα).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Φέρτο. (Τὸ ἀρπάζει ἀπὸ τὸ χέρι της). Τὸ καπέλλο μου... (Βάζει τὸ χέρι στὸ κεφάλι του καὶ βλέπει πὼς τὸ φορεῖ). Ἄ! τὸ φορῶ... (Πρὸς Κλειώ). Ἐννοια σου!.. Γιὰ κάτι ἄλλο θάναι στενοχωρημένος ὁ Καστάκης μας! Ἡ κἀνα σκυλόψαρο θὰ τοῦχη πάρει τὰ παραγάδια σὰν τὴν ἄλλη φορά ἢ... (Τραβῶντας τὸν Ἰωακείμ). Πᾶμε. (Φεύγει σὰν τρελλὸς ἀλλὰ σταματᾷ στὴν πόρτα καὶ πρὸς Κλειώ). Καὶ ὄχι πολλές τσιριμόνιες μὲ τοὺς ἐκλογεῖς. Οὔτε μὲ τὸν Μωράκη. Στείλτους στὸ φαρμακεῖο... (Ἐξαφανίζεται ἐν σπουδῇ μετὰ τοῦ Ἰωακείμ ἀριστερὰ).

ΚΛΕΙΩ. Χμ! Προκομμένε. Ἦσανε σὺ γιὰ παιδιά! (Πρὸς ὑπηρέτριαν). Εἶναι ὄλα ἔτοιμα;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ὅλα κυρά. Περιμένω νὰ κατέβης στὴν κουζίνα νὰ μοῦ πῆς τί θὰ κάνω.

ΚΛΕΙΩ. Καλά. Θάρθω. Πὲς τῆς Ἀσυμῆς... Ποῦ εἶναι ἡ Ἀσυμῆ;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Διαβάζει στὸ δέντρο.

ΚΛΕΙΩ (πηγαίνει στὸ παράθυρο καὶ φωνάζει). Ἀσυμῆ, Ἀσυμῆ! Ἐλα πάνω κορίτσι μου, ἔχουμε δουλειά. (Ἀφήνει τὸ παράθυρο καὶ πρὸς ὑπηρέτρια). Νὰ σφουγγαρίσης τὸ χαγιάτι καὶ νὰ πῆς τοῦ κολλήγα μας σὰν ἔρθη πὼς τὸ σκυλί δὲν θὰ τὸ πάρη γιατί θὰ τὸ κρατήσω ἐγώ.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ναί κυρά.

Ἐμφανίζεται ἀπὸ τὸ βάθος ἡ Ἀσυμῆ μ' ἓνα βιβλίο.

Σ Κ Η Ν Η 4η

(Κλειώ, Ἀσυμῆ, Ὑπηρέτρια).

ΑΣΥΜΗ. Τί μὲ θέλεις θειά;

ΚΛΕΙΩ (μὲ μεγάλη στοργή). Ἄσε κορούλα μου τὸ διάβασμα. Τὰ γενέθλια τοῦ ἀδελφοῦ σου εἶναι σήμερα. Ἐχουμε τόσες δουλειές.

ΑΣΥΜΗ. Νὰ βοηθήσω θειά. Δὲν ἦλθε ὁ Κώστας ἀκόμα;

ΚΛΕΙΩ. Αὐτὸν περιμένουμε γιὰ νὰ βάνω στή φωτιά τοὺς λουκουμάδες (Πρὸς Ἀσυμῆ). Δὸς μου ἓνα χέρι νὰ βάνω στὸ μπαούλο αὐτὰ τὰ πράγματα κι' ὕστερα κόβεις ἀπὸ τὸν μπαξέ κἀνα λουλούδι νὰ στολίσουμε τὸ σπίτι. (Πρὸς ὑπηρέτριαν). Ἐσὺ τί κάθεσαι; Σοῦ εἶπα νὰ σφουγγαρίσης τὸ χαγιάτι καὶ νὰ σκουπίσης τὴν αὐλή. (Ἡ ὑπηρέτρια ἀποχωρεῖ ἀριστερὰ. Ἡ Ἀσυμῆ τὴν βοηθεῖ νὰ βάνουν τὰ φορέματα στὸ μπαούλο). Ἐτσι... Σιγὰ νὰ μὴ κάνουμε ζημιὰ.

ΑΣΥΜΗ. Τὸ νυφικό σου φόρεμα δὲν εἶναι αὐτὸ θειά;

ΚΛΕΙΩ. Τῆς γιαγιάς σου, ὄλο νταντέλλα ἀληθινή. Θὰ σὲ πάντρευα μ' αὐτὸ ἀλλὰ φοβᾶμαι γιατί καὶ ἡ γιαγιά σου δὲν ἦτανε εὐτυχισμένη κι' ἐγὼ ποῦ τὸ φόρεσα ἔμεινα χήρα στὰ τριανταπέντε μου χρόνια. Μὲ τὰ γιορντάνια καὶ τίς μπόλιες ξέρεις τί κορμοστασιά κάνεις;

ΑΣΥΜΗ (μὲ πικρία). Ναί... Μὰ δὲν θὰ μοῦ πήγαινε μένα. Ἐσὺ ἦσανε ὄμορφη στὰ νεῖατα σου ἐνῶ ἐγώ...

ΚΛΕΙΩ. Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ λὲς Ἀσυμῆ! Ἐχει καμμιά στὸ νησί τὴν χάρη τῆ δικῆ σου; Ξέρεις πόσους γαμπροὺς μοῦχουνε φέρει γιὰ σένα; Μὴν κυττᾷς ποῦ δὲν βρῆκα ἀκόμα τὸν ἄξιο.

ΑΣΥΜΗ. Ἀλήθεια, θειά; Κι' ἐγὼ νόμιζα πὼς δὲν ἀρέσω στὰ παλληκάρια παρὰ μονάχα στὸν Παναγιῆ.

ΚΛΕΙΩ. Τί; Τί ἔκανε λέει; Δυόσμε μου καὶ γιασεμί μου! (Τὴν ἀγκαλιάζει καὶ μὲ μεγάλη στοργή). Ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω τὸ καλλίτερο παλληκάρι τοῦ νησιοῦ. Νὰ μ' ἀκούσης μονάχα, νὰ μ' ἀκούς. (Ἀπὸ τὴν δεξιὰ πόρτα τοῦ βάθους ξεπροβάλλει μυστηριωδῶς ἡ Μαλαμανιώ. Βήχει γιὰ νὰ καταστήση γνωστὴ τὴ παρουσία της). Νὰ στολίζεσαι. Νὰ μὴ παραμελᾷς τὸν ἑαυτὸν σου.

ΑΣΥΜΗ. Μὰ πάντα στολισμένη είμαι θειά.

ΚΛΕΙΩ. Καμμιά φορά βγαίνεις, νὰ πᾶς στὸ σπίτι τοῦ Ἀργύρη ὅπως, ὅπως... Βᾶνε λιγάκι ποῦδρα παραπάνω ἀφοῦ ἔτσι τὸ θέλουνε οἱ ἄντρες. Λίγο κόκκινο στὰ χειλιάκια σου. (*Ἡ Μαλαμανιώ ξεροβήχει*). Μὰ ποιὸς εἶναι ; (*Γυρίζοντας τὸ κεφάλι της*). Μπᾶ ; Ἐσὺ εἶσαι Μαλαμανιώ ; Πότε ἦρθες ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ (*προχωρεῖ*). Τώρα... Πέρασα νὰ σὲ ἰδῶ. Δὲν ξέρω ἂν ἔχης καμμιά δουλειά. (*Κάνει νόημα νὰ διώξη τὴν Ἀσυμή*).

Σ Κ Η Ν Η 57

(*Ἀσυμή, Κλειώ, Μαλαμανιώ*).

ΚΛΕΙΩ. Δὲν ἔχω. Ἐλα κάθησε. Μὲ τὴν κορούλα μου μιλάγαμε. Σήμερα εἶναι τὰ γενέθλια τοῦ ἀδελφοῦ της.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Νὰ σοῦ ζήσουνε. (*Τοὺς χαιρετᾷ*).

ΚΛΕΙΩ. Ἄιντε Ἀσυμή μου. Κόψε κάνα λουλουδι. Κι' ἂν θέλης ρίξε μιὰ ματιὰ στὴν κουζίνα.

ΑΣΥΜΗ. Καλὰ θειά. (*Ἐξαφανίζεται ἀριστερὰ ἀφοῦ πάρει μαζὶ της τὸ βιβλίο*).

ΚΛΕΙΩ (*κλείνει τὸ μπαῦλο καὶ προσφέρουσα κάθισμα*). Κάθησε Μαρινώ μου.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ (*ἀφοῦ κυττάξει δεξιὰ κι' ἀριστερὰ*). Πρῶτα - πρῶτα, κυρὰ Κλειώ, πάρε αὐτό. (*Βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ φουστανοῦ της ἓνα μπουκαλάκι καὶ κάτι χόρτα*).

ΚΛΕΙΩ. Τί εἶναι ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Τοῦτο εἶναι τὸ νερὸ τοῦ φεγγαριοῦ. (*Δίνει τὸ μπουκαλάκι*). Τοῦτο τὸ πεντάκορφο τριφύλλι γιὰ τὸ μάτι... καὶ τούτη ἡ ρίζα τῆς δραγκουλιᾶς.

ΚΛΕΙΩ. Ἄ ! Μπράβο ! Βρήκες λοιπὸν ρίζα ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Βρήκα. Πέντε μέρες ἀλώνιζα τ' Ἀλεποβοῦνι. Καὶ ποῦ λὲς ἦτανε χωμένη κυρὰ Κλειώ μου ;

ΚΛΕΙΩ. Ποῦ ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Κάτω ἀπὸ τὰ θυμάρια τῆς πιὸ ψηλῆς κορφῆς ἀπέναντι ἀπὸ τὸ Κάστρο. Καὶ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἂν δὲν γύριζε ἀπὸ πάνω της ἓνας κόρακας δὲν θὰ τὴν εὔρισκα ποτέ. Ἄ ! Γιὰ σένανε, καὶ τὰ βουνα σκαρφαλώνω, καὶ τὴ ζωὴ μου δίνω.

ΚΛΕΙΩ. Τὸ ξέρω Μαλαμανιώ μου.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ἄμ κι' ἐγὼ ἀπὸ κάτι ἀνθρώπους σὰν καὶ σένα περιμένω νὰ σωθῶ. (*Ξεροκαταπίνει*). Καὶ τώρα κυρὰ Κλειώ μου ἐτοιμάσου ν' ἀκούσης καὶ τὰ μεγάλα τὰ μαντᾶτα !

ΚΛΕΙΩ (*μὲ ἐνδιαφέρον*). Τί μαντᾶτα ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Τώρα θὰ στὰ πῶ. (*Σὰν νὰ πέρη θάορος καὶ μυστηριωδῶς*). Λοιπὸν κυρὰ Κλειώ μου, χθὲς βράδυ σὰν μελέτησα τὰ χαρτιά τῆς Ἀσυμῆς ἀκούω τάγκα - τούγκα τὴν πόρτα. Ποιὸς εἶναι ρωτάω. Ἐγώ... Ποιὸς ἐσὺ ; Ὁ Ἀργύρης. (*Κίνημα ἐὺχαριστήσεως τῆς Κλειῶς*). Ἐπὶ τέλους ! εἶπα μέσα μου, σ' ἔφερα... Ἄν τὸν ἐβλεπες θὰ τὸν λυπόσανε. Εἶχε λυώσει σὰν τὸ κερὶ.

ΚΛΕΙΩ. Ἐ ! τὸ παλληκάρι μου !

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Μαλαμανιώ, μοῦ λέει, σῶσε με. Κάνε με νὰ ξεχάσω μιὰ γυναίκα καὶ σοῦ δίνω ὅτι θέλεις.

ΚΛΕΙΩ. Καὶ δὲν τούλεγες πὼς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν ξεχάση, πὼς ἡ Ἀσυμή...

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Κάθησε. Μὴ βιάζεσαι... Καὶ ποιὰ εἶναι κείνη τὸν ρωτάω ; Αὐτὲς οἱ δουλειὲς δὲν γίνονται ἔτσι. Πρέπει νάχω ἓνα πρᾶγμα δικό της, λίγα μαλλιά ἀπ' τὸ κεφάλι της. Καὶ τί μοῦ λέει κυρὰ Κλειώ μου ; Ἄμ γι' αὐτὸ ὁ ἄσσος μπαστοῦνις ἔπεφτε πάντα καβαληκεμένος...

ΚΛΕΙΩ. Τί σοῦ εἶπε ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Θέλω νὰ ξεχάσω, μοῦ λέει, τὴν Τούλα.

ΚΛΕΙΩ (*κεραυνόπληκτη*). Ἐ ! Τὴν Τούλα ; Τὴν ἀνηψιά τοῦ γαμπροῦ μου π' ἔχουμε δῶ :

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ναὶ Κλειώ μου. Ὁ Ἀργύρης εἶναι τρελλὸς γιὰ δαύτην. Γι' αὐτὸ ὁ ἄσσος μπαστοῦνις ἔπεφτε πάντα καβαληκεμένος !

ΚΛΕΙΩ. Ἄ ! Κάτι μοῦλεγε μέσα μου ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ πάτησε τὸ ποδάρι της ἐδῶ πὼς θὰ μοῦ φέρη γρουσουζιά !

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Ἐννοια σου. Μὴ σκάς. Θὰ τῆς κάνω ἐγὼ πρᾶγματα ποῦ θὰ γίνη στράφτη κι' ἀποστράφτη !

ΚΛΕΙΩ. Ὅχι. Μὴν τῆς κάνης τίποτα. (*Κάθεται συντετριμμένη στὴν καρέκλα*).

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Μπᾶ σὲ καλὸ σου ! Μὴ χολοσκᾶς ! Ὅσο εἶμαι ἐγώ...

ΚΛΕΙΩ. Ὅχι Μαλαμανιώ μου... Δὲν θέλω... Ἀφοῦ ἔτσι ἦτανε τὸ τυχερὸ τῆς Ἀσυμῆς μου ! Ὁρφανὸ εἶναι κι' αὐτό. Ἄς τὸν πάρη ! (*Σκέπτεται*).

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Κυρὰ Κλειώ μου !

ΚΛΕΙΩ (*σηκώνεται*). Ἄς τὸν πάρη κι' ἄς φύγη μιὰ ὥρα ἀρχήτερα ἀπὸ δῶ μέσα μήπως γίνουν τίποτα χειρότερα στὸ κεφάλι μου. Θὰ τῆς πῶ μάλιστα ἐγὼ πὼς ὁ Ἀργύρης τὴν ἀγαπάει.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ. Ναί, Ἀσυμή. Τέλειωσα.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Μὰ τρελλάθηκες ; Ἀφοῦ σοῦ λέω πὼς ἐγώ...

ΚΛΕΙΩ (*τὴν διακόπτει*). Σῶπα, μοῦ φαίνεται πὼς ἔρχεται. Πρόσεξε μὴ σοῦ ξεφύγη λέξη καὶ τὸ μάθει ὁ Κώστας.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Γιὰ παλαβὴ μ' ἔχεις ; Δὲν ξέρω τώρα τὴ δουλειά μου !

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ. Καλὰ. Σὲ περιμένω. (*Ἐμφανίζεται δεξιὰ ἢ Τούλα μὲ κάτι δακτυλογραφημένα χαρτιά*).

Σ Κ Η Ν Η 6η

(Τούλα, Κλειώ, Μαλαμανιώ).

ΤΟΥΛΑ (έμφανιζομένη). Έφυγε ο θεός ; Καλημέρα Μαλαμανιώ.

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Καλημέρα χρυσό μου κορίτσι. (Πρός Κλειώ). Εύχαριστώ για όλα τα ψυχικά που μου κάνεις. (Πρός Τούλα). Άχ κουκλίτσα μου με τα χρυσά μαλλάκια σου ! Άφησέ με να σου τα χαϊδέσω λίγο που είναι σαν μετάξι. (Τὴν πλησιάζει καὶ τῆς τραβᾷ μιὰ τρίχα).

ΤΟΥΛΑ. Ὦχ ! Ὦχ ! Μὰ τί κάνεις ἐκεῖ ;

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Μιὰ ἄσπρη τρίχα σουβγανα. Εἶναι γρουσουζιά σὰ νειάτα σου.

ΤΟΥΛΑ (θυμωμένη). Ἄ ! Μὰ κάνε μου τὴν χάρη σὲ παρακαλῶ !

ΜΑΛΑΜΑΝΙΩ. Καλά. Μὴ θυμῶνῃς. Γιὰ τὸ καλὸ σου τόκανα ἢ κακομοῖρα. (Κρῖβει τὴν τρίχα στὸν κόρφο τῆς.) Ἐ ! Ἄντιο κυρὰ - Κλειώ (ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὸ βᾶθος).

ΤΟΥΛΑ. Παληογυναίκα. Μοῦ ξερρίζωσε τὰ μαλλιά μου !

Ἡ Κλειώ κάθεται σκεπτική ρίχνοντας λοξὰ βλέμματα στὴν Τούλα. Ἐκείνη κάθεται στὸ γραφεῖο καὶ ταξινομεῖ τὰ χαρτιά.

ΚΛΕΙΩ (ἀφοῦ πῆρε τὴν ἀπόφασή τῆς). Ἐχεις βιαστική δουλειὰ Τούλα ;

ΤΟΥΛΑ. Ὁχι. Θέλετε τίποτα ;

ΚΛΕΙΩ. Ναί. Κάθισε δῶ.

ΤΟΥΛΑ (καθημένη στὸ ντιβάνι). Τί τρέχει κυρὰ - Κλειώ ;

ΚΛΕΙΩ (καθημένη δίπλα τῆς). Κορίτσι μου... Καλὰ θάτανε νάχαμε χρήματα νὰ σοῦ δίναμε νὰ φύγῃς μιὰ ὥρα ἀρχήτερα ὅπως θέλῃς, μὰ δὲν στεκόμαστε καλά.

ΤΟΥΛΑ. Τί εἶναι αὐτὰ που λέτε ! Καὶ τόσα π' ἔχετε κάνει γιὰ μένα εἶναι πολλά. Σὰς εἶμαι εὐγνώμων. Ὅταν θὰ πουληθοῦν τὰ χτήματα τοῦ πατέρα μου.

ΚΛΕΙΩ. Καὶ γι' αὐτὸ θὰ σοῦ μιλήσω... Μὴν ἐλπίζῃς σὰ χτήματα. Εἶναι καταχρεωμένα. Κι' ἂν δὲν βγοῦν στὸ σφυρὶ ἀπὸ τοὺς δανειστὲς νάσαι εὐχαριστημένη ἂν σοῦ ξεκαθαρίσουν μερικὰ χιλιάρικα.

ΤΟΥΛΑ (ἐκπληκτῆ). Πῶς ; Ὁ θεὸς μοῦ εἶπε, καὶ ὁ Κώστας, πῶς βρέθηκε ἀγοραστής, ὁ Στρέφης.

ΚΛΕΙΩ. Μὴν ἀκοῦς τί λένε ! Τὸ μυαλό τους βόσκει ἄχυρα... Ὁ θεὸς σου, τίς ἄλλες, γύρεψε ἀπὸ μένα λεφτὰ γιὰ νὰ τὰ κρατήσῃ ἀπὸ τὴν δημοπρασία. Ἄν ὁ Στρέφης ἐνδιαφερότανε νὰ τ' ἀγοράσῃ γιατί δὲν ἔπερνε πάνω του τίς ὑποθήκες ;

ΤΟΥΛΑ (συντετριμμένη). Μὲ συγχωρήτε. Δὲν τῶξερα.

Πολὸ μικρὴ σιγή.

ΚΛΕΙΩ. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐμεῖς — ὅπως σοῦ εἶπα — δὲν στεκόμαστε καλά, σκέφθηκα νὰ σοῦ βρῶ ἓνα καλὸ παιδί νὰ σ' ἀποκαταστήσω, γιατί πρέπει νὰ γείρῃς σὲ στέρεες πλάτες τὸ κεφάλι σου ἀφοῦ εἶσαι γυναίκα.

ΤΟΥΛΑ. Εὐχαριστῶ κυρὰ - Κλειώ, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ παντρευτῶ.

ΚΛΕΙΩ. Ἄκουσέ με πρώτα. Εἶσαι πολὺ τυχερή. Ἐμαθα πῶς ὁ Ἄργυρης, ὁ καλλίτερος νοικοκύρης τοῦ νησιοῦ...

ΤΟΥΛΑ (διακόπτουσα). Σὰς εἶπα δὲν θέλω νὰ παντρευτῶ.

ΚΛΕΙΩ (θυμωμένη). Τί θὰ πῆ δὲν θέλεις νὰ παντρευτῆς ! Ὁχι ὅπως ἕξερεις κορίτσι μου, ὅπως βρήκες. Ὁ Ἄργυρης εἶναι τύχη που δὲν τὴν συναντᾷς εὐκολα.

ΤΟΥΛΑ. Δὲν εἶπα ὄχι. Εἶναι πρώτης τάξεως παιδί ἀλλὰ ἐγώ...

ΚΛΕΙΩ (ἐντονα). Μὰ δὲν μοῦ λές, ποιὸν θέλεις νὰ πάρῃς ; Μήπως κανένα ἐπιστήμονα ; Αὐτοὶ θέλουνε λεφτὰ καὶ σὺ δὲν ἔχεις οὔτε μιὰ κάμαρα. Μὴ φουσκώνουν τὰ μυαλά σου ἄγερα.

ΤΟΥΛΑ. Μὰ δὲν εἶπα τέτοιο πρᾶγμα.

ΚΛΕΙΩ. Ἐννοια σου καὶ καταλαβαίνω καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τί γίνεται δῶ μέσα. (Σηκώνεται καὶ πολὺ ἐντονα). Ἄκουσέ με... ἐγὼ μιλάω καθαρά. Σὲ πονάω γιατί εἶσαι ὀρφανή. Ἄλλὰ γιὰ ν' ἀνακατέψῃς τὴν ζωὴ μας, νὰ κάνῃς μιὰ οἰκογένεια ἄνω κάτω... ἔ, τότε κορίτσι μου καλλίτερα νὰ πᾶς στὴν εὐχὴ τῆς Παναγίας.

ΤΟΥΛΑ (ὄρθια καὶ θυμωμένη). Κυρὰ - Κλειώ πῶς μοῦ μιλάτε ἔτσι ; Ἐγὼ ἀνακάτεψα τὴν ζωὴ σας ;

ΚΛΕΙΩ. Ξέρω τί σοῦ λέω ! Ξέρω τί σοῦ λέω ! Ὁρίστε μας ! Βαστᾷ κι' ὁ κρατημένος ἀκράτητο φανάρι !

ΤΟΥΛΑ (ἐντονότερα). Σὰς ἀπαγορεύω νὰ μοῦ μιλάτε ἔτσι. Μένω δῶ γιατί μ' ἔφερε ὁ θεὸς μου...

ΚΛΕΙΩ. Ἄσε τὴν ὑπερηφάνεια γιατί ξέρω, σοῦ εἶπα, τὰ σουσούμια σου.

ΤΟΥΛΑ. Μὰ τί ξέρεις ; Τί ἔκανα ;

ΚΛΕΙΩ. Τί ξέρω ; Τὰ καμώματά σου σὰν βγαίνεις τίς νύχτες ἔξω γιὰ νὰ βρῆς ἐκεῖνον που βρίσκεις.

ΤΟΥΛΑ (μὲ πνιγμένη φωνή). Ἐ !

ΚΛΕΙΩ. Ναί. Ἄλλὰ δὲν μιλάω οὔτε λέω τίποτα τοῦ Κώστα γιατί εἶναι τὸ παιδί μου.

ΤΟΥΛΑ (σιγά). Τοῦ Κώστα ;

ΚΛΕΙΩ. Ἄν τὸ θέλεις ὁμως ἔτσι θὰ ξεκαθαρίσω καὶ μὲ τὸν θεὸ σου καὶ μὲ τὸν Κώστα.

ΤΟΥΛΑ (πολὺ ταραγμένη). Ὁχι, ὄχι.

ΚΛΕΙΩ. Θὰ τὰ ξεκαθαρίσω εἶπα. Δὲν μπορῶ νὰ γίνω σκάλα γιὰ νὰ φτάσῃς ἕως τὸ παιδί μου.

ΤΟΥΛΑ. Ὁχι. Ὁχι κυρὰ Κλειώ. Δὲν βγαίνω γιὰ τὸν Κώστα.

Τὰ μάτια τῆς βουρκώνουν.

ΚΛΕΙΩ. Τότε για ποιόν ;

ΤΟΥΛΑ. Δέν μπορώ νά σοῦ πῶ μὰ δέν βγαίνω για τόν Κώστα. (Κλαίει).

ΚΛΕΙΩ. Ἄ ! Τώρα μοῦ κλαῖς.

ΤΟΥΛΑ. Κλαίω γιατί δέν εἶναι ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ σκέπτεσαι. (Ἐπιβαλλομένη στὸν ἑαυτὸ της καὶ παρακλητικά). Σᾶς παρακαλῶ μὴν πῆτε τίποτα τοῦ Κώστα... Θὰ φύγω... θὰ φύγω τὸ γρηγορότερο.

ΚΛΕΙΩ. Καλά... Κάνε ὅπως καταλαβαίνεις... Ἐγὼ ὅ,τι ἔπρεπε νά σοῦ πῶ, τὸ εἶπα.

ΤΟΥΛΑ. Ναί... Μὴν ἀνησυχῆτε, θὰ φύγω.

Ἐμφανίζεται στὸ βάθος ὁ Σαλαμπᾶς κρατῶντας ἓνα μεγάλο κοφίνι γεμᾶτο βιβλία.

Σ Κ Η Ν Η 7η

(Τούλα, Κλειώ, Σαλαμπᾶς).

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (εἰσερχόμενος). Καλημέρα ἀφεντικά. Ἔφερα τὰ βιβλία ἀπὸ τὸ χτήμα.

ΚΛΕΙΩ. Ἀκούμπησέ τα ἐκεῖ. Ἦρθε καὶ ὁ Κώστας ;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ὅχι κυρά. Μονάχος μου πῆγα. Τὸν κύριο Κώστα ἔχω τρεῖς μέρες νά τὸν δῶ.

ΚΛΕΙΩ. Καλά. Ἄστα κεῖ, στὴν γωνιά. (Ἐξαφανίζεται ἀριστερά).

Σιγή.

Ἡ Τούλα σκέπτεται. Ὑστερα σὰν νὰ πῆρε κάποια ἀπόφαση, κάθεται στὸ γραφεῖο, πέρνει ἓνα χαρτί ἐπιστολῆς κι' ἀρχίζει νά γράφει. Ὁ Σαλαμπᾶς ἀδειάζει ἀπὸ τὸ κοφίνι τὰ βιβλία κοττάζοντας ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τὴν Τούλα.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (ποὺ καταλαβαίνει πὼς εἶναι στενοχωρημένη καὶ ἐπιζητεῖ νὰ τῆς πιάση κουβέντα). Κυρία Τούλα.

ΤΟΥΛΑ (παύουσα νά γράφει). Τί θέλεις Σαλαμπᾶ ;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ἐμαθες πὼς τὸν Ἀργύρη τὸν ἔχουνε πιάσει τὰ μάγια τῆς θάλασσας ;

ΤΟΥΛΑ. Ἔ ;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ναί. (Σηκώνεται καὶ τὴν πλησιάζει). Θέλει νά φύγει νά πάη μακρυνά. Καλά - καλά κι' αὐτὸς δέν ξέρει για πού... Ἔτσι εἶναι μὲ μᾶς τοὺς ναυτικούς. Ἄμα μᾶς πιάσουνε τὰ μάγια της θέλουμε νά φύγουμε.

ΤΟΥΛΑ (βεβαιωθείσα πὼς δέν συμβαίνει τίποτα ποὺ τὴν ἀφορᾷ ἀμέσως). Ναί... Ἄφησέ με ὅμως σὲ παρακαλῶ.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Ἐχεις δουλειά, ἔ ; Καλά. (Κάνει δυὸ βήματα καὶ ξαναγυ-

ρίζει). Κυρία Τούλα... Σοῦφερα σήμερα κάτι πετράδια ἀπὸ τὸν γυαλὸ ὠραῖα, πολὺ ὠραῖα. (Βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη του κάτι βότσαλα).

ΤΟΥΛΑ. Ἄφησέ με τώρα.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Μὰ για κύττα ! (Τῆς δείχνει τὰ βότσαλα). Εἶναι ζωγραφισμένο τὸ παραμῦθι τῆς πεντάμορφης. Κύττα ! Νά οἱ μπαξέδες μὲ τὰ ζουμπούλια... Νά τ' ἀλόγατα τῶν καβαλάρηδων... Νά ἡ βροχὴ ἀπὸ τ' ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ.

ΤΟΥΛΑ. Ναί. Μὰ ὄχι τώρα.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Τί ἔχεις κυρία Τούλα ; Τὸ προσωπάκι σου εἶναι σὰν σκοτεινιασμένος οὐρανός.

ΤΟΥΛΑ. Εἶναι στενοχωρημένη. Ἐπειτα θέλω νά γράψω.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Μὰ δέν πρέπει νά σκάς. Ὅλο νά γελάς, νά γελάς... Εἰσαι νηά, καὶ ὤμορφη, καὶ καλὴ καὶ ἀγαπᾶς καὶ σ' ἀγαποῦμε. Ἄφησε τὴν λύπη για μᾶς τὰ παληκοῦφαρα ποὺ μᾶς ἔκαψε μὲ τ' ἀστροπελέκι της ἡ μοῖρα. (Πιάνοντάς της τὸ χέρι). Ματώνει ἡ καρδιά μου σὰν σὲ βλέπω ἔτσι.

ΤΟΥΛΑ (συγκινημένη). Σαλαμπᾶ. (Τραβάει τὸ χέρι της).

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Συχώρα ἓνα τρελλὸ ποὺ σ' ἀγαπάει. Σὲ βλέπω σὰν παιδί μου καὶ δέν ἔχω κανένα στὸν κόσμον νά μὲ πονᾷ ἐκτὸς ἀπὸ σένα καὶ τὸν Κώστα.

Ἀπὸ τὸ βάθος ἐμφανίζεται ἡ Ἀσυμὴ κρατῶντας λουλούδια.

Σ Κ Η Ν Η 8η

(Τούλα, Ἀσυμὴ, Σαλαμπᾶς).

ΑΣΥΜΗ (πρὸς Τούλαν). Γράφεις ἀκόμα ;

ΤΟΥΛΑ. Ναί. Κάποιο γράμμα στὴν μητριὰ μου.

ΑΣΥΜΗ (μὲ κάποιον ἐκπληξη). Στὴν μητριὰ σου εἶπες ; (Ἡ Τούλα νεύει. Πρὸς Σαλαμπᾶν ποὺ βαδίζει σκυθρωπὸς πρὸς τὰ βιβλία). Δῶσε μου τὸ βάζο. (Ἀπλώνει τὰ λουλούδια στὴν κασέλα).

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (δίδοντάς της τὸ βάζο). Ὅριστε κυρά. (Ἀκούγεται σειρήνα βαποριοῦ).

ΑΣΥΜΗ. Κι' ἄλλο καράβι ἔχουμε σήμερα ;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (βοηθῶντας τὴν νά τοποθετήσῃ τὰ λουλούδια στὰ βάζα). Ὅχι. Θᾶναι τὸ κόττερο μὲ τοὺς ξένους. Τοὺς πῆγα πρωτῆτερα ψάρια. Λόρδικο κυρά. Μεγαλεῖο.

ΑΣΥΜΗ (σκεπτικῆ). Μπᾶ !

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Καὶ ἡ πλώρη για τοὺς ναῦτες ντυμένη στὸ χρυσάφι. Νά πάρω μιὰ βιολέττα ;

ΑΣΥΜΗ. Ὅτι θέλεις. (Ὁ Σαλαμπᾶς κόβει ἓνα κλαρὶ βιολέττας, τὸ μυ-

ρίζει και βαδίζει προς την έξοδο τραγουδώντας με παράξενη παραμορφωμένη φωνή): Βιολέττα μ' ανθισμένη και να με χαιρεσαι...

ΤΟΥΛΑ. Στάσου. Ρίξε αυτό το γράμμα στο ταχυδρομείο. (Του δίνει ένα γράμμα και χρήματα). Πρόσεξε. Είναι συστημένο.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Έννοια σας κυρία Τούλα. Θα σας φέρω την απόδειξη. (Της προσφέρει δειλά την βιολέττα). Θα σου φέρω εγώ κυρά μου την απόδειξη. (Έξαφανίζεται δεξιά).

Σ Κ Η Ν Η 9η

(Τούλα, Άσυμή).

Μικρή σιγή. Ακούγεται πλάι ή σειρήνα. Τα δυο κορίτσια πηγαίνουν στο παράθυρο και κοιτάζουν έξω.

ΑΣΥΜΗ. Γιά δες τί γρήγορα πού φεύγει! (Κρεμιέται στο παράθυρο και το παρακολουθεί).

ΤΟΥΛΑ (σαν να μονολογεί). Ά! Νά μπορεί κανείς να σχίξει με ήσυχο κεφάλι το γαλανό κύμα! Νά είναι ανεξάρτητος!

ΑΣΥΜΗ. Έστριψε κióλας τόν κάβο. (Άφήνει το παράθυρο).

ΤΟΥΛΑ. Ναι... Πάμε μέσα να κάνουμε το μάθημά μας.

Προχωρούν προς τους θεατάς. Ά Τούλα πηγαίνει στο γραφείο και πέρνει κάτι βιβλία μουσικής.

ΑΣΥΜΗ. Όχι Τούλα. Δεν έχω όρεξη σήμερα να παίζω πιάνο. Είμαι στενοχωρημένη.

ΤΟΥΛΑ. Τί έχεις;

ΑΣΥΜΗ. Και τί δέ έχω! Αυτό το ζώον ό Παναγής σπρώχνει τὰ πράγματα. Μοϋγραψε πώς αν δεν παντρευτούμε άσαμε του Άγιου Νικολάου θά μ' αφήσει. Νά! (Βγάζει από τόν κόρφο της ένα γράμμα και της τó δίνει). Ά! (Κάθεται στο ντιβάνι).

ΤΟΥΛΑ (καθημένη κοντά της κι' άφού ρίξει μιá ματιά στο γράμμα). Έ! Τόσο τó καλλίτερο. Δεν αγαπās τόν Παναγή;

ΑΣΥΜΗ. Νά σου πώ καλά - καλά δεν ξέρω. Όυτε τί θέλω δεν ξέρω. Τó μόνο πού θάθελα θά ήτανε να ζούσα στην Άθήνα.

ΤΟΥΛΑ. Γιατί στην Άθήνα;

ΑΣΥΜΗ. Γιατί μ' άρέσουν τὰ λούσα, τὰ θέατρα, ό κόσμος. Ά! Ήθελα νάχα γεννηθί άμορφη. Τότε μπορούσε να μ' είχε αγαπήσει κανένας νέος πλούσιος...

ΤΟΥΛΑ. Τί είν' αυτά πού λές Άσυμή;

ΑΣΥΜΗ (με παράπονο). Άχ! Τó ξέρω. Είμαι άσχημη. Όπως και να

στολιστώ, ότι και να πώ δεν με προσέχουν. Γι' αυτό κι' εγώ ένα βράδυ πήγα με τόν Παναγή πού είναι άσχημος και φτωχός, αλλά με κυνηγούσε πέντε μήνες.

ΤΟΥΛΑ. Έκανες τέτοιο πράγμα;

ΑΣΥΜΗ. Ναι... Με τράβηξε στο μουράγιο πίσω από κάτι πέτρες, με φίλησε και... (Ντρέπεται).

ΤΟΥΛΑ. Άσυμή! Έφθασες στα άκρα; Του δόθηκες;

ΑΣΥΜΗ. Τί; Ά, τρομάρα να τούρθη! Άν δεν μπή στεφάνι και δεν φάνε κουφέτες... Και τί είμαι γώ; Σαν τις παληγοιναϊκές πού...

ΤΟΥΛΑ (τήν χτυπά στον ώμο). Είσαι παιδί άκόμα. (Σηκώνεται). Έλα! Μή παρασύρεσαι από κουταμάρες... Άγάπα τόν Παναγή πού είσαι βέβαιη πώς σ' αγαπάει και ζήσε μαζί του έδώ στο νησί.

ΑΣΥΜΗ. Έ βέβαια!.. Μιλās έτσι γιατί έζησες στην πρωτεύουσα, την χόρτασες... Άχ!.. Γιατί νάναι γυναίκες πού τάχουν όλα — παλάτια, αυτοκίνητα. Μιλούν γι' αυτές τὰ περιετικά. (Έξαφνα ή Τούλα αρχίζει να γελά μ' ένα γέλιο πού μοιάζει σαν κλάμμα). Τί; Γελās;

ΤΟΥΛΑ. Και βέβαια γελώ. Γελώ γιατί σου ξεσηκωθήκαν τὰ μυαλά με κούφια πράγματα. Όνειροπολείς παλάτια και αυτοκίνητα και δεν σκέπτεσαι πόσες γυναίκες θά σε ζηλεύανε γιατί έχεις ένα καλύβι δικό σου, γιατί σ' αγαπούν χωρίς να δώσης όπως άλλες την ψυχή σου, τó κορμί σου, τó είναι σου! (Ξεσπάει σε κλάμματα).

ΑΣΥΜΗ (τά χάνει). Τούλα! Τούλα μου τί έχεις;

ΤΟΥΛΑ. Τίποτα.

ΑΣΥΜΗ. Μά όχι, έσύ κάτι έχεις.

ΤΟΥΛΑ. Δεν έχω τίποτα... Ναι. Θυμήθηκα τὰ δικά μου... Σε λίγες μέρες θά φύγω... Και πάλι τó άγνωστο, τó άβέβαιο...

ΑΣΥΜΗ (με μεγάλη λύπη). Θα φύγης; Πού θα πās;

ΤΟΥΛΑ. Στην μητριά μου. Πού άλλου να μείνω;

ΑΣΥΜΗ (συγκινείται). Σώπα Τούλα μου. Υπομονή... Άμα τελειώσουν οι δουλειές σου θά μείνης για πάντα μαζί μας.

Ά πόρτα του βάθους άνοίγει και έμφανίζεται άργά ό Κώστας. Φαίνεται κουρασμένος και κάπως άπογοητευμένος. Ά Τούλα γυρίζει τó κεφάλι της για να μη τήν δή κλαμμένη.

Σ Κ Η Ν Η 10η

(Κώστας, Άσυμή, Τούλα).

ΚΩΣΤΑΣ (είσερχόμενος). Γειά σας. (Πετάει τó καπέλλο του στο γραφείο). Δός μου Άσυμή ένα κονιάκ. Αυτές οι λαδομπογιές στον Ταρσανά μ' άνοκατέωσαν τó στομάχι.

ΑΣΥΜΗ. Σὲ γύρευε καὶ ὁ πατέρας πρωτῆτερα...

ΚΩΣΤΑΣ. Ἄντι νὰ μὲ γυρεύη πέστου καλλίτερα νὰ κυττάξῃ νὰ ξεμπερδέψῃ μὲ τοὺς κατεργαρέους ποὺ ἐμπλεξε. (Πρὸς Ἄσυμῆν ποὺ πάει νὰ φύγῃ). Στάσου. Πάρε τὸ σακκάκι μου νὰ τὸ καθαρίσῃς μὲ λίγο νέφτι γιατί τὸ λέρωσα μὲ λαδομπογιὰ ἐδῶ, στὸ μανίκι. (Ἡ Ἄσυμῆ πλησιάζει. Τὴν κυττάζει. Κυττάζει καὶ τὴν Τούλα). Μὰ δὲ μοῦ λέτε. Γίνηκε τίποτα δῶ μέσα ; (Τῆς δίνει τὸ σακκάκι).

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι.

ΑΣΥΜΗ. Ὅχι.

ΚΩΣΤΑΣ. Τί ὄχι ποὺ εἰσαστε κι' οἱ δυὸ σὰν βρεγμένες γάτες. (Πρὸς Ἄσυμῆν). Μήπως σ' ἀγριομίλησε πάλι ὁ πατέρας ;

ΑΣΥΜΗ. Ὅχι, ὄχι.

ΚΩΣΤΑΣ. Τότε λοιπόν ;

ΑΣΥΜΗ. Μὰ δὲν εἶναι τίποτα. Ἡ Τούλα μοῦπε πρωτῆτερα πὼς θέλει νὰ φύγῃ γιὰ τὴν Ἀθήνα, κι' ἐγώ...

ΚΩΣΤΑΣ. Νὰ φύγῃ ; (Κυττάζει καὶ τὶς δύο). Ἐ! Κι' ὕστερα τί ἔγινε ; (Τούλα, Ἄσυμῆ σιωποῦν. Πρὸς Τούλαν). Μίλα σὺ ἀδελφέ. Τί τρέχει ; Τί γίνηκε ;

ΤΟΥΛΑ. Τίποτα. Τῆς εἶπα μονάχα πὼς πρέπει νὰ φύγω γιὰ τὴν Ἀθήνα.

ΚΩΣΤΑΣ. Μπᾶ! Ὡστε εἶναι σωστό. Καὶ γιατί πρέπει νὰ φύγῃς ;

ΤΟΥΛΑ. Γιατί ἔμαθα πὼς... πὼς τὰ χτήματα τοῦ πατέρα μου εἶναι καταχρεωμένα καὶ δὲν μποροῦν εὐκολὰ νὰ πουληθοῦν. Ἄφοῦ εἶναι ἔτσι δὲν θέλω νὰ χάσω χρόνια ἀπὸ τὶς σπουδές μου. Θὰ δώσω ἐξετάσεις τὸν Ὀκτώβριο καὶ μοῦ χρειάζονται μαθήματα τὸ καλοκαίρι.

ΚΩΣΤΑΣ. Καὶ ποιός σοῦ τάπε αὐτά, ἡ θειά μου ;

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι. Ἡ κουνιάδα τοῦ Στρέφη... Καταλαβαίνεις πὼς...

ΚΩΣΤΑΣ (διακόπτων). Καταλαβαίνω πὼς ὅλοι ἐδῶ μέσα δὲν εἰσαστε καλά. (Πρὸς Ἄσυμῆν). Πήγαινε νὰ μοῦ φέρῃς ἓνα κονιάκ. (Ἡ Ἄσυμῆ ἐξαφανίζεται ἀριστερὰ. Μικρὴ σιγή. Ὁ Κώστας ἀνάβει τσιγάρο). Καὶ δὲν μοῦ λές, μὲ τί λεφτὰ θὰ πάρῃς μαθήματα ἀφοῦ κι' ἐγὼ καὶ ὁ πατέρας μου εἴμαστε ἀπένταροι ; Ἐπειτα γιὰ κάθισε. (Τὴν καθίζει στὸ ντιβάνι καὶ κάθεται δίπλα τῆς). Καλά. Φεύγεις. Ποῦ θὰ μείνῃς ;

ΤΟΥΛΑ. Πρὸς τὸ παρὸν στὴ μητριὰ μου ἕως ὅτου...

ΚΩΣΤΑΣ. Ἔως ὅτου ;

ΤΟΥΛΑ. Θὰ δῶ τί θὰ κάνω ἀργότερα. Θὰ ἐργασθῶ. Θὰ κερδίζω τὴν ζωὴ μου.

ΚΩΣΤΑΣ. Μὲ τὰ λίγα κουτσογαλλικὰ ποὺ ξέρεις καὶ τὶς πέντε νότες ποὺ κοπανᾷς στὸ πιάνο, θὰ κερδίσης τὴν ζωὴ σου ; Δὲν ἔχεις ἰδέα φαίνεται τί θὰ πῆ βιοπάλη. Πάψε τὶς ἀηδίες σὲ παρακαλῶ. Θὰ φύγῃς ὅταν τελειώσουν οἱ ὑποθέσεις σου καὶ ἐγκατασταθῶ κι' ἐγὼ στὴν Ἀθήνα. Φροντίσω γιὰ νὰ βρῶ ἐκεῖ δουλειά.

ΤΟΥΛΑ (ξηρὰ). Ὅχι Κώστα. Πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ φύγω. Καὶ θὰ φύγω.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἄ! Καὶ ἐπανάστασις λοιπόν, ἔ ; (Μικρὴ σιγή. Τὴν κυττάζει). Μά... Μήπως εἶναι καμμιά ἄλλη σοβαρὴ αἰτία καὶ μοῦ κρύβεις τὴν ἀλήθεια ; Μήπως σοῦχει ξεσηκώσει κανέναν τὰ μυαλά. Μίλησε. Μήπως ἀγαπᾷς κανέναν ;

ΤΟΥΛΑ (μὲ δισταγμό). Ἴσως... Μπορεῖ.

ΚΩΣΤΑΣ. Μπορεῖ ; Καὶ ποιός εἶναι ; Μήπως ὁ Μωράκης ;

ΤΟΥΛΑ. Κι' ἂν ἦτανε ;

ΚΩΣΤΑΣ (ἐντονα). Μίλησε καθαρά. Πές μου. Εἶν' αὐτὸς ὁ ἀγύρτης ; Λέγε λοιπόν ; (Ἡ Τούλα δὲν μιλά). Ἔτσι ; Καλά... Τότε θὰ τὸ μάθω ἐγώ... Χμ! (Κάνει νὰ φύγῃ).

ΤΟΥΛΑ. Ποῦ πᾶς ;

ΚΩΣΤΑΣ. Νὰ τὸν βρῶ, νὰ ἐξηγηθῶ μαζί του.

ΤΟΥΛΑ. Τί νὰ ἐξηγηθῆς ;

ΚΩΣΤΑΣ. Νὰ μάθω τί γυρεύει ἀπὸ σένα ! Ἐσὺ εἶσαι ἓνα κορίτσι τοῦ σπιτιοῦ. Ἄν σ' ἀγαπήσῃ κανεὶς πρέπει, πρῶτα ἀπ' ὅλα, νὰ σὲ σεβασθῇ, νὰ σὲ ζητήσῃ ἀπὸ μᾶς. (Προχωρεῖ νὰ φύγῃ).

ΤΟΥΛΑ. Ὅχι. Στάσου... Δὲν εἶναι ὁ Μωράκης. Ἀγαπῶ κάποιον ἄλλον ἀπὸ καιρὸ στὴν Ἀθήνα καὶ μοῦγραψε νὰ πάω νὰ τὸν βρῶ. (Ὁ Κώστας τὴν κυττάζει ἐκπληκτος). Ναί. Τὸν ἀγαπῶ ἀπὸ καιρὸ... Δὲν μπορῶ πιά νὰ ζήσω μακριὰ του.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἔτσι... (Μικρὴ σιγή. Μένει μιὰ στιγμὴ συλλογισμένος, ὕστερα πηγαίνει στὴν πόρτα καὶ φωνάζει). Ἄσυμῆ. Ποῦ εἶναι κεῖνο τὸ κονιάκ ;
Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΛΕΙΟΥΣ. Τώρα.

ΚΩΣΤΑΣ (ξανακλείνει τὴν πόρτα καὶ ἀφοῦ κάνει λίγα βήματα κατὰ μῆκος τῆς σκηρῆς). Ὡστε λοιπόν ἀγαπᾷς... (Κάθεται πάλι κοντὰ τῆς). Καὶ δὲν μοῦ λές : Τί εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀγαπᾷς, πλούσιος, φτωχός, νέος, μεσόκοπος ;

ΤΟΥΛΑ. Ἕνας νέος.

ΚΩΣΤΑΣ (ποὺ τὸ δέχθηκε πολὺ ἄσχημα). Ἄ! Νέος. (Παῦσις). Καὶ τί σοῦχει πῆ ; Θὰ σὲ πάρῃ ;

ΤΟΥΛΑ. Ἄν μπορέσῃ...

ΚΩΣΤΑΣ (ἀγριεύοντας). Δὲν ἔχει ὁδὸ «ἂν μπορέσῃ»... Ἡ κατεύθυνσις ποὺ δίνουνε οἱ οἰκογένειές μας στὰ κορίτσια μας εἶναι γιὰ τὸ σπιτί, γιὰ τὸ λιμάνι καὶ ὄχι γιὰ τρικυμισμένο πέλαγος, γιὰ μιὰ ἐλεύθερη ζωὴ ποὺ ἴσως νὰ ὄνειροπολῆς. (Τὴν πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι). Γιὰ πές μου ποῦ τὸν γνώρισες ; Πῶς τὸν ἀγάπησες ; Θέλω νὰ τὰ μάθω ὅλα.

ΤΟΥΛΑ. Δὲν ξέρω πὼς τὸν ἀγάπησα... Τὸν ἀγάπησα ὅμως... νά... ξαφνικά... ὅπως ἔρχεται ἡ ἀγάπη. (Σὰν ν' ἀναπολῆ). Νά !.. Σὰν τὸν ἐβλεπα ἐννοιωθα μιὰ γλυκεῖα θαλωρὴ νὰ λούζῃ ὄλο μου τὸ κορμί... Κοντὰ του ξεχνούσα τὶς γρίνιες τῆς μητριᾶς μου, τὴν δυστυχία τῆς ζωῆς μου... Ἦμανε εὐτυχισμένη...

ΚΩΣΤΑΣ (πὸν τὸν πνίγει ἡ ζήλεια). Λοιπὸν; Ἐξακολούθησε.

ΤΟΥΛΑ. Καὶ ἐπειδὴ νομίζω πὼς στὸν ἀληθινὸ ἔρωτα πρέπει νὰ παραδίδεται ὀλάκερος κανένας χωρὶς νὰ σκέπτεται ἐμπορικά... ἀπεφάσισα... ἀπεφάσισα...

ΚΩΣΤΑΣ (σὲ κακίασση ἀλλοφροσύνης). Ἄσε τὴν φιλολογία σὲ παρακαλῶ! Πές μου οἱ σχέσεις σου, μ' αὐτόν, ποῦ ἔχουν προχωρήσει;

ΤΟΥΛΑ. Κώστα! (Χαμηλώνει τὰ μάτια).

ΚΩΣΤΑΣ. Λέγε μου... Μὰ κύτταξέ με! Κύτταξέ με καλὰ στὰ μάτια Μήπως...

ΤΟΥΛΑ (εἶναι ἔτοιμη νὰ τοῦ πῇ τὴν ἀλήθεια ἀλλ' ἀντιλαμβανομένη ὅτι θὰ τοῦ φέρῃ μεγάλο κτύπημα ἐπειδὴ τὴν ἀγαπᾷ, καταβάλλει ὕστατη προσπάθεια καὶ τοῦ λέγει): Ὅχι.

ΚΩΣΤΑΣ. Ὅχι; Λὲς ἀλήθεια;

ΤΟΥΛΑ (σιγά). Ὅχι Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ (μὲ ἄγρια χαρὰ). Ἄ! ἔτσι! (Τὴν ἀρπάζει μὲ πάθος καὶ τὴν φιλεῖ ἐρωτιάρικα στὰ μάτια, στὸ πρόσωπο, στὰ μαλλιά).

ΤΟΥΛΑ (στὴν ἀγκαλιά του διαμαρτυρομένη). Κώστα...

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ βέβαια δὲν μποροῦσες... ἐσὺ νὰ ρίξεις τὴν ὑπερηφάνειά σου. (Τὴν φιλεῖ). Ἐλα... Γέλασε... Γέλασε... Χρυσάφι μου! (Τὴν φιλεῖ). Σῶπα! Θὰ τὸν βροῦμε μαζὶ αὐτόν κι' ἂν δὲν ἀξίζῃ ἄς πάη στὸ διάβολο! Χμ! Δὲν ἔχεις λοιπὸν καταλάβει πὼς μοῦ εἶσαι τὸ πολυτιμότερο πρᾶγμα στὸν κόσμο;

ΤΟΥΛΑ (σωστὸ ράκος καὶ μὲ πνιγμένη φωνή). Κώστα...

ΚΩΣΤΑΣ. Κουτὸ κορίτσι! Κουτὸ κορίτσι!

Ἡ ἀριστερὴ πόρτα ἀνοίγει καὶ ἐμφανίζεται ἡ Κλειὼ μ' ἓνα δίσκο ποῦ ἔχει ρακοπότηρα καὶ κονιάκ. Ἀκολουθεῖ ἀμέσως ἡ Μαρία μὲ μιὰ πιατέλλα λουκουμάδες. Ἀκολουθεῖ ἡ Ἀστυμὴ μ' ἄλλα ποτήρια.

Σ Κ Η Ν Η 11η

(Τούλα, Κώστας, Ἀστυμὴ, Κλειὼ, Ὑπηρέτρια).

ΚΛΕΙΩ (ἀκουμπᾷ τὸν δίσκο στὸ γραφεῖο καὶ πρὸς Μαρίαν). Ἀκούμπησέ τα ἐδῶ καὶ φέρε πηρούνια.

Ἡ Μαρία ἀφήνει τοὺς λουκουμάδες στὸ γραφεῖο καὶ φεύγει.

ΚΩΣΤΑΣ. Τί εἶναι αὐτὰ θειά; Λουκουμάδες μᾶς ἔκανες;

ΚΛΕΙΩ (φιλώντας τὸν Κώστα). Νὰ τὰ χιλιάσης! Ἐξέχασες παληόπαιδο πὼς σήμερα ἔχεις τὰ γενέθλιά σου;

ΚΩΣΤΑΣ. Γιὰ δὲς! Οὔτε μοῦ πῆγε στὸ μυαλό. Φχαριστῶ θειά. (Τὴν φιλεῖ).

ΑΣΤΥΜΗ (πρὸς τὸν Κώστα). Νὰ καὶ τὸ κονιάκ ποῦ φώναζες. Θέλαμε νὰ στὰ φέρουμε ὄλα μαζύ. (Τὸν φιλεῖ καὶ τοῦ δίνει τὸ κονιάκ).

ΚΩΣΤΑΣ. Φχαριστῶ.

ΤΟΥΛΑ (δίνοντάς του τὸ χέρι). Χρόνια πολλὰ Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ. Εὐχαριστῶ. (Τῆς σφίγγει τὸ χέρι μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση. Ξαναεμφανίζεται ἡ Μαρία μὲ πηρούνια).

ΚΛΕΙΩ. Ἐλάτε... Τρῶτε τώρα ποῦ εἶναι ζεστές.

Ἡ Ἀστυμὴ στρώνει μιὰ ἐφημερίδα στὸ γραφεῖο καὶ ἀκουμπᾷ τὴν πιατέλλα.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Νὰ ζήσης ἀφεντικό. (Φιλεῖ τὸ χέρι τοῦ Κώστα).

ΚΩΣΤΑΣ. Φχαριστῶ... Νά... Πάρε! (Τῆς δίνει ἓνα τάλληρο).

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Στὶς χαρὲς σου ἀφεντικό. (Ἐξαφανίζεται ἀριστερὰ ἀφοῦ πάρει κρυφὰ ἓνα λουκουμά).

ΚΛΕΙΩ (πρὸς Κώστα). Σὰν σήμερα τὸ πρωῖ στὶς τέσσερις γεννήθηκες. Ὁ παπποῦς σου — Θεὸς χωρέστον — μόλις τοῦπε ἡ μαμμὴ πὼς εἶσαι ἀγόρι ἔτρεξε κι' ἀνοίξε τὸ ἐμπορικὸ του καὶ κουβάλησε μεταξωτὰ κι' ἓνα ἰνδιάνικο σάλι. Μέσα σ' αὐτὰ σὲ τυλίξανε.

ΚΩΣΤΑΣ. Μπᾶ; Γιατί τόση ἐξαιρετικὴ τιμὴ;

ΚΛΕΙΩ. Ἐμ ἦτανε τ' ἀγόρι ποῦ γεννιώταν σπίτι μας. Ἐλα... δῶσε μου τὸ χέρι σου. (Βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη της ἓνα δαχτυλίδι).

ΚΩΣΤΑΣ. Τί εἶν' αὐτό; (Ἡ Ἀστυμὴ πλησιάζει καὶ κνιτᾷ μὲ περιέργεια).

ΚΛΕΙΩ. Τὸ δαχτυλίδι τοῦ παπποῦ σου. Δὸς μου τὸ χέρι σου. (Ὁ Κώστας τῆς τείνει τὸ χέρι. Ἐκείνη τὸ περνᾷ μὲ ἐπισημότητα). Νὰ τὰ χιλιάσης! Νὰ γίνης νοικοκύρης ξακουστός... Νὰ παντρεύουμε καὶ τὸ κορίτσι, ν' ἀποκατασταθῆς καὶ σὺ.

ΚΩΣΤΑΣ (συγκινημένος). Ναί θειά μου. (Τὴν φιλεῖ). Ὅλα θὰ πᾶνε καλὰ, ἐννοια σου! Θὰ φουσήξῃ ἀπὸ σήμερα ἄλλος ἀγέρας ἐδῶ μέσα... Ἐμπρός... Ἐλάτε νὰ φᾶμε τοὺς λουκουμάδες. Ἐμπρός κορίτσια! Τραγουδάτε! Τραλαλαλά! Γειά σου θειά!

Τὴν στριφογυρίζει. Μιὰ στιγμή εἰδυμίας. Ἀρχίζουν ὄλοι μὲ γέλια, μὲ ἀστεία καὶ τρῶνε τοὺς λουκουμάδες. Ἐξαφνα μπαίνει ἀπὸ τὴν δεξιὰ πόρτα ὁ Φούτσης κρατῶντας ἓνα δέμα καὶ τὸν χαρτοφύλακα.

Σ Κ Η Ν Η 12η

(Οἱ προηγούμενοι, Φούτσης, ὕστερα Ὑπηρέτρια).

ΦΟΥΤΣΗΣ (εἰσερχόμενος). Ἄ! ὄραϊα! Διασκεδάσετε βλέπω! (Ἀφήνει μὲ πάταγο τὸ δέμα καὶ τὸν χαρτοφύλακα στὸ γραφεῖο).

ΚΩΣΤΑΣ. Ναι πατέρα... 'Εμείς... (Σηκώνεται να τον υποδεχθῆ ἀλλ' ὁ ἐνθουσιασμός του νεκρώνεται ἀμέσως).

ΚΛΕΙΩ (σηκώνεται). Νά ζήσης! Νά τὸν χαιρέσαι!

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ποιόν; 'Α! Φχαριστῶ. (Δίνοντας τὸ χέρι στὸν Κώστα). Χρόνια πολλά.

ΚΩΣΤΑΣ. Φχαριστῶ πατέρα.

ΚΛΕΙΩ. 'Ελα νά φᾶς λουκουμάδες. νά εὐχηθῆς τὸ παιδί σου.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δὲν θέλω... 'Ενα καφέ θέλω μονάχα... (Πρὸς Τούλα). Ψῆσε μου ἓνα καφέ και πὲς τῆς Μαρίας ἅμα ῥθῆ αὐτὸς ὁ λωποδύτης ποὺ σᾶς ἔφερε προχθὲς τὰ ξύλα γιὰ νά πληρωθῆ, νά μὲ φωνάξῃ ἀμέσως. (Στὸν Κώστα). Οἱ φίλοι σου! Πέρνουν τὰ λεφτά μας και θά ψηφίσουν τὸν Δημόπουλο!

ΤΟΥΛΑ. Ναι θεῖε. (Κάνει νά φύγῃ).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Πῆγες νά σὲ δῆ ὁ γιατρός;

ΤΟΥΛΑ. 'Όχι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Πὲς νά μοῦ φέρουνε τὸν κυφὲ και πῆγαινε ἀμέσως στὸ φαρμακεῖο. Καὶ μαζεῦτε τὸ κεφάλι σας! Πῆρατε ὄλοι τὸν κατήφορο ὄδῳ μέσα ἀλλὰ τί φταῖς ἐσὺ ὅταν ἓνας μαντράχαλος ὥσαμε κεῖ ἐπάνω σὲ τραβᾶει στὰ παραγάδια και στοὺς κάβους.

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ πατέρα! ('Η Τούλα ἐξαφανίζεται ἀριστερά).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Αὐτὸ ποὺ σοῦ λέω! (Κτυπᾶει στὸ γραφεῖο τὸ καπέλλο του). Κατάστασις! Ψυροφάνια, καμάκια! Νά τῆς δώσης κάνα πλευρίτη στὸ τέλος νά ἴσυχάσῃ ἢ φασαρία! 'Ελα, ἔλα! Μαζεῦτε αὐτὰ και πηγαίνετε στὴν τραπεζαρία. 'Εδῶ εἶναι πολιτικὸ γραφεῖο. Δὲν εἶναι λουκουματζιδικό!

ΚΛΕΙΩ (κάνοντάς του νόημα). 'Ε, καλὰ τώρα! Μῆν γκρινιάζης! Κάτσε και σὺ νά εὐχηθῆς τὸ παιδί.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Εὐχήθηκα στὸ παιδί και τοῦ εἶπα χρόνια πολλά. Μήπως θέλεις και νά τὸν χορέψω σὰν κανένα δράκο στὰ χέρια μου;

ΚΩΣΤΑΣ (θυμωμένος). Πῆγαινε τα κάτω 'Ασυμή. ('Η 'Ασυμή μαζεύει τοὺς λουκουμάδες και τὰ ποτήρια).

ΚΛΕΙΩ (βλέπονσα πὼς θύμωσε ὁ Κώστας και συγχισμένη). 'Εσὺ... 'Εσὺ ποτέ σου δὲν θά καταλάβῃς τί θά ποῦν παιδιὰ... φέρτα δῶ κορίτσι μου!

Πέρνει τὴν πιατέλλα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς 'Ασυμῆς και ἐξαφανίζεται ἀριστερὰ κτυπῶντας τὴν πόρτα.

ΚΩΣΤΑΣ (θυμωμένος). Πατέρα ἐπὶ τέλους ὅτι κι' ἂν ἔχῃς μαζί μου μπορεῖς νά μοῦ τὸ πῆς, ἀλλὰ στὴν κακομοῖρα τῆ θειά!

ΦΟΥΤΣΗΣ. Γιὰ κάνε μου τὴ χάρη!

ΚΩΣΤΑΣ. 'Όχι κάνε μου τὴ χάρη!..

ΦΟΥΤΣΗΣ (κτυπῶντας τὸ χέρι του στὸ τραπέζι και δυνατά). Γιὰ κάνε μου τὴν χάρη εἶπα! 'Ορίστε μας! 'Εγὼ νά σκοτάνομαι ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως

τὸ βράδυ και σεῖς... Γαῖδοῦρι ἤμανε νά σὲ περιμένω τόσην ὥρα γιὰ νά πᾶμε στὸν Ταρσανᾶ;

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ πῆγα μόνος.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί νά τὸ κάνω ποὺ πῆγες μόνος σου! 'Εσὺ εἶσαι ὁ ὑποψήφιος ἢ ἐγὼ; Σὲ ἤθελα μαζί μου γιατί μούπες πὼς τοὺς ἔχεις φίλους. 'Αλλὰ τίποτα. 'Ότι σοῦρθη ἀπὸ τὸ κεφάλι. Σπᾶς τὰ μούτρα στὸν δημοσιογράφο. 'Αφήνεις τὸν 'Αργύρη και φεύγει.

ΚΩΣΤΑΣ. 'Εγὼ τὸν ἀφήνω και φεύγει;

ΦΟΥΤΣΗΣ. 'Εσὺ μὲ τὴν τερατώδη σου ἀδιαφορία. Κι' ἔχουμε κρεμαστή πιά στοὺς ξένους! 'Η φιλοτιμία σου μωρὲ δὲν θίγεται νά βλέπεις ἐδῶ μέσα κάθε μέρα τὸν παληὸ - Μωράκη, ποὺ δὲν τοῦχω μιᾶς δεκάρας ἐκτίμηση; 'Αλλὰ τί νά γίνῃ! 'Αφοῦ μᾶς ἐξυπηρετοῦν οἱ ξένοι!

ΚΩΣΤΑΣ. Πρῶτη φορά σ' ἀκούω πατέρα νά μιᾶς γι' αὐτοὺς ἔτσι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Πρῶτη φορά, ἔ; Πρῶτη φορά;

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ βέβαια. Βασιζόμενος στὴ φιλία τοῦ Μωράκη ἔβανες ὑποψηφιότητα.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ποτέ δὲν ἤμουνα βέβαιος γιὰ τὴ φιλία τους. 'Ητανε κόλπο πολιτικὸ... 'Εκμεταλλεῦθηκα τὴν δυσαρέσκειά του μὲ τὸν Δημόπουλο γιὰ νά μὲ ὑποστηρίξῃ, νά πάρω τὸ χρίσμα. Τώρα ποὺ πῆρα τὸ χρίσμα δὲν ξέρω κανένα. (Πρὸς τοὺς δυὸ). Νοιώσατε το καλὰ... Πρέπει νά κινηθῆτε, νά κολακεύσετε τὸν κόσμο. 'Αν δὲν πάρουμε τὴν ἐκλογή ἢ δὲν βγοῦμε ἀπὸ τοῦτο τὸ παιγνίδι μὲ ἀνταλλάγματα, εἶμαστε χαμένοι.

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ γιατί εἶμαστε ἐπὶ τέλους χαμένοι; Δὲν μπορῶ νά καταλάβω πὼς σκέπτεσαι.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Γιατί εἶμαστε χαμένοι; Γιατί τὰ λεφτὰ τῆς γρηᾶς μὲ τις σπουδὲς σου και τὰ χρέη μας κοντεῦουνε νά φαγωθοῦνε. Γιατί τὸ φαρμακεῖο πηγαίνει κατὰ διαβόλου, ἀπὸ τότε π' ἄνοιξε ἄλλο στὸ νησι ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Γκρετσέκα. Γιατί ὁ κόσμος ξύπνησε και δὲν ἀγοράζει πιά μαντζούνια και ἀλοιφὲς γιὰ ἀνόπαρκες ἀρρώστειες. Καὶ ἐπειδὴ, παιδί μου, ἐσὺ δὲν μπορεῖς νά βγάλῃς μιὰ δεκάρα, οὔτε τούτη νά μπλέξῃ κανένα ἀπὸ τοὺς παραληθες τοῦ νησιοῦ γιὰ νά σωθοῦμε ὄλοι, σκέφθηκα νά βᾶνω ὑποψηφιότητα ἢ ν' ἀρπάξω ἀπὸ τὴ διαλυομένη Μονὴ κι' ἐγὼ κάνα κτῆμα γιὰ τὰ γεράματά μου, ἢ νά ἐξασφαλίσω γιὰ τέσσερα χρόνια αὐτὲς τις ἔντεκα χιλιάδες δραχμὲς ποὺ δίνει τὸ Κράτος κι' ὅτι ἄλλο μπορέσω... Κατάλαβες γιατί; Κινδυνεύω στὸ τέλος τῆς ζωῆς μου, ἀφοῦ δὲν ἔχω καμμιά βοήθεια ἀπὸ σένα, ν' ἀνοιξῶ παράθυρα στὰ πανταλόνια μου γιὰ νά πέρνῃ ἀέρα ὁ ἀπαυτὸς μου. (Μικρὴ σιγῆ. Τὰ δυὸ παιδιὰ στέκουν σιωπηλά. 'Ο Φούτσης σκουπίζει μ' ἓνα μαντήλι τὸ κεφάλι του). Πλησιάστε κι' οἱ δύο... Καθῆστε (Τὰ παιδιὰ κάθονται στὸ γραφεῖο. Κάθεται κι' αὐτὸς). Σήμερα ἤρθανε οἱ εἰκόνες. (Βγάζει ἀπὸ τὸν χαρτοφύλακα τις εἰκόνες). Θά πάρετε μαζί σας ὅσες μπορεῖτε και θά τις μοιράσετε στοὺς φίλους σας. (Πρὸς 'Ασυμήν). 'Εσὺ ποὺ εἶσαι μέλος, στὸν Μουσικὸ Σύνδεσμο...

ΑΣΥΜΗ. Μά ἐκεῖ πατέρα οἱ περισσότεροι εἶναι παλληκαράκια.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δὲν πειράζει... Νέοι, γέροι, παλληκαράκια, ξεπαλληκαράκια, μπουγιο νὰ γίνεται. (Πρὸς Κώστα νὰ κυττάζει μιὰ εἰκόνα). Ἐσὺ θὰ πάρης σβάρνα τὰ μαγαζιά. Θὰ παρακαλέσης, θὰ κολακεύσης τὸν κόσμον καὶ ὄχι νὰ παριστάνης τὸν Τζιμ - Λόντο. (Ὁ Κώστας χαμογελά). Ἐγὼ τὸ βράδυ, ἂν δὲν ἔλθῃ κάποιος ποὺ περιμένω, μπορεῖ νὰ φύγω γιὰ τὸν Πειραιᾶ... Θὰ σοῦ ἐμπιστευθῶ καὶ μερικά πράγματα, οἰκογενειακά μας, ποὺ ἴσως μᾶς χρειαστοῦν. Χρειαζόνται νεύρα, ἀνδρισμός. Μά τί χαμογελάς ἀδερφέ; Γιὰ παλαβὸ μὲ περνᾶς;

ΚΩΣΤΑΣ. Μὲ συγχωρῆς πατέρα, ἀλλὰ γελᾶω μ' ὄλη τὴν σκασίλα π' ἔχω γιατί αὐτὸς ὁ φωτογράφος σ' ἔχει κάνει σὰν μανιάτικο Ἅγιο.

ΦΟΥΤΣΗΣ (ἔξω φρενῶν κτυπῶντας τὸ χέρι του στὸ τραπέζι). Δὲν σοῦ ἐπιτρέπω νὰ μιλάς ἔτσι.

Ἐμφανίζεται ἀριστερὰ ἡ ὑπηρετρία μὲ τὸν καφέ.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ (ἀφήνοντας τὸν καφέ στὸ γραφεῖο καὶ δειλά). Κύριε ἦρθε...

ΦΟΥΤΣΗΣ (διακόπτων). Πήγαινε καὶ σὺ ἀπ' ἐδῶ. (Ἡ ὑπηρετρία τρομάζει). Ἄκους σὰν μανιάτικος Ἅγιος!

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ὁ Ἀργύρης εἶναι ἔξω κύριε καί... καὶ θέλει νὰ σᾶς δῆ.

ΦΟΥΤΣΗΣ (πεισιέται ἀμέσως). Τί εἶπες βρὲ ζῶον! Ποῦ εἶναι ὁ Ἀργύρης;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ἐξω.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Καὶ γιὰ δὲν τὸν φέρνεις μέσα, κτήνος! (Πρὸς Ἀσυμὴ δείχνοντας τὰ ποτήρια). Μπρός! Μπρός! Σηκῶστε εἶπα αὐτὰ ἀπ' ἐδῶ. (Ἐξαφανίζεται πρὸς στιγμὴν στὴν πόρτα τοῦ βάθους. Ἀκούγεται ἡ φωνή του). Ἀργύρη. Ἐλα ἀδελφέ.

Ἡ Ἀσυμὴ καὶ ἡ ὑπηρετρία πέρνουν τοὺς δίσκους καὶ τὰ ποτήρια καὶ ἐξαφανίζονται ἀριστερὰ.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΗ. Ἐχεις δίκηο Μπάρμπα - Λευτέρη.

ΦΟΥΤΣΗΣ (ἐμφανιζόμενος στὴν πόρτα). Ἐλα βρὲ παιδί μου! (Ἐμφανίζεται καὶ ὁ Ἀργύρης. Φαίνεται καταβεβλημένος καὶ χωρὶς ἠθικό).

Σ Κ Η Ν Η 13η

(Κώστας, Φούτσης, Ἀργύρης, Τούλα).

ΑΡΓΥΡΗΣ. Γειά σου Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ (φιλώντας τον). Ρὲ Ἀργύρη, εἶναι πράγματα αὐτὰ νὰ ἐξαφαινόσῃς καὶ νὰ μαθαίνω ἀπὸ τοὺς ἄλλους τί γίνεσαι;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Νὰ μὲ συμπαθᾶς Κώστα, εἶχα κάτι δουλειές...

ΦΟΥΤΣΗΣ (τοῦ προσφέρει κάθισμα). Κάθησε Ἀργύρη. Ἐδῶ πρέπει νὰ ξέρης εἶναι σπίτι δικό σου. Κι' ἀνεξάρτητα ἂν θέλῃς νὰ μᾶς ψηφίσης ἢ ὄχι σ' ἀγαπᾶμε ὅλοι.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Μὴ μοῦ λές τέτοια λόγια Μπάρμπα - Λευτέρη γιατί μὲ σφάζεις.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Θέλεις τσιγαράκι; (Τοῦ προσφέρει τσιγάρο).

ΑΡΓΥΡΗΣ. Φχαριστῶ. (Νεῦμα πὸς δὲν θέλει).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Πάρε ἕνα τσιγάρο καὶ μὴ μᾶς ψηφίσης ἀδελφέ! (Ὁ Ἀργύρης πέρνει μὲ δυσφορία ἕνα τσιγάρο. Μικρὴ σιγή). Λοιπὸν; Γιὰ πὲς μου Ἀργύρη μου: Μήπως ἔχεις δώσει τὸν λόγο σου νὰ ὑποστηρίξης τὸν Δημόπουλο;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Τί εἶν' αὐτὰ ποὺ λές Μπάρμπα - Λευτέρη; Ποιὸς σ' ἀρνήθηκε τὴν ὑποστήριξη;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ναί... Μὰ μιὰ ὑποστήριξη χρειάζεται κάποια ἐνέργεια καὶ μικρὲς θυσίες ἀκόμα.

ΚΩΣΤΑΣ. Σωστά. Ἐσὺ μὲ τὰ γριγριά καὶ τὰ καϊκια σου ἔχεις διακόσιους νοματέους.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δὲν λέω ὄχι. Μὰ σᾶμπως τοὺς ἔχω ὅλους δικούς μου;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄμα θέλῃς τοὺς ἔχεις. Ἄλλ' ἄμα τοὺς λές πὸς θὰ φύγῃς; (Κίνημα δυσανεξίας τοῦ Ἀργύρη) ἢ ἄμα τοὺς ἀφήνῃς νὰ δουλεύουνε ὅπου θέλουνε κι' ὄχι στὴ θάλασσά μας γιὰ νάβαι δῶ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς, τότε... Παιδί μου ἀπὸ σᾶς τοὺς πατριώτες περιμένω κάτι. Ὅτι κάνει θὰ τὸ κάνῃ τὸ νησί μου, ἐδῶ ποὺ γεννήθηκα. Τοὺς ἄλλους δῆμους οὔτε τοὺς λογαριάζω.

Ἀριστερὰ ἐμφανίζεται ἡ Τούλα.

ΤΟΥΛΑ (πρὸς Φούτσην). Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος ἦρθε καὶ θέλει νὰ σὲ δῆ, θεῖε.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τώρα ἦρθε κι' αὐτός! Μιὰ στιγμὴ Ἀργύρη μου γιατί πρέπει σ' αὐτὸν τὸν μασκαρᾶ νὰ δώσω ἕνα μάθημα. (Ἡ Τούλα φεύγει). Κι' ὅπως σοῦ εἶπα. Τὸ σπίτι γιὰ σένα εἶναι δικό σου. Θέλεις ἀλήθεια λουκουμάδες;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Φχαριστῶ Μπάρμπα - Λευτέρη. Δὲν θέλω.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ὅχι. Θὰ φᾶς λουκουμάδες. (Κάνει νοήματα στὸν Κώστα νὰ τὸν περιποιηθῇ καὶ ἐξαφανίζεται ἀριστερὰ).

Σ Κ Η Ν Η 14η

(Κώστας, Ἀργύρης).

ΚΩΣΤΑΣ. Ξέρεις Ἀργύρη, ἂν ἔδωσα μιὰ δεκάρα ποτὲ γιὰ ἐκλογὲς ἢ ἂν μ' ἐννοιαζέ ἢ ὑποψηφιότητος τοῦ πατέρα μου... Μὰ τούτη τὴ φορά, ὅπως ἔχουνε τὰ οἰκογενειακά μου, σὲ παρακαλῶ μείνε... Μείνε ἐκτὸς ἂν τὰ συμφέροντά σου...

ΑΡΓΥΡΗΣ (διακόπτων). Κώστα γιὰ μένα πρῶτο ἀπ' ὅλα εἶναι ἡ καρδιά, ἢ φιλία, κι' ὕστερα τὰ συμφέροντα. Ἄ!.. (ἀναστενάζει). Λοιπόν... Θ' ἀφήσω τὰ γριγριά νὰ δουλέψουνε κοντὰ γιὰ νᾶναι δῶ στίς ἐκλογὲς καὶ θὰ πῶ στοὺς καπετανέους νὰ στείλουν μὲ δικά μου ἔξοδα τὰ πληρώματα στὸ νησί γιὰ νὰ ψηφίσουν (σηκώνεται). Πῆς το τοῦ γέρου σου γιατί δὲν μπορῶ νὰ τὸν περιμένω. Ἐχω δουλειά.

Ἀκούγεται πολὺ μαλακὰ τὸ πιάνο. Παίζει μιὰ μελαγχολικὴ μελωδία.

ΚΩΣΤΑΣ (δίδοντας του τὸ χέρι). Σ' εὐχαριστῶ πολὺ... Ἄν ἔχουμε κείνη τὴν μέρα κοντὰ μας δύο τρεῖς ἀνθρώπους σὰν καὶ σένα εἶμαι σίγουρος πὼς θὰ μαζέψουμε ὅλους τοὺς ψήφους ἐδῶ πέρα.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Μὴ φοβᾶσαι. Θὰ τοὺς μαζέψης καὶ χωρὶς νὰ μ' ἔχης κοντὰ σου γιατί ἐγὼ θὰ λείψω γιὰ πολὺ καιρό.

ΚΩΣΤΑΣ. Γιὰ πολὺ καιρό ; Καὶ ποῦ πᾶς ;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δὲν ξέρω ἀκόμα... Κάπου... Μακρυά... Γειά σου Κώστα (Τοῦ δίνει τὸ χέρι).

ΚΩΣΤΑΣ (κρατῶντας τὸ χέρι του). Ἀργύρη. Σοῦ συμβαίνει τίποτα ; Σὲ βλέπω ἀλλοιώτικο, ἀνακατεμένο. (Ἄ! Ἀργύρης δὲν ἀπαντᾷ). Μὲ συγχωρῆς πὺρ σὲ ρωτᾶω ἀλλὰ πέρνω αὐτὸ τὸ θάρρος ἀπὸ τὴν φιλία μας. Μήπως τρέχει τίποτα μὲ τὸ σπίτι σου ; (Κίνημα ἀρνήσεως τοῦ Ἀργύρη). Τσακώθηκες μὲ κανένα ;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ὅχι.

ΚΩΣΤΑΣ (τὸν κνττάζει). Μήπως... Μήπως καμμιά γυναίκα ; (Ἄ! Ἀργύρης κατεβάζει τὸ κεφάλι). Ἄ! Τὴν ξέρω γώ ; (Τὸν πιάνει ἀπ' τὸν ὄμο). Μίλησέ μου. Ἀγαπᾶς καμμιά γυναίκα ; Μπορεῖ νὰ σοῦ εἶμαι χρήσιμος, νὰ σὲ βοηθήσω.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ἄφησέ με. Δὲν μπορεῖς νὰ κάνης τίποτα. (Κάνει νὰ φύγη).

ΚΩΣΤΑΣ (συγκρατῶντας τον). Στάσου... Καλά... θέλεις νὰ φύγης μακριά. Συλλογίστηκες τὸ διάβημά σου ; Ἐχεις ἀδελφὲς ἀνύπαντρες.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ἄφησέ με Κώστα. Εἶμαι δυστυχησμένος. Θὰ τρελλαθῶ ! (Κλαίει μὲ συγκρατημένο ἀντροῖνιο κλάμμα).

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ τί πράγματα εἶν' αὐτά ! Σὺ ἓνας ἄντρας ψημένος ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ στίς φουρτοῦνες καὶ τὸ πέλαγος ; Ἀφοῦ τὴν ἀγαπᾶς τόσο γιὰ δὲν τὴν πέρνει ;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνη.

ΚΩΣΤΑΣ. Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἐπὶ τέλους ; Τὴν ξέρω γώ ;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ναί. Ἡ Τούλα.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐ ; (Μένει κεραυνοπληκτος. Μικρὴ σιγή. Ὁ καθένας ζεῖ μὲ τὰ συναισθήματά του). Μὴν κάνης ἔτσι. Βέβαια τὸ πρᾶγμα εἶναι λιγάκι δύσκολο γιατί μοῦ φαίνεται πὼς κάποιον ἀγαπάει.

ΑΡΓΥΡΗΣ. Τὸ ξέρω Κώστα... Ἄφησέ με νὰ τραβήξω τὸ δρόμο μου. Πῶς μπορῶ νὰ σταθῶ ἐγὼ μὲ τὸν ἀνησιὸ τοῦ Μωράκη ;

ΚΩΣΤΑΣ. Τί ; (Σκληρά). Σοῦ εἶπε πὼς ἀγαπάει τὸν Μωράκη ;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Δὲν μοῦ τὸ εἶπε. Τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου... Καθόμανε μεσάνυχτα στ' ἀκρογυάλι καὶ τοὺς εἶδα... Ἄ! (Δαγκώνει τὸ χέρι του).

ΚΩΣΤΑΣ (ταραγμένος). Μαζύ ; Τοὺς εἶδες μαζύ ;

ΑΡΓΥΡΗΣ. Ναί. Χασκογελάγανε καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ... Ἄ! ὄχι... Νὰ μὴ τῶβλεπα ποτὲ ! Ἡ κόλαση ἀπὸ τότε ξαπόλυσε μέσα μου ὅλους τοὺς δαιμόνους ! (Μὲ λύσσα). Ἀνάθεμά τον ! Τρεῖς ἀνάθεμά τον τὸν πατέρα μου πὺρ δὲν μ' ἄφησε νὰ σπουδάσω, νὰ γίνω... (Πιάνοντας ἀπότομα τὸν ἑαυτόν του). Ἄφησέ με Κώστα νὰ φύγω. Τὸ κορίτσι ἔχει δίκη... Ἐγὼ εἶμαι ἓνας παλιοκαπετάνιος. (Βαδίζει πρὸς τὴν ἔξοδο). Κύτταξε μονάχα, ἂν μπορῆς, νὰ τοὺς παντρέψης μιὰ ὥρα ἀρχήτερα γιατί πρέπει... Θᾶναι κρίμα νὰ χαθῆ.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἀργύρη !

ΑΡΓΥΡΗΣ (στὴν πόρτα). Μιὰ ὥρα ἀρχήτερα νὰ τὴν παντρέψης. (Ἐξαφανίζεται ἀριστερά).

ΚΩΣΤΑΣ (σὰν ἀπολιθωμένος). Γιατί πρέπει ;.. Τί ἤθελε νὰ πῆ ; (Σιγὰ σιγὰ ἀργεῖ. Ἀνοίγει τὴν ἀριστερὴν πόρτα καὶ φωνάζει). Τούλα ! Τούλα ! (Ἐξαφανίζεται γιὰ μιὰ στιγμὴ). Τούλα ! (Τὸ πιάνο σταματᾷ).

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ. Τί θέλεις ;

ΚΩΣΤΑΣ (ξαναεμφανίζεται σύρων τὴν Τούλα). Ἐλα δῶ.

ΤΟΥΛΑ. Σιγά. Πονάω.

Σ Κ Η Ν Η 15η

(Κώστας, Τούλα).

ΚΩΣΤΑΣ. Πῆς μου, ποιὸ βράδυ ἦσανε μὲ τὸν Μωράκη στὴν ἀκρογυαλιά ;

ΤΟΥΛΑ (ποῦ κερῶνει). Πῶς ; Δὲν θυμᾶμαι... Κάποιο βράδυ.

ΚΩΣΤΑΣ. Μίλα καθαρά. Πότε ἦσανε ;

ΤΟΥΛΑ. Δὲν ξέρω... Δὲν θυμᾶμαι.

ΚΩΣΤΑΣ (κουνῶντας τὴν). Θὰ μιλήσης ; Παλιοκόριτσο, θὰ μιλήσης !

ΤΟΥΛΑ (ἀνακτώντας τὸ θάροσ της). Δὲν θυμάμαι... Ἄφησέ με. Πονάω. (Τραβᾷ τὸ χέρι της).

ΚΩΣΤΑΣ (ἔξω φρενῶν). Ἄστα αὐτά! Πές μου. Ἐχεις ἐρωτικές σχέσεις μαζί του; Εἶσαι ἐρωμένη του;

ΤΟΥΛΑ. Ἀνάκριση θὰ μοῦ κάνης;

ΚΩΣΤΑΣ. Θὰ μοῦ πῆς εἶπα!

ΤΟΥΛΑ. Ἔ; Ναί. Εἶμαι.

ΚΩΣΤΑΣ. Βρώμα! Βρώμα!

ΤΟΥΛΑ (συντετριμμένη τελείως). Εἶμαι ὅτι θέλεις.

ΚΩΣΤΑΣ. Παληκορόρισσο! (Τῆς δίνει ἓνα χαστούκι). Νά. Παληκορόρισσο! (Τῆς δίνει ἄλλο χαστούκι. Ἡ Τούλα μένει κεραυνόπληκτη. Ὑστερα σωριάζεται στὸ ντιβάνι καὶ κλαίει. Μιά μικρὴ παῦσις. Ὁ Κώστας τὴν κοιτάζει σὰν νὰ τὰχη χαμένα. Μὲ στριγγιὰ φωνή). Ὅσο γι' αὐτὸ τὸ παληόσκυλο θὰ λογαριαστοῦμε μαζί! (Φεύγει γρήγορα ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ βάρους).

Α Υ Λ Α Ι Α

Π Ρ Α Ξ Ι Σ Τ Ρ Ι Τ Η

ΣΚΗΝΙΚΟ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ: Ὁ Κώστας κάθεται στὸ γραφεῖο συλλογισμένος. Φυσάει ἀέρας... Σηκώνεται, κλείνει τὸ παράθυρο, ξανακάθεται καὶ γράφει. Σὲ λίγο μπαίνει ὁ Σαλαμπᾶς.

Σ Κ Η Ν Η 1η

(Κώστας, Σαλαμπᾶς).

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Τοῦ εἶπα γιὰ τὸ ρολόι σου κύρ - Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ (παύοντας νὰ γράφει). Ἔ! λοιπόν; Πότε θὰ τὸχη ἔτοιμο;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Σὲ λίγο. Νὰ περάσω, εἶπε, σὲ λίγο νὰ τὸ πάρω.

ΚΩΣΤΑΣ. Καλά... (ἀρχίζει νὰ γράφει). Μπορεῖς νὰ φύγης. Δὲν σὲ θέλω τίποτα ἄλλο. (Ὁ Σαλαμπᾶς εἰσιμάζεται νὰ φύγει. Μετανοεῖ δμως. Θέλει μὲ κάθε τρόπο νὰ τοῦ μιλήσει. Ρίχνει κάτω ἓνα ἀντικείμενο. Σκύβει καὶ τὸ πέρνει. Θορυβηθεὶς ἀπὸ τὸν κρότο). Τί τρέχει;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (φοβισμένα, γελῶντας προσποιητᾶ). Τίποτα κύρ - Κώστα. (Ἀκούγεται ὁ ἀέρας). Ἀκούς πὼς λυσσομανάει ὁ ἀγέρας; Μπουρίνι.

ΚΩΣΤΑΣ (μηχανικά). Ναί... (γράφει).

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Χμ! Εἶδα τὰ καβούρια ἐγὼ ἀπὸ τὸ πρωί. Σὲ λίγο θὰ ξεσπάση... ἀλλὰ δὲν βαρυνέσαι. Ὅλα περνᾶνε κύρ - Κώστα. Θὰ περάση κι' αὐτό. (Ὁ Κώστας τὸν κοιτάζει θυμωμένα. Ἐκεῖνος σὰν νὰ θέλῃ νὰ ρίξῃ ἄλλοῦ τὸ νόημα τῶν λόγων του ἐξακολουθεῖ). Ἄρκει νὰ κουμαντάρη κανένας... Τὴν βάρκα τὴν ἔχω καλὰ ρεμιντζάρει.

ΚΩΣΤΑΣ. Φτάνει, φτάνει... Δὲν ἔχω ὄρεξη ν' ἀκούω οὔτε γιὰ τὴν βάρκα, οὔτε γιὰ τὸ μπουρίνι, Σαλαμπᾶ.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Καλὰ κύρ - Κώστα... Ὅπως θέλεις! (Βαδίζει πρὸς τὴν ἐξοδὸ ἀλλὰ πάλι στέκεται). Μόνον ἤθελα νὰ σοῦ πῶ...

ΚΩΣΤΑΣ (δυσσασχετῶν). Τί νὰ μοῦ πῆς;

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Γι' αὐτὸ τὸν τσακωμό σου μὲ τὸν Μωράκη τί νὰ λέω; Βλέπεις τοῦχεις μελανιάσει τὸ μάτι καὶ τῶμαθε ὄλο τὸ νησί. Ἐγὼ εἶπα πὼς τσακώθηκες γιὰ τὰ πολιτικά. Ἐκανα καλά;

ΚΩΣΤΑΣ. Ναί. Γιὰ τὰ πολιτικά.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (πονηρᾶ). Λοιπὸν γιὰ τὰ πολιτικά;

ΚΩΣΤΑΣ (θυμωμένα). Ναί, ναί... Σοῦπα μιὰ φορὰ ναί. Ξεφορτώσου με.

Ἐμφανίζεται δεξιὰ ἡ Ἀσυμὴ μ' ἓνα δίσκο μὲ καφέ. Ἀκουμπᾷ τὸν δίσκο στὸ γραφεῖο. Φαίνεται στενοχωρημένη.

Σ Κ Η Ν Η 2α

(Κώστας, Άσσυμή, Σαλαμπάς).

ΚΩΣΤΑΣ (πέρνοντας τὸν καφέ). Φχαριστῶ Άσσυμή. (Πρὸς Σαλαμπάν). Πήγαινε λοιπὸν καὶ νὰ περάσης πάλι ἀπὸ τὸν Άργύρη νὰ τοῦ πῆς τὸ βράδυ νάρθη στὸν καφενέ.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Άν μπορέσω νὰ τὸν δῶ κύρ - Κώστα γιατί, σοῦ εἶπα, εἶναι κλεισμένος στὴν κάμαρά του καὶ δὲν ἀφήνει κανένα νάμπη μέσα.

ΚΩΣΤΑΣ. Άν τὸν δῆς.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Καλά. (Άποχωρεῖ δεξιὰ. Πολὺ μικρὴ σιγή).

ΚΩΣΤΑΣ (γράφοντας). Γύρισε ἡ θειά ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά ;

ΑΣΥΜΗ. Όχι ἀκόμα... Κώστα, θέλω νὰ μάθω γιατί τσακωθήκατε μὲ τὸν Μωράκη ; Γιατί φεύγει ἡ Τούλα ; Όλος ὁ κόσμος ἔξω εἶναι ἀνάστατος. Λένε πὼς τσακώθηκες γιὰ τὰ πολιτικά, ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω.

ΚΩΣΤΑΣ. Τί θὰ πῆ δὲν τὸ πιστεύεις ;

ΑΣΥΜΗ. Μὰ ἡ Τούλα καὶ τώρα πάλι πού τὴν ξαναρώτησα μ' ἀφησε νὰ καταλάβω ἄλλα πράγματα.

ΚΩΣΤΑΣ (ἀνήσυχα). Δηλαδή ;

ΑΣΥΜΗ. Μοῦ εἶπε : «γιὰ τὸν τσακωμὸ δὲν φταίει ὁ Κώστας. Μονάχα ὁ Άργύρης». Μὰ τί σοῦ εἶπε ὁ Άργύρης ;

ΚΩΣΤΑΣ. Τίποτα.

ΑΣΥΜΗ. Όχι. Δὲν μοῦ λὲς ἀλήθεια... Έννοια σου ! Καταλαβαίνω ἐγὼ ὅσο κουτὴ κι' ἂν εἶμαι ! Κάτι ἐρωτικά εἶναι στὴ μέση, κάτι σοῦπε γιὰ τὸν Μωράκη πού δὲν ἔπρεπε νὰ στὸ πῆ.

ΚΩΣΤΑΣ (αἰσθηρά). Άφησέ τα αὐτὰ σὲ παρακαλῶ. Αὐτὰ πού λὲς εἶναι κουταμάρες. Τσακώθηκα μαζύ του γιὰ τὶς ἐκλογές. (Γράφει. Μικρὴ σιγή. Ἡ Άσσυμή κλαίει). Μὰ πάψε τὰ κλάμματα !

ΑΣΥΜΗ (κλαυθμηρίζουσα). Τὴν εἶχαμε συνηθίσει !.. Γιὰ μένα ἦταν συντροφιά...

ΚΩΣΤΑΣ. Καλά ! Τὴν εἶχαμε συνηθίσει... Άφοῦ θέλει νὰ φύγει τί νὰ κάνουμε ; Έπειτα μιὰ μέρα, ὅπως κι' ἂν εἶχε, θάφευγε...

ΑΣΥΜΗ. Ποιὸς ξέρει ! Μποροῦσε καὶ νὰ μὴν ἔφευγε... Μὲ συγχωρῆς Κώστα ἀλλὰ πονάει ἡ καρδιά μου... Έμαθα τόσα πράγματα κοντά της ! Οἱ ἄλλοι μὲ προσέχανε καὶ μένα γιὰ τὸ χατήρι της μὰ τώρα πού θὰ φύγει...

ΚΩΣΤΑΣ (κτυπώντας τὸ χέρι του στὸ τραπέζι). Πάψε, σοῦ εἶπα πάψε, νὰ γράψω καὶ μάζεψε τὸ κεφάλι σου ! Όρίστε μας !

ΑΣΥΜΗ (φοβισμένη). Ναὶ Κώστα...

Έμφανίζεται δεξιὰ ἡ Κλειώ. Φορεῖ καπέλλο καὶ κρατεῖ βασιλικό.

Σ Κ Η Ν Η 3η

(Άσσυμή, Κώστας, Κλειώ).

ΚΛΕΙΩ (ἐμφανιζομένη). Καλημέρα.

ΚΩΣΤΑΣ. Καλῶς τῆ θειά.

ΑΣΥΜΗ. Καλημέρα.

ΚΛΕΙΩ (Άκουμπᾶ τὸν βασιλικὸ σὲ μιὰ ἄκρη τοῦ γραφείου καὶ δίνει τὸ καπέλλο της στὴν Άσσυμή). Πάρε τὸ καπέλλο μου. (Βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη της ἀντίδωρο διπλωμένο σ' ἓνα χαρτί). Νά καὶ τὸ ἀντίδωρό σου.

ΑΣΥΜΗ. Έχω ἀρτυθῆ.

ΚΛΕΙΩ. Δὲν πειράζει. (Δίνει καὶ τοῦ Κώστα). Πάρε καὶ σύ.

ΚΩΣΤΑΣ. Δὲν θέλω.

ΚΛΕΙΩ. Όπως σ' ἀρέση. (Πρὸς Άσσυμήν). Άκούμπησέ το στὸ κομμό μου καὶ πὲς τῆς Μαρίας νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ γάλα μου. (Ἡ Άσσυμή πέρνει τὸ καπέλλο της καὶ ἐξαφανίζεται ἀριστερά. Μικρὴ σιγή. Ἡ Κλειώ σκέπτεται καὶ κοιτάζει τὸν Κώστα). Τί γράφεις ;

ΚΩΣΤΑΣ. Έτοιμάζω κάτι χαρτιά τῆς Τούλας πού ζήτησε ὁ συμβολαιογράφος.

ΚΛΕΙΩ. Τῆς βρήκε δάνειο ὁ πατέρας σου ; Γιατί κάτι μούλεγε πάλι χθές...

ΚΩΣΤΑΣ (ξηρά). Δὲν ξέρω. (Γράφει).

ΚΛΕΙΩ. Ά ! Δὲν ξέρεις... (Κάθεται δίπλα του). Μὰ δὲν μοῦ λὲς τί τρέχει ἐπὶ τέλους ἐδῶ μέσα ;

ΚΩΣΤΑΣ. Δὲν ξέρω. Τί θέλεις νὰ τρέχῃ ;

ΚΛΕΙΩ. Ά ! Οὔτε σὺ οὔτε ὁ πατέρας σου ξέρει... Έγὼ δηλαδή δὲν πρέπει νὰ μαθαίνω τίποτα. Όραϊα ! (Μικρὴ σιγή). Γιατί σκοτώθηκες μὲ τὸν Μωράκη ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του ;

ΚΩΣΤΑΣ. Λογομαχήσαμε γιὰ κάτι ψήφους.

ΚΛΕΙΩ. Ά ! Λογομαχήσατε μονάχα... Κι' ὁ ἀδελφὸς τῆς Σταυρούλας πού σᾶς εἶδε νὰ κυλιώσατε κάτω σὰν τ' ἀγρίμια ; (Ἡ Κώστας σιωπᾶ). Όραϊα ! Ὁ καθένας ἔξω λέει τὸ μακρὸ καὶ τὸ κοντὸ του. Ὁ Σαρρῆς πού σᾶς χόρισε φωνάζει στοὺς καφενέδες πὼς ἂν δὲν ἦτανε αὐτὸς θάχατε σκοτωθῆ. Ὁ Άργύρης ἔχει κλειστῆ σὰν βουδούλιακας στὴν κάμαρά του ἀπὸ τότε π' ἔμαθε τὸν καυγᾶ κι' οὔτε μιλάει σὲ κανένα. Ὁ πατέρας σου κτυπάει τὴν πόρτα τοῦ κάθε τοκογλύφου κι' ἐγὼ δὲν πρέπει νὰ ξέρω τίποτα ! (Έντονα). Έγὼ δμως τὰ ξέρω.

ΚΩΣΤΑΣ. Τί ξέρεις ;

ΚΛΕΙΩ. Αὐτὰ πού δὲν πρέπει νὰ μάθῃ ὁ κόσμος κι' ὅτι πρέπει νὰ σκεπαστῆ γιὰ τὸ καλὸ αὐτηνῆς καὶ τὴν τιμὴ τοῦ σπιτιοῦ μας γιατί ἔχουμε κορίτσι ἀπάντρευτο. (Ἡ Κώστας κατεβάζει τὸ κεφάλι του). Νομίζεις πὼς δὲν ἔχουν ἔρθῃ στ' αὐτιά μου πὼς ὁ Άργύρης ἀγαπάει αὐτὴν τὴν προ-

κομμένη ή φαντάζεσαι πώς δεν την έχω πιάσει την νύχτα σαν έβγαινε έξω από το σπίτι ;

ΚΩΣΤΑΣ. Τί ; Ήξερες πώς έβγαινε από το πορτάκι ;

ΚΛΕΙΩ. Έχω τα μάτια μου ανοιχτά όταν πρόκειται για το σπίτι μου.

ΚΩΣΤΑΣ (θυμωμένα). Γιατί δεν μου τόπες ; Γιατί δεν μου τόπες ;

ΚΛΕΙΩ. Γιατί δεν ήξερα ακόμα ποιδν πήγαινε να συναντήση αλλά κι' αν το μάθαινα πάλι δεν θα στδλεγα.

ΚΩΣΤΑΣ (πολύ θυμωμένα). Έπρεπε να μου το πής.

ΚΛΕΙΩ. Όχι... Δεν θα σουλεγα για να μη φθάσουμε εκεί που φθάσαμε... Έσως τους άνδρες σās τυφλώνει ο έγωϊσμός και δεν βλέπετε πάρα κάτω. Συλλογίσθηκες πρωτου πās να σκοτωθής με τον Μωράκη πώς είχες αδελφή ; Πώς την άλλην την έκανες ρεζίλι σ' όλο το νησί ; Κι' αν την αγαπούσες ακόμα δεν έπρεπε να φερθής έτσι. (Αντιλαμβανομένη όμως πώς μπαίνει άριστερα ή Ασυμή δαμάζει την όργή της). Άλλ' ας πάψουμε καλλίτερα... Τώρα πρέπει όλα να κουκουλωθούν και να φύγη το κορίτσι μιά ώρα άρχήτερα να κυττάξη τα μαθήματά του. (Πρός Ασυμήν που κάτι ψάχνει στο γραφείο). Έλα δώ και σύ. Πρέπει να ρωτήσω και σένα για κάτι που σκέπτομαι να κάνω. (Η Ασυμή κάθεται δίπλα της. Μικρή σιγή). Δεν μου λες παιδί μου.

ΑΣΥΜΗ. Τί θέλεις θειά ;

ΚΛΕΙΩ. Η Τούλα για να σώση τα κτήματά της και να φύγη έχει ανάγκη από λεφτά. Συμφωνείς κάτι φλωριά που έχω για την προίκα σου να τα εξαργυρώσω και να πάρω εγώ το χρέος επάνω μου ;

ΑΣΥΜΗ. Να τής δώσης όλα όσα ζητήση.

ΚΛΕΙΩ. Δεν είναι να τής τα δώσω όλα. Μη σε πιάνει εύκολα ο ένθουσιασμός γιατί μπορεί τα χτήματά της ν' άργήσουνε να πουληθούνε και ο Παναγής μεθαύριο θα σου γυρεύη...

ΑΣΥΜΗ. Άς με πάρη ο Παναγής μ' αυτά τα χρήματα που έχω. Δεν θέλω τίποτα. (Σκουπίζει τα μάτια της).

ΚΛΕΙΩ. Άφου δεν θέλεις τίποτα ας γίνη ότι είναι το γραφτό... Βλέπεις πρέπει να πληρώσουμε όλες τις κουταμάρες του πατέρα σου. (Πρός Κώστα). Πέρασα, τώρα π' έρχόμανε, από το συμβολαιογράφο και μουπε πώς σ' άρμήνευε τί πρέπει να κάνης... Άμα βάνω μιά ύπογραφή σε κάποιο χαρτί ξεμπερδεύει ή ύπόθεσις. Που είναι αυτό το χαρτί ;

ΚΩΣΤΑΣ (κυττάζοντάς την έκπληκτος). Έδω είναι θειά, αλλά το έτοιμάζω για τον πατέρα.

ΚΛΕΙΩ. Άσε τον πατέρα σου... Φιάχτο για μένα.

ΚΩΣΤΑΣ. Έ !

ΚΛΕΙΩ. Ναί. Φιάχτο για μένα.

ΚΩΣΤΑΣ. Όπως θέλης... Βάνε τότε δώ μιά ύπογραφή και το συμπληρώνω.

ΚΛΕΙΩ (ύπογράφει με άπόφαση και άφου σκεφθή). Όρίστε. Να σου

δώσω και τα χρήματα. (Σηκώνεται, άνοίγει το μπαούλο, πέρνει την σακκούλα με τα φλωριά και τα βάζει στο γραφείο). Κανόνισέ τα όπως τα ξέρεις... Έγώ το χρέος μου απέναντι του σπιτιού μας και σās, το έκανα. Τα πάρα κάτω είναι δική σας δουλειά. (Μαζεύει τα πράγματά της και ετοιμάζεται ν' άποχωρήση. Μικρή σιγή. Τα δυο παιδιά κυττάζονται).

ΚΩΣΤΑΣ (πρός Ασυμήν με σιγανή φωνή από συγκίνηση). Φεύγω... Πάω στο συμβολαιογραφείο... Άν με γυρέψη ο πατέρας...

ΚΛΕΙΩ (στην πόρτα και με στοργή). Άκουστε παιδιά μου... Σήμερα είναι πρωτομηνιά και κάνανε άγιασμό στην εκκλησιά. Έλάτε να σās σταυρώσω... Έχει πέσει γρουσουζιά σπίτι μας και καίγεται ή καρδιά μου να σās βλέπω στενοχωρημένα.

ΚΩΣΤΑΣ (συγκινημένος). Μη σκάς θειά... Όλα θα διορθωθούν.

ΚΛΕΙΩ. Δεν ξέρω... Ο Ύψιστος... Έχω χάσει το μυαλό μου... Νόμιζα πώς φέτος που πήρες το διπλωμά σου θα ήσυχάζαμε πιά, πώς θα πάντρευα την Ασυμή μου όπως ήθελα... Άλλά δεν βαρύνεσαι ! Ά ! (Αναστενάζει). Έγώ ή κακομοίρα και μάγια ακόμα κατάντησα να κάνω. Άς είναι. (Πέρνει τον βασιλικό και με μεγάλη εδλάβεια). Έλάτε. (Τα δυο παιδιά πλησιάζουν). Είς το όνομα του Πατρός και του Υίου και του Άγιου Πνεύματος. (Τά σταυρώνει). Ο Σταυρός περνάει κι' όλα τα κακά σκορπάει... Καλή φώτιση... Καί κουράγιο... Είσαστε νέοι ακόμα... Θα δουν πολλά τα μάτια σας. (Έξαφανίζεται με μεγάλη αξιοπρέπεια δεξιά).

Σιγή. Η Ασυμή σιγοκλαίει.

ΚΩΣΤΑΣ (πλησιάζοντάς την). Έλα, άφησε τα κλάμματα. Τί να γίνη ! Αιτή είναι ή ζωή ! (Την άγκαλιάζει με στοργή). Καλό κορίτσι ! Έπρεπε να μās δοθή κάποια εύκαιρία για να καταλάβουμε δώ μέσα ο ένας τον άλλον.

Έμφανίζεται από το βάθος ο Φούτσης.

Σ Κ Η Ν Η 4η

(Κώστας, Ασυμή, Φούτσης).

ΦΟΥΤΣΗΣ (είσερχόμενος και προς τον Κώστα). Άλήθεια σουδωσε ή θειά σου τα φλωριά για να τα εξαργυρώσης ;

ΚΩΣΤΑΣ. Ναί. Έδω είναι. (Του δείχνει την σακκούλα). Πάω άμέσως στον συμβολαιογράφο για να φιάξη τις ύποθήκες. (Πέρνει κάτι χαρτιά).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Αυτό δεν το περίμενα. Σπουδαία γυναίκα ή θειά σου ! (Του πέρνει τα χαρτιά). Σπουδαία γυναίκα. (Τα βάζει στην τσέπη του).

ΚΩΣΤΑΣ. Μή τὰ βάζης στὴν τσέπη σου. Ἡ Τούλα φεύγει τ' ἀπόγευμα... Μόλις ἔχουμε καιρὸ νὰ γίνουν οἱ πράξεις.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὴ σὲ νοιάζει... Τάχω κανονίσει ἀλλοιῶς. Μονάχα νὰ κρύψω αὐτά. (*Ἀνοίγει ἓνα συρτάρι τοῦ γραφείου του καὶ βάζει τὰ φλωριά*).

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ τὸ κορίτσι φεύγει τὸ ἀπόγευμα. Δὸς μου τὰ φλωριά.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἐμένα θὰ μοῦ πῆς ἂν φεύγει ἀφοῦ τῆς ἔχω βγάλει καὶ μπιλλιέτο! Μὴν ἀνησυχῆς. Ξέρω τί κάνω. (*Πρὸς Ἄσυμῆν*). Φέρε μου τὴν γαργάρα γιὰ τὸν λαιμό μου ἀπὸ τὴν καμαρά μου... Γρ... Γρ... (*Γουργουρίζει*). Νὰ πάρη ὁ διάβολος. Ἀπὸ τοὺς λόγους πὺ βγάζω κάθε μέρα κοντεύω νὰ χάσω τὴν φωνή μου.

Ἡ Ἄσυμῆ εξαφανίζεται ἀριστερά.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἀφοῦ τὰ κανόνισες... (*Ἐτοιμάζεται νὰ φύγει*).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὴ φύγης. Σὲ θέλω. (*Ὁ Κώστας στέκεται. Κυττάζοντάς του ἐνῶ κλειδώνει τὸ συρτάρι*). Ἄ! μωρὲ παλληκαρῶ μου! Ποτὲ δὲ σὲ εἶχα προσέξει! Ἐπρεπε νὰ γίνει ὁ καυγᾶς μὲ τὸν Μωράκη... Μπράβο! (*Τὸν κυττάζει ἀπὸ πάνω ἕως κάτω*).

ΚΩΣΤΑΣ (*ἀποκυτταζόμενος*). Μὰ τί ἔχω; Γιατί μὲ κυτᾶς;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Εἶσαι ἄνδρας μωρὲ! Πλάτες! Ὁμοί! Σίγουρα ἔχεις μοιάσει ἀπὸ τὸν Φουτσουμάννα, τὸν ξακουστὸ λαθρέμπορο τῆς γεννηῆς μας ποῦχε στρώσει τὰ παράλια τῆς Ἀραπιᾶς μὲ κορμιὰ τελωνοφυλάκων.

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ δὲν μοῦ λὲς πατέρα ἔχεις ὄρεξη γιὰ ἄστεια; Πὲς μου τί θέλεις γιὰ νὰ πάω στὸν συμβολαιογράφο.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὴν σκᾶς. Τὸν βρίσκεις ἀργότερα... Κάθησε τώρα γιὰ νὰ μάθης καὶ τὰ δικά μου, νὰ γνωρίσης λίγο τὸν πατέρα σου γιατί καὶ μένα μωρὲ, τὸ λέει ἡ περδικούλα μου... Χά, Χά! (*Τὸν κτυπᾶ στὸν ὄμο*). Γυϊόκα μου! Λεβέντη μου! (*Ὁ Κώστας κάθεται*). Νά. (*Τοῦ προσφέρει τσιγάρο*).

ΚΩΣΤΑΣ. Δὲν θέλω. Φχαριστῶ.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Βρὲ Κωστάκη πάρε τσιγάρο. (*Ὁ Κώστας πέρνει τὸ τσιγάρο μὲ δυσφορία*).

Μικρὴ σιγή.

ΚΩΣΤΑΣ (*μὲ δυσφορία*). Λοιπὸν; (*Κάθεται*).

ΦΟΥΤΣΗΣ (*ἀνάβοντας τσιγάρο*). Λοιπὸν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ σὰν ἔσπασες αὐτουνοῦ τοῦ μασκαρᾶ τὴν μούρη, τηλεγράφησα στὸν γέρω - Μωράκη νὰ κουβαληθῆ ἄμεσως ἐδῶ.

ΚΩΣΤΑΣ (*μὲ ἐκπληξη*). Ἔ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄμ τί! Σοῦ πέρασε ἡ ἰδέα πὺς θὰ τοὺς ἄφηνα ἔτσι; Ἦρθε λοιπὸν στὸ φαρμακεῖο μου σήμερα πρωὶ - πρωὶ.

ΚΩΣΤΑΣ. Εἶναι στὸ νησί;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἀπὸ χθὲς βράδυ καὶ ὄχι μόνος. Ἦρθε μαζί μὲ τὸν Δημόπουλο.

ΚΩΣΤΑΣ. Μπᾶ; Μὲ τὸν Δημόπουλο; Γιατί;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τώρα θὰ τὸ μάθης... Ἦντουσαν σὰν βρεγμένες γάτες... Τοὺς ἀρπάζω πὺ λὲς ἄμεσως ἀπὸ τὴν μούρη...

ΚΩΣΤΑΣ (*διακόπτων*). Τί; Τσακώθηκες καὶ σὺ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ὅχι μωρὲ μὲ γροθιές· αὐτὲς κάνανε τὸ θαῦμα τους. Τοὺς ἄρπαξα μὲ τὰ λόγια. Μπράβο λεβέντη μου! Θέλεις τσιγαράκι Κωστάκη; Ἄ! Σοῦδωσα...

ΚΩΣΤΑΣ. Λέγε παρακάτω.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Εἶπα λοιπὸν πρῶτα στὸν γέρω - Μωράκη, πὺς αὐτὸ ποῦκανε ὁ ἀνηψιὸς του θὰ τὸ πληρώση ὅπως - ὅπως γιατί ἔμεῖς ἔχουμε καὶ Μανιάτικη φλέβα.

ΚΩΣΤΑΣ. Καὶ τί σοῦ εἶπε;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί νὰ μοῦ πῆ; Εἶχε χάσει τὸ χρῶμα του. Τὸ τζάμι ποῦχε στὸ δεξί του μάτι κάθε λίγο καὶ λιγάκι τοῦπεφτε καὶ προσπαθοῦσε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν Ἄγη λέγοντάς μου πὺς οἱ σκοποὶ του ἦσαν καλοὶ καὶ τὰ λοιπά...

ΚΩΣΤΑΣ. Χμ! Καλοὶ!

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τὰ τρώμε μεῖς αὐτά; Τοῦ δῆλωσα τότε κι' ἐγὼ πὺς μὲ τέτοιους ἄτιμους δὲν θέλουμε συνεργασία, ὅποταν ἀρχίζει νὰ μιλάῃ ὁ Δημόπουλος.

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ δὲν ἔπρεπε μπροστὰ στὸν ἄλλον νὰ κάνης τέτοιες συζητήσεις.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἐγνοῖα σου καὶ ξέρω γώ, ξέρω... Γιὰ νὰ τὸν φέρῃ μαζί του θᾶχανε συνεννοηθῆ. Ἀφοῦ μὲ εἰδοποιήσανε κι' ὄλας πὺς μόλις πάτησε τὸ ποδάρι του ἐδῶ ὁ γέρω - Μωράκης μῆνυσε στοὺς φίλους του νὰ μᾶς μαυρίσουν. Βρὲ εἶμαι ἄλεποῦ ἐγώ.

ΚΩΣΤΑΣ. Δὲν στάχα πεῖ;

Ἐμφανίζεται ἀπὸ ἀριστερὰ ἡ Ἄσυμῆ μὲ τὴν γαργάρα.

ΑΣΥΜΗ. Ὅρῖστε πατέρα.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄ! Μπράβο. (*Πέρνει τὸ μπουκάλι*).

ΚΩΣΤΑΣ. Ἔ! Καὶ τί σοῦπε ὁ Δημόπουλος;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μιὰ στιγμὴ. (*Πίνει μιὰ γουλιὰ καὶ γουργουρίζει*). Γρ... ρ. Ἀπὸ τὸ πὲς, πὲς, στόμωσε σὰν τὰ μαγαίρια ὁ λαιμός μου. (*Πρὸς Ἄσυμῆν*). Πάρτο. Βρὲ παιδί μου ἐσὺ ἔκανες τὴν διάλυση τοῦ δέξυενὲ ἢ ὁ Μιχάλης;

ΑΣΥΜΗ. Ὁ Μιχάλης. (*Ἀκουμπᾶ τὸ μπουκάλι στὸ γραφεῖο καὶ κάθεται*).

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ποῦ ἔχει τὸ μυαλό του; Θὰ κάψουμε κάναν ἄνθρωπο καὶ θὰ μᾶς στείλουν ὄλους στὸ φρέσκο! Λοιπὸν, πὺς λὲς, ἔχετε γιὰ ὄλα δίκη μου εἶπε ὁ Δημόπουλος, καὶ ὁ φίλος μου ὁ κύριος Μωράκης, δια-

βεβαιωθείτε, πώς θα κάνει ότι μπορεί να σάς ικανοποιήσει. Άλλα δέν πρωτεύει τώρα αυτό τὸ ζήτημα. Πρέπει να σκεφθοῦμε γιὰ τὴν ἐκλογή.

ΚΩΣΤΑΣ. Γιὰ τὴν ἐκλογή ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ναί... «κινδυνεύουμε», μοῦ εἶπε κείνη τὴν μέρα, γιατί οἱ ἄνθρωποι τοῦ κυρίου Μωράκη εἶναι ἐξαγριωμένοι ἀπὸ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ γυιοῦ σας μὲ τὸν ἀνηγιό του.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐξαγριωμένοι, ἔ ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Περιμένε... Γιὰ τὴν παλληκαριά μὴ σὲ μέλη. Τοῦδωσα νὰ καταλάβη πὼς ἂν οἱ ἄνθρωποι του εἶναι ἐξαγριωμένοι οἱ δικοὶ μας ἔχουν γίνει τίγρεις καὶ λιοντάρια ποῦ τοὺς κρατᾶω μὲ τὰ σίδερα γιὰ νὰ μὴ χυμῆξουν ἐπάνω τους. Ἐπειδὴ λοιπὸν μοῦ εἶπε, εἶμαστε στὰ μαχαίρια καὶ μπορεί νὰ παίξουμε τζάμπα τὴν ἐκλογή...

ΚΩΣΤΑΣ. Γιατί νὰ παίξουμε τζάμπα τὴν ἐκλογή ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Γιατί οὔτε γώ, μοῦ εἶπε, μπορῶ νὰ βγῶ βουλευτῆς οὔτε τὸ κόμμα τὸ δικό σου νὰ πάρη τὴ βάση. Εἶναι ζήτημα στὴν ἄλλη ἐπαρχία ἂν μαζέψῃ ὄλο ὄλο ἑκατὸ ψήφους.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐ! Λοιπὸν ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Λοιπὸν μοῦ πρότεινε... νὰ μοῦ δώση διακόσιες χιλιάδες δραχμὲς γιὰ νὰ παραιτηθῶ... καὶ νὰ τοῦ ζητήσω ὅτι ρουσφέτι θέλω σὰν ἔλθῃ τὸ κόμμα του στὰ πράγματα (*Αἴσθησις στὸν Κώστα καὶ στὴν Ἄσυμη*).

ΚΩΣΤΑΣ. Ἄ! Καὶ τί τοῦ ἀπήντησες ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Πὼς θὰ σκεφθῶ. Κι' ἂν ὑποχωρήσω... (*Τὸν κυττάζει σὰ νὰ θέλῃ νὰ τὸν ψυχολογήσῃ*).

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐ! Ἄν ὑποχωρήσῃς ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄν ὑποχωρήσω θέλω τριακόσιες χιλιάδες δραχμὲς καὶ μία ὑποτροφία στὴν Εὐρώπη γιὰ σένα.

ΚΩΣΤΑΣ (*κεραυνόπληκτος*). Τί ; Τοῦ ζήτησες ὑποτροφία γιὰ μένα καὶ τριακόσιες χιλιάδες ! Ὑποτροφία γιὰ μένα ὕστερα ἀπ' αὐτὰ ποῦ γινήκανε ;

ΦΟΥΤΣΗΣ (*κάνοντάς του νόημα γιὰ νὰ μὴ τὸν καταλάβῃ ἢ Ἄσυμη*). Τί γινήκανε ; Ἄρπαχθήκατε μὲ τὸν Ἄγη γιὰ τὰ πολιτικά. Σπουδαῖο πράγμα ! Ἐδῶ διάσημοι ἄντρες βρίζονται λωποδύτες τὸ βράδυ στὴ Βουλὴ καὶ τὴν ἄλλη μέρα τρῶνε μαζί. Ἐπιχειρήσεις εἶναι ὅλα τὰ πράγματα παιδί μου !

ΚΩΣΤΑΣ (*θυμωμένος*). Ὅχι πατέρα. Τέτοια ἐπιχειρήσεις δὲ θὰ γίνῃ. Ἄκουῦς ; Θὰ χάσουμε τὴν ἐκλογή, θὰ πᾶμε ὄλοι στὸ διάολο, ἀλλὰ δὲν θ' ἀγοραστοῦμε οὔτε ἀπὸ τὰ λεφτὰ τοῦ Δημόπουλου οὔτε ἀπὸ τοῦ Μωράκη.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ὁραῖα εἶναι τὰ μεγάλα λόγια ἀλλὰ οἱ συνέπειες...

ΚΩΣΤΑΣ. Αὐτὰ ἔπρεπε νὰ τὰ συλλογιστῆς πρωτοῦ βάνεις ὑποψηφιότητα. Τώρα εἶναι ἄργά. Δὲν θ' ἀφήσω νὰ κάνῃς βρωμοδουλειὲς γιὰ νὰ μᾶς γυρίξῃ ὁ κόσμος τὰ μοῦτρα στὴν ἀγορά.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Κάνε μου τὴ χάρη μὴ φωνάζῃς.

ΚΩΣΤΑΣ (*πολὴ ἔντονα*). Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω !

ΑΣΥΜΗ (*τρομαγμένη*). Κώστα.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Μὴ φωνάζῃς, εἶπα, μὴ φωνάζῃς γιατί ἐσὺ δὲν σκέφθηκες ποτέ σου γιὰ τίποτα. (*Δείχνοντας τὴν Ἄσυμη*). Συλλογίσθηκες πὼς τούτη θέλει μεθαῦριο προῖκα καὶ πὼς ἔχουμε ὑποχρεώσεις τώρα ἀπέναντι τῆς Τούλας ἔτσι ὅπως ἔκανες τὰ πράγματα ;

ΑΣΥΜΗ. Μὰ πατέρα ἐγὼ δὲν θέλω νὰ θυσιάσῃς τὴν ὑπόληψή σου γιὰ μένα... Ἄν ὁ Παναγῆς θέλῃ μεγάλη προῖκα ἄς μὴ μὲ πάρῃ. Ἄς εἶναι καλὰ ἢ θειά μου.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἄστ' αὐτὰ ! Μὴν ὀχυρώνεσαι πίσω ἀπὸ τὰ παιδιά σου γιὰ νὰ κυττάξῃς τὸ συμφέρον σου.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τὸ συμφέρον μου ;

ΚΩΣΤΑΣ. Ναί. Τὸ συμφέρον σου.

ΦΟΥΤΣΗΣ (*ἀγριεύοντας*). Τὸ συμφέρον μου ἐγὼ ποῦ γιὰ σένα ἔχω φτύσει αἷμα, ποῦ τόσα χρόνια, χωρὶς βαρυκόμια ξοδεύω περιμένοντας νὰ πάρῃς ἓνα δίπλωμα ;

ΚΩΣΤΑΣ. Μὰ γιὰ τὸ συμφέρον σου μ' ἔκανες νὰ χάσω τὰ χρόνια γιατί ἤθελες νὰ μὲ στριμώξῃς πίσω ἀπὸ τὸν μπάγκο τοῦ φαρμακείου σου γιὰ νὰ γυρίξῃς ἐσὺ δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Γιὰ τὸν ἐγωϊσμό σου ἀνακατέυτηκες μὲ τὴν πολιτικὴ, παραμέλησες τὴ δουλειά σου, κι' ἂν δὲν ἦτανε ἢ θειά μας, κύριος οἶδε πὼς θὰ ἦμαστε δῶ μέσα.

ΦΟΥΤΣΗΣ (*θυμωμένος*). Σῶπα !

ΚΩΣΤΑΣ. Ναί, ναί. Γιὰ τὸ συμφέρον σου... Καὶ γι' αὐτὸ τώρα πᾶς νὰ μοῦ δέσῃς τὰ χέρια.

ΦΟΥΤΣΗΣ (*πολὴ θυμωμένος*). Ἐ! Φτάνει πιά ! Φτάνει !

ΚΩΣΤΑΣ. Ὅχι. Ἄφοῦ ἤρθε ἔτσι, πρέπει νὰ τ' ἀκούσῃς.

ΦΟΥΤΣΗΣ (*διακόπτοντας καὶ κτυπώντας τὸ χέρι του στὸ τραπέζι*). Εἶπα φτάνει, φτάνει ! (*Βαδίζει ἀπειλητικὰ πρὸς τὸν Κώστα*).

ΚΩΣΤΑΣ. Πατέρα !

ΑΣΥΜΗ (*τρομαγμένη καὶ συγκρατώντας τὸν Κώστα*). Κώστα μου !

ΦΟΥΤΣΗΣ. Φτάνει ! Μὲ πνίγετε ; Θὰ μιλήσω κι' ἐγώ.

ΚΩΣΤΑΣ (*ἀγριεμένος*). Τί νὰ μιλήσῃς ; Τί ἔχεις νὰ πῆς ;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τί ; Τί ; Μὰ νομίζετε ἐπειδὴ δὲν σήκωσα ὥσαμε τώρα τὴ φωνή μου πὼς μοῦχετε πάρει τὸν ἄερα ; Γιὰ σταθῆτε. Τί κάνατε στὴ ζωὴ σας γιὰ νᾶχετε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ ἐλέγχετε ; Ἐγὼ ξεκίνησα μ' ἓνα ντρύλινο τρῦπιο πανταλόνι καὶ μιὰ ναυτικὴ φανέλλα καὶ πῆγα στὴν Ἀθήνα. Ὁ πατέρας μου μοῦστελνε 40 δραχμὲς τὸν μῆνα. Μ' αὐτὲς σπούδασα, μ' αὐτὲς πῆρα δίπλωμα... Ἐσεῖς ποῦ τὰ βρήκατε ὄλα, ὑποστήριξη, σχέσεις, λεφτὰ, τί κάνατε ; (*Πρὸς Ἄσυμη*). Πάλαιψα, κυρά μου, γιὰ νὰ μὲ κάνῃ γαμπρὸ τὸ σόϊ τῆς θειάς σου ποῦ μοῦ κοπανᾶς πὼς σὲ προικίζει γιατί ἤμουνα ἓνας ἀσήμαντος καὶ φτωχός. (*Πρὸς Κώστα*). Ἐπρεπε ν' ἀνακατεῦτῶ μὲ τὴν πολιτικὴ, μὲ κομματαρχιλίκια, γιὰ ν' ἀποκτήσω κάποια δύναμη, κάποια ἐπιρροή, ποῦ τὴν κοροϊδεύετε σεῖς σήμερα χωρὶς νὰ ξέρετε μὲ τί ἔχει ἀποκτηθῆ. Ἐγὼ τὰ δημιούργησα μονάχος μου ὄλα... Κι'

ἀφοῦ δὲν θέλετε νὰ γίνῃ αὐτὸ ποῦ μᾶς σώζει, ἄς πᾶτε στὸ διάβολο καὶ σεῖς κι' αὐτὴ ἢ πατσαβοῦρα ἐκεῖ μέσα. Ἐγὼ τὸ ψομί μου πιά τῷφαγα. Θὰ τραβηχθῶ στὴν καλύβα τῶν γονιῶν μου... (Τὸν πιάνει ἰσχυρὸς βήχας καὶ κάθεται στὴν καρέκλα).

ΑΣΥΜΗ (πηγαίνει κοντὰ του). Πατέρα! Πατέρα!

ΦΟΥΤΣΗΣ. Δόσμου νερό. (Βήχει).

ΑΣΥΜΗ (πέρνει ἀπὸ τὸ γραφεῖο ἕνα ποτήρι νερό). Τί ἔχεις πατέρα;

ΦΟΥΤΣΗΣ (πίνοντας μιὰ γουλιὰ καὶ συνερχόμενος). Τίποτα... Ἄφησέ με... φώναξέ μου τὴν Τούλα. (Ἡ Ἄσυμὴ ἐξαφανίζεται δεξιά). Νὰ χαθῆτε! Παληόσκυλα!

Ἐμφανίζονται δεξιά ἡ Τούλα με τὴν Ἄσυμὴ.

Σ Κ Η Ν Η 5η

(Κώστας, Τούλα, Ἄσυμὴ, Φούτσης).

ΤΟΥΛΑ. Μὲ φωνάξατε θεῖε;

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἐφτιαξες τὰ πράγματά σου;

ΤΟΥΛΑ. Ναί. Εἶμαι ἔτοιμη.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Βάνε τὸ καπέλλο σου κ' ἔλα νὰ με βρῆς στὸ συμβολαιογραφεῖο γιὰ νὰ ὑπογράψῃς καὶ νὰ πάρῃς τὰ χρήματα ποῦ σοῦ χρειάζονται γιὰ τὸ ταξίδι... Τελείωσα μὲ τὸν Στρέφη. Σὲ τρεῖς μῆνες θάχῃς ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες δραχμὲς ἀπὸ τὴν περιουσία τοῦ πατέρα σου.

ΤΟΥΛΑ (γιομάτη χαρὰ). Θεῖε!

ΦΟΥΤΣΗΣ (κνιτῶντας τὸ ρολοῖ του). Κάνε γρήγορα, τὸ καράβι περνάει σὲ μιὰ ὥρα.

ΤΟΥΛΑ. Ἄμέσως θεῖε.

ΦΟΥΤΣΗΣ. Νά... Πάρε καὶ τὸ εἰσιτήριό σου. (Βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ εἰσιτήριο). Θὰ προσπαθῶ σὲ δέκα, δεκαπέντε μέρες νὰ σοῦ στείλω ἀκόμα τριάντα χιλιάδες δραχμὲς. Καὶ πρέπει νὰ ξέρῃς κορίτσι μου πὼς ἀπ' ἐδῶ καὶ μπρὸς ὅπως τὰκανες...

ΤΟΥΛΑ (ντροπιασμένη διακόπτουσα). Θεῖε...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Ἄσε τὰ «θεῖε». Τὴν στιγμὴ ποῦ ἦρθα καὶ σὲ πῆρα ἔπρεπε νὰ μοῦχες πεῖ τὴν ἀλήθεια γιὰ νάχα κανονίσῃ ἄλλοιῶς τὴν θέση μου...

ΤΟΥΛΑ. Μὲ συγχωρήτε...

ΦΟΥΤΣΗΣ. Τώρα τὰ «μὲ συγχωρήτε» εἶναι ἀέρας κοπανιστός. Πρέπει νὰ ξαναγυρίσῃς σ' αὐτὴν τὴν σουρουκλεμὲ τὴν μητριά σου ἕως ὅτου δοῦμε πὼς θὰ ξεμπερδέσουμε μὲ τὸν Μωράκη... Ἐνα μονάχα σοῦ λέω γιὰ νὰ τ' ἀκούσῃ καὶ τούτῃ (δείχνει τὴν Ἄσυμὴ) ἀφοῦ, ὅπως κι' ἂν ἔχῃ, μιὰ μέρα θὰ τὰ μάθῃ. Κύτταξε ἂν δὲν σὲ πάρῃ αὐτὸς νὰ μπλέξῃς κανέ-

ναν ἄλλον καὶ νὰ παντρευτῆς. Ἐγὼ τοῦχω σφίξει τὰ λουριά καὶ ἐλπίζω νὰ σὲ γυρέψουνε γρήγορα. Ἄν ὁμως δὲν σὲ πάρῃ κύτταξε νὰ παντρευτῆς τὸ γρηγορότερο γιὰτὶ ἕνας ἄντρας, ἕως ὅτου πεθάνῃ, κι' ἂν τοῦ βαστοῦν τὰ κότσια του, μπορεῖ νὰ χώνῃ τὴν μύτη του παντοῦ. Μιὰ γυναίκα ὁμως, σὰν μπαγιατιάτῃ... ἄστα νὰ πᾶνε στὸ διάολο. (Πρὸς Ἄσυμὴν). Ἐτοίμασε λίγο ζεστὸ νερὸ νὰ κάνω μερικὲς κομπρέσσες γιὰ τὸν λαιμό μου. Χαθῆτε ἀπὸ μπροστά μου πιά ὄλοι σας! (Ἀποχωρεῖ θυμωμένος ἀριστερά. Ἡ Ἄσυμὴ τὸν ἀκολουθεῖ).

Μικρὴ σιγὴ.

Ἡ Τούλα μένει σκεπτικὴ. Ἐπειτα, σὰν νὰ πῆρε ἀπόφαση, διευθύνεται στὸ γραφεῖο, πέρνει κάτι βιβλία καὶ ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ.

ΚΩΣΤΑΣ (σταματῶντας τὴν). Τούλα.

ΤΟΥΛΑ (μὲ γλυκύτητα). Τί θέλεις;

ΚΩΣΤΑΣ. Μὲ συγχωρῆς ἂν ἄθελα σοῦκανα κακό. Τὸ βλέπω. Δὲν ἔπρεπε νὰ φερθῶ ἔτσι ἄστοχα... ἀλλὰ μ' ἔπνιξε ὁ θυμὸς.

ΤΟΥΛΑ. Δὲν ἔχω νὰ σοῦ συγχωρήσω τίποτε Κώστα. Ξέρω πὼς ὅτι ἔκανες τῶκανες ἀπὸ ἀγάπη σὲ μένα... Ὅχι... Δὲν φταῖς ἐσύ... οὔτε ὁ Ἄργυρης...

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐπρεπε αὐτὸς ὁ παλιάνθρωπος...

ΤΟΥΛΑ. Μὰ οὔτε καὶ ὁ Μωράκης φταίει σὲ τίποτα Κώστα.

ΚΩΣΤΑΣ (θυμωμένα). Μὴ μοῦ τὸν δικαιολογῆς. Ὁ τιποτένιος! Ὁ δειλὸς! Δὲν παρασύρουν ἕνα κορίτσι στὸ κρεβάτι χωρὶς νάχουν σκεφθῆ τίς συνέπειες.

ΤΟΥΛΑ (ἤρεμα). Δὲν μὲ παρέσυρε αὐτὸς. Μὲ παρέσυρε ἡ ἀγάπη καὶ γι' αὐτὸ — ἴσως νὰ μὴ πιστέψῃς — δὲν μετανοῶ σὲ τίποτα.

ΚΩΣΤΑΣ. Τί;

ΤΟΥΛΑ. Ναί... Ἐγὼ ἔζησα κοντὰ του, ἔζησα.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐζήσες μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ τὴν πληρώσῃς ὕστερα τόσο ἀκριβὰ; Μ' ἂν δὲν σὲ πάρῃ τί θὰ γίνῃς μ' ἕνα σκάνδαλο στὴ ράχη σου;

ΤΟΥΛΑ (ἤρεμα καὶ μὲ ἀξιοπρέπεια). Δὲν ἔχει σημασία ἂν μὲ πάρῃ ἢ δὲν μὲ πάρῃ... Μπορεῖ ὁ Μωράκης νὰ μὴ μ' ἀγάπησε ὅπως τὸν ἀγάπησα ἐγὼ... Μπορεῖ νὰ μὴ νοιῶθῃ ὅπως ἐγὼ τὴν ὑπερηφάνεια, τὴν ὁμορφιά τῆς ἀνεξαρτησίας. (Μὲ κάποια μικρὴ ἔξαρση). Ἐγὼ δίνομαι ὀλάκερη στὴ ζωὴ. Δὲν μ' ἀρέσει νὰ δηλητηριάζω ὅτι εὐγενικὸ γεννιέται μέσα μου μὲ τίς ταπεινὲς σκέψεις τοῦ ὑπολογισμοῦ. (Τοῦ πιάνει τὸ χέρι). Κώστα... Ξέρω πὼς μ' ἀγαπᾷς καὶ πὼς δὲν θὰ μ' ἀρνηθῆς τὸ πιὸ δύσκολο πρᾶγμα ποῦ θὰ σοῦ ζητήσω. (Ἡ Κώστας δὲν ἀπαντᾷ). Λοιπόν... σοῦ ζητῶ νὰ ξεχάσῃς τὸν Μωράκη. Δῶσε μου τὸν ὑπόσχεση πὼς δὲν θὰ τὸν ξαναδῆς ἕως ὅτου φύγῃ ἀπὸ τὸ νησί.

ΚΩΣΤΑΣ. Δεν μπορώ Τούλα να σου υποσχεθώ κάτι που δεν είμαι βέβαιος αν θα το κάνω.

ΤΟΥΛΑ. Στο ζητώ για μένα. Θα με τυραννή ή ιδέα πως μπορεί, αν ξανασυναντηθήτε, ένας από σας να μείνη στον τόπο. (Πολύ παρακλητικά). Έλα... Πέρασε πάνω από το μίσος σου όσο μεγάλο κι' αν είναι... Σε καταλαβαίνω... Έκτός από τις αφορμές που είχες μαζί του τον μισείς ακόμα γιατί στο βάθος μ' αγαπās... έρωτικά. (Τραβιέται από κοντά του).

ΚΩΣΤΑΣ. Τούλα...

ΤΟΥΛΑ. Ναι Κώστα, ως ήμαστε ειλικρινείς... Τόβλεπα, τόννοιωθα πως κάθε μέρα ή στοργή σου εκφυλιζότανε σε έρωτα και κάθε μέρα αγωνιζόμουνα... Α! πολέμησα να σου σκοτώσω τον έρωτα... Αλλά βλέπεις είναι δύσκολο δυο νέοι άνθρωποι ν' αγαπιώνται σαν φίλοι, σαν συγγενείς.

ΚΩΣΤΑΣ. Είναι αλήθεια, σ' αγαπώ πολύ... Η ιδέα πως θα τολμούσε κανένας και να διανοηθῆ κάτι το κακό για το άτομό σου μ' έκανε να επαναστατώ.

ΤΟΥΛΑ. Το ξέρω... Γι' αυτό δεν σου είπα τίποτε για την περασμένη μου ζωή... Δεν ήθελα να σου γκρεμίσω την ιδέα που είχες για μένα... Σ' άφησα να με φαντάζεσαι σαν μια νεράιδα... Όμως οι νεράιδες όταν αφήσουν τα παλάτια της φαντασίας μας κι' ανακατευθοῦν με τους ανθρώπους γίνονται κοινά, ασήμαντα πραγματάκια... (Ακούγεται πολύ σβυσμένη ή σειρήνα του καραβιού. Τα μάτια της καρφώνονται στο βάθος του ορίζοντος. Μικρή σιγή. Έξαφνα γυρίζει με απόφαση και βγάζοντας τον σταυρό της από το στήθος της τον δίνει στον Κώστα). Το καράβι... Πρέπει να φύγω... Σε παρακαλώ πάρε αυτό το ένθῦμο.

ΚΩΣΤΑΣ. Το σταυρουδάκι σου ;

ΤΟΥΛΑ. Ναι... Κράτησέ το... Θα σου θυμίξη πάντα πόση εὐγνωμοσύνη έχω σε σένα για τις γλυκειές ώρες τις γιομάτες καλωσύνη που μου χάρισες.

ΚΩΣΤΑΣ (με πικρία κατεβάζοντας το κεφάλι του). Η εὐγνωμοσύνη...

ΤΟΥΛΑ. Ναι Κώστα, εὐγνωμοσύνη (τον αγκαλιάζει) και μη με μισῆς αν δεν μπορώ να σ' αγαπάω όπως μ' αγαπās εσύ. Δεν ξέρεις πόσο σ' εκτιμώ. Δεν λέω ψέμματα (κλαίει).

ΚΩΣΤΑΣ (συγκινημένος, χαϊδεύοντάς την και φιλώντας την στα μαλλιά). Σωπα. Καλό μου κορίτσι... Εὐγενικέ μου άνθρωπε !

ΤΟΥΛΑ. Θα ξαναϊδωθοῦμε πάλι... (Έμφανίζεται ή ύπηρέτρια δεξιά μ' ένα γράμμα, αλλά μόλις τους βλέπει έτσι φεύγει...) κι' αν όχι σύντομα γιατί εγώ σκοπεύω να μη ξαναγυρίσω στην μυτριά μου αλλά να φύγω στο έξωτερικό, κοντά σε μια φίλη μου για να συνεχίσω τις σπουδές μου. (Κτυποῦν την δεξιά πόρτα).

ΚΩΣΤΑΣ (την διακόπτει). Χτυποῦν. (Τὴν απομακρύνει). Έμπρός. Ποιός είναι ;

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΣ. Έγώ.

ΚΩΣΤΑΣ. Έλα μέσα. (Έμφανίζεται ή ύπηρέτρια). Τί θέλεις ;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ένα γράμμα έφερε ο ύπηρέτης του κυρίου Άγη για την κυρία Τούλα. (Δίνει στην Τούλα το γράμμα).

ΚΩΣΤΑΣ. Ο ύπηρέτης του Μωράκη !

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ναι κύριε... Είναι κάτω με τ' αυτοκίνητο και περιμένει απάντηση.

ΚΩΣΤΑΣ (δίνει στην Τούλα το γράμμα). Άνοιξέ το. Τί γράφει ; (Η Τούλα πέρνει την επιστολή, την κυττάζει, σκέπτεται και δεν την αποσφραγίζει). Για σένα δεν είναι ;

ΤΟΥΛΑ (με βαθεία φωνή). Για μένα. (Μια στιγμή χαρακτηριστικής σιγῆς. Ο Κώστας κυττάζει την Τούλα. Έκείνη αφού δώσει μια πάλη με τον εαυτό της διευθύνεται στο γραφείο, βάζει το γράμμα σ' ένα φάκελλο χωρίς να το αποσφραγίση, γράφει δυο λέξεις και το δίνει στην ύπηρέτρια). Δώστο. Και είδοποίησε την σούστα του Γιάννη να πάρη τις βαλίτσες μου.

Η ύπηρέτρια αποχωρεί σαν φοβισμένη κυττώντας το γράμμα.

ΚΩΣΤΑΣ. Μ' αν σουγραφε Τούλα...

ΤΟΥΛΑ (διακόπτουσα, με μεγάλη αξιοπρέπεια και πολὺ εσωτερικότητα). Η αγάπη για να ζήση θέλει θυσίες και ο Μωράκης σκότωσε από καιρό την αγάπη μου... Κι' αν μουλεγε απόψε να με στεφανωθῆ θάξερα πως μπήκα σπίτι του με την βία. Άς μη μιλάμε πιά γι' αυτά. Είναι το παρελθόν... Τώρα αρχινάει μια άλλη ζωή για μένα που θα στηριχθῆ απόλυτα στην θέλησή μου. (Ακούγεται έντονώτερα ή σειρήνα του καραβιού). Α ! Το καράβι μπαίνει στο λιμάνι... Περίμένε με ν' αποχαιρετήσω τους δικούς σου και συνώδευσέ με σε παρακαλώ ως το συμβολαιογραφείο... (Έξαφανίζεται άριστερά).

Σιγή.

Ο Κώστας κάθεται συντετριμμένος στο ντιβάνι στηρίζοντας το κεφάλι του πάνω στα χέρια του. Η σειρήνα ξανακούγεται. Δεξιά έμφανίζεται ο Σαλαμπās κρατώντας ένα ρολόι τσέπης.

Σ Κ Η Ν Η 6η

(Κώστας, Σαλαμπās).

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (είσερχόμενος). Κύρ Κώστα... Το ρολόι στόφερα.

ΚΩΣΤΑΣ (σηκώνοντας τα μάτια του). Καλά. Άστο κεῖ.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (τον κυττάζει. Από την μιμική του προσώπου του, από

τίς κινήσεις τῶν χεριῶν του, προδίδεται ὁλος ὁ πόνος ποὺ αἰσθάνεται γιὰ τὸν Κώστα). Μὰ τί ἔχεις ; Ἄρρωστος εἶσαι ;

ΚΩΣΤΑΣ (βαρεια, μὲ κατεβασμένο τὸ κεφάλι). Ναί. Πολύ ἄρρωστος, Σαλαμπά. Ἄφησέ με μονάχο.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (πηγαίνοντας κοντά του καὶ χαϊδεύοντάς τον σὰν πιστὸ σκυλί). Μὴν κάνης ἔτσι κύρ Κώστα. Μπουρίνι εἶναι... Μπουρίνι καὶ θὰ περάση.

ΚΩΣΤΑΣ (σιγά). Μπουρίνι...

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Σῶπα... Δὲν θυμᾶσαι τὸ παραμῦθι ; Τὸν καπετάνιο ντέ, ποὺ τραβήξανε τὰ τελώνια στὰ νησιά τῆς σκοτεινιάς.

ΚΩΣΤΑΣ (σηκώνει τὸ κεφάλι). Τὸν καπετάνιο... Λέγε... Λέγε τὸ παραμῦθι.

ΣΑΛΑΜΠΑΣ. Εἶχε γονατίσει ἡ ψυχὴ του. Ἄλλ' ἦλθε ἡ μάγισσα καὶ τοῦδωσε τὸ πιοτὸ τῆς ἀνδρεϊᾶς... Τότε κατέβασε τὴν βάρκα του κι' ἄρχισε νὰ τὴ ρυμουλκάη. Κι' ἔξαφνα φύσηξε σιγά - σιγά ὁ ἀγέρας, τὰ πανιά του φουσκώσανε κι' ἀντίκρουσε τὴ μαγικὴ στερηά.

ΚΩΣΤΑΣ. Ἐκεῖ ποὺ τὰ κλαριά τῶν δέντρων εἶναι ἀπὸ χρυσάφι, τὰ λουλούδια ἀστράφτουν σὰν πολύτιμα πετράδια...

ΣΑΛΑΜΠΑΣ (εὐχαριστημένος). Ναί, ναί.

ΚΩΣΤΑΣ (μὲ ὑπερδιέγερση). Τὰ πουλιά μὲ τὰ φανταχτερὰ φτερά τραγουδᾶνε τὴν ἀγάπη καὶ τὰ γάργαρα νερὰ μουρμουρίζουνε τὸ τραγοῦδι τῆς χαρᾶς... Ἄ ! Σαλαμπά ! (Τὸν ἀγκαλιάζει). Ἐσὺ εἶσαι τὸ πολυτιμώτερο πετράδι τοῦ κόσμου γιὰτὶ ἡ ψυχὴ σου εἶναι ἀγνή καὶ ξέρει νὰ στηρίζη μὲ τὴν αἰσιοδοξία τὸν γονατισμένο ἄνθρωπο. Πᾶμε... Πᾶμε νὰ συνοδεύσουμε τὴν Τούλα καὶ νὰ βροῦμε ὕστερα τὸν Ἀργύρη... Ἐχει κι' αὐτὸς ἀνάγκη ἀπὸ κουράγιο ἕως ὅτου περάση τὸ μπουρίνι.

Σηκώνονται κι' οἱ δύο καὶ βαδίζουν ἀγκαλιασμένοι πρὸς τὴν εἴσοδο ἐνῶ πέφτει

σιγά - σιγά

ἢ

Α Υ Λ Α Ι Α

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ

(1936)

ΚΟΜΕΝΤΙ ΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ